National Library
Bibliothèque Nationale
JUN 4 1976
Newspaper Section
Section des Journaux

Bln3/P/40/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the

Latvija Amerika Publishing Limited

Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466; Chicago—Editor Mr. A. Lamberts, P. O. Box 1890, Chicago, Illinois. 60690, U.S.A.; California — Editor KARLIS KALEJS, 3822 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214

NR. 22 SESTDIENA, 1976. GADA 29. MAIJS 26. GADS

SATURDAY, MAY 29, 1976

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centu

Sarkanais ziepju burbulis

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Starptautisko politisko notikumu komentātoru vairākuma prognoze, ka 1976. gada jūnija mēnesis būs kritisks pārbaudījuma periods Rietumeiropai, var izrādīties tikai par daļēji pareizu. Aizvadītajās pāris nedēļās Rietumeiropai politiskā klimatā radušās ievērojamas pārmaiņas. Šīs pārmaiņas pārsteidzošā kārtā ir pozitīvas, jo rietumu komūnistu plānotais Trojas zirgs droši vien nereālizēsies ne Portugalē, ne Spānijā, ne Francijā un, pats galvenais, ne arī Italijā.

Rietumvalstu diplomāti negaidot atklājuši, ka pašu māju marksistu partiju spēks ir pārvērtēts, citiem vārdiem, komūnistu propaganda par drošu uzvaru Italijas jaunā parlamenta vēlēšanas var izrādīties par tukšu ziepju burbuli. Un tas pats atiecināms arī uz portugaļu, franču un spāņu politiskās nākotnes izredzēm.

Pasaules presē tikpat kā noklusēta kāda zīmīga administrācijas maiņa trešā lielākā Italijas pilsētā Neapolē. Vairāk nekā gadu pilsētas administrācija atradās turienes komūnistu rokās. Klusībā radītā kristīgo demokratu galējā labā spārna alianse tagad atbrīvojusi Neapoli no komūnistu partijas pilsētas galvas un pārējiem pašvaldības organa kreisajiem elementiem. Un tas viss noticis tieši kritisko 20. jūnija parlamenta vēlēšanu priekšvakarā. Sava nozīme te bijusi t.s. italiešu sociālai kustībai. Tā ir galējā labā spārna politiskā partija, kuŗu italiešu marksisti apzīmogojuši par trafarēto ienaidnieku jaunfašistu zīmogu. Kā zināms, jau 1952. gadā aizliedza ar īpašu likumu Musolīni fašistu partijas atdzimšanu par jaunu. Italiešu sociālās kustības līderis ir kādreizējais Musolīni uzticības vīrs Džordžio Almirate. Almirates vadībā šī italiešu jaunfašistu kustība izveidojusies par ceturto lielāko politisko partiju Italijā. Kristīgajiem demokratiem ir 256 deputāti, komūnistu partijai 175, sociālistu partijai 61 un Almirates vadītai partijai 56 deputāti Italijas parlamentā. Ja arī Italijā izveidotos komūnistu un sociālistu koalicija, tad nupat pieminētie skaitļi liecina, ka kristīgie demokrati kopā ar Almirates partiju un dažām sīkām centra partijām izšķirīgā brīdī var izveidot opoziciju, kas aizkavētu marksistu valdības izveidošanos Italijā.

1975. gada apgabalu vēlēšanās komūnisti spēja iegūt 25% vēlētāju balsis. Pēc piedzīvojušu politiķu ieskatiem gaidāmajās 20. jūnija vēlēšanās italiešu komūnisti neiegūšot 5 vai 10% vairāk balsu, bet gan zaudēšot vismaz 3 — 5% balsu. Protams, ka tā ir tikai zīlēšana, bet paši komūnisti atzīst, ka Neapoles gadījums ir bijis ļoti kritisks pārbaudījums un reizē arī lielākais pārsteigums. Manuprāt par svarīgu jāuzskata Vatikāna nostāja, kas skaidri un gaiši deklarē, ka ikviens italiešu politiķis, kas kandidēs komūnistu listē, tiks izslēgts no katoļu baznīcas. Un tā italiešu komūnistiem ir jāizšķiras, vai dzīvot komūnistu sludinātā „paradīzē" vai arī rēķināties ar elles uguņīm pēc nāves. Tāpat Vatikāns deklarējis, ka nostāšanās komūnistu pusē nav savienojama ar ticīga kristieša ētiku.

Par franču komūnistu izredzēm zīmīgu liecību dod nupat notikušās papildu vēlēšanas, kuŗās aizpildīja dažas vakantās deputātu vietas parlamentā. Komūnistu kandidāti palikuši tālu iepakaļ trešā vietā aiz konservātīvo un sociālistu partijas pārstāvjiem. Portugalē komūnistu partija savu paisuma vilni ir nogulējusi. Partijas prestižs tur diendienā slīd lejup. Portugaļu tauta ir varbūt arī pareizi novērtējusi lielo palīdzību, ko tai šais kritiskās dienās sniegusi Vašingtona. Līdz šim portugaļu bēgļu pabalstam vien ASV sniegušas pāri par 30 milj. dol. lielu palīdzību. Un tā rietumvalstu komūnistu izredzes tikt valdībā pamazām izgaist. Nav līdzējusi ne šķieamā atteikšanās no Maskavas pavadas, ne arī apgalvojums, ka komūnisms rietumos var būt nacionāls, humāns un demokratisks.

Pašā komūnisma citadelē Pad. savienībā tikai tagad padomju pilsoņi uz savas ādas un savos vēderos izmana 1957. gada lielās neražas sekas. Maskavas veikalos laiku pa laikam ir gaļas, olu, cāļu un citu pārtikas preču trūkums. Ir jābrīnās par gaŗām rindām pie maiznīcām. Kur palikuši amerikāņu un kanadiešu kvieši? Domā, ka Brežņevs ASV un Kanadā iepirkto labību tur rezervē. Jājautā, kādam gadījumam? Vai eventuālam kaŗam? Starplaikā padomju propagandisti, rūpējoties par padomju pilsoņu veselību, ieteic „labākas diētas'. Tā labākas veselības dēļ viņi ieteic katru ceturdienu ēst tikai zivis. Nav šaubu, ka zivis ir veselīgākas par cūkas vai vērša gaļu. Ar pieminēto gaļas trūkumu padomju pilsoņi jau apraduši. Jājautā, kā politbirojs tiks galā ar problēmu nodrošināt nepieciešamās asakas veselīgākai zivju ēdienu ceturtdienai visiem padomju pilsoņiem?

Beidzot pieminēsim sarkanās Ķīnas šķietami pretrunīgo deklarējumu, ar kuŗu tā atsakās no amerikāņu ieroču iegādes. Amerikāņu parlamentārieši delegācijai ķīniešu mājastēvi Pekingā atgādināja zīmīgo prātulu, ka mušu nosist ir daudz grūtāk ar atplestu roku nekā ar cieši savilktu plaukstu. Acīm redzot ķīnieši amerikāņiem ieteikuši saglabāt nepieciešamos spēkus kādam izšķirīgam sitienam. Ar pārsteigumu jākonstatē, ka Vašingtona ieteikusi Pekingai kaŗa materiālus iepirkt no tās sabiedrotiem. Un tā uz Pekingu tagad plūst vāciešu, franču, britu un japāņu visjaunākā parauga militārās spēļu lietiņas. Runā, ka šī manevra autors esot pats Kisingers, jo tā apbruņojot Ķīnu, viņš var rādīt nevainīgu seju un paturēt vēl pie dzīvības pajukušo Vašingtonas un Maskavas detanti.

Aleksandrs Ķegumnieks

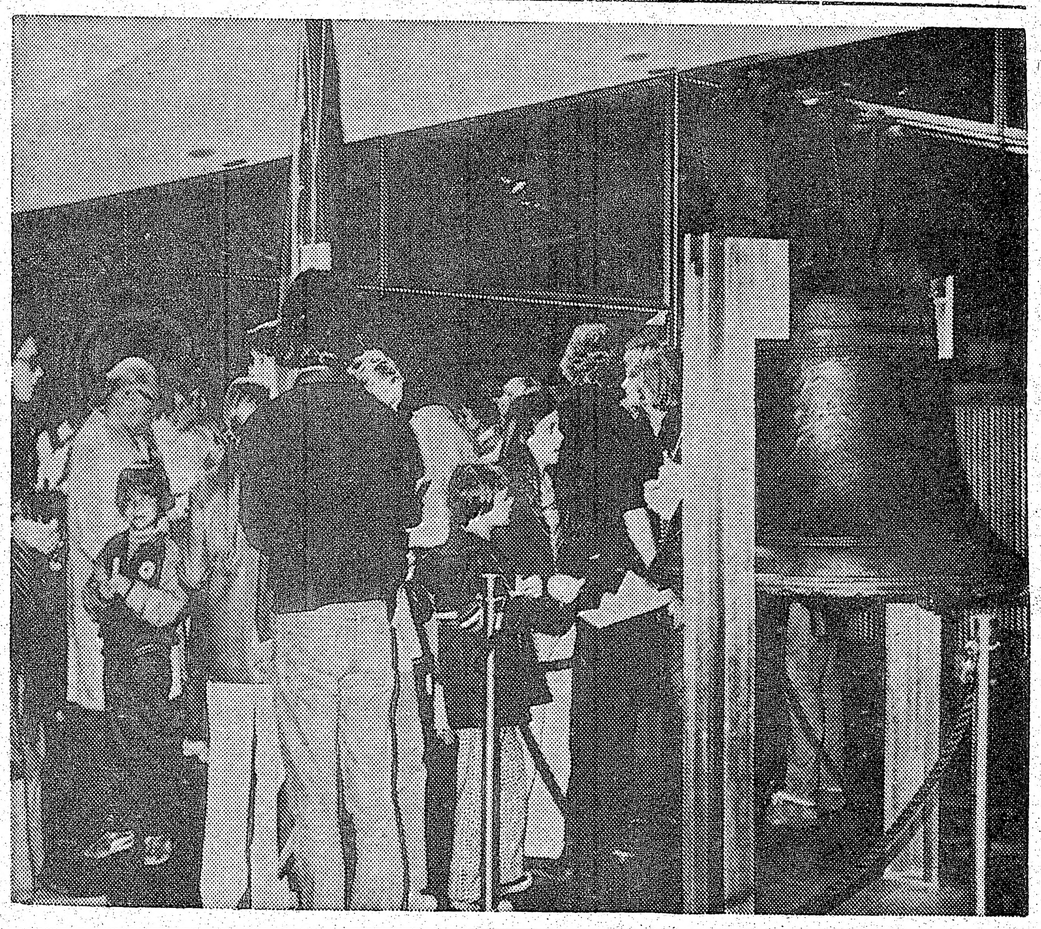

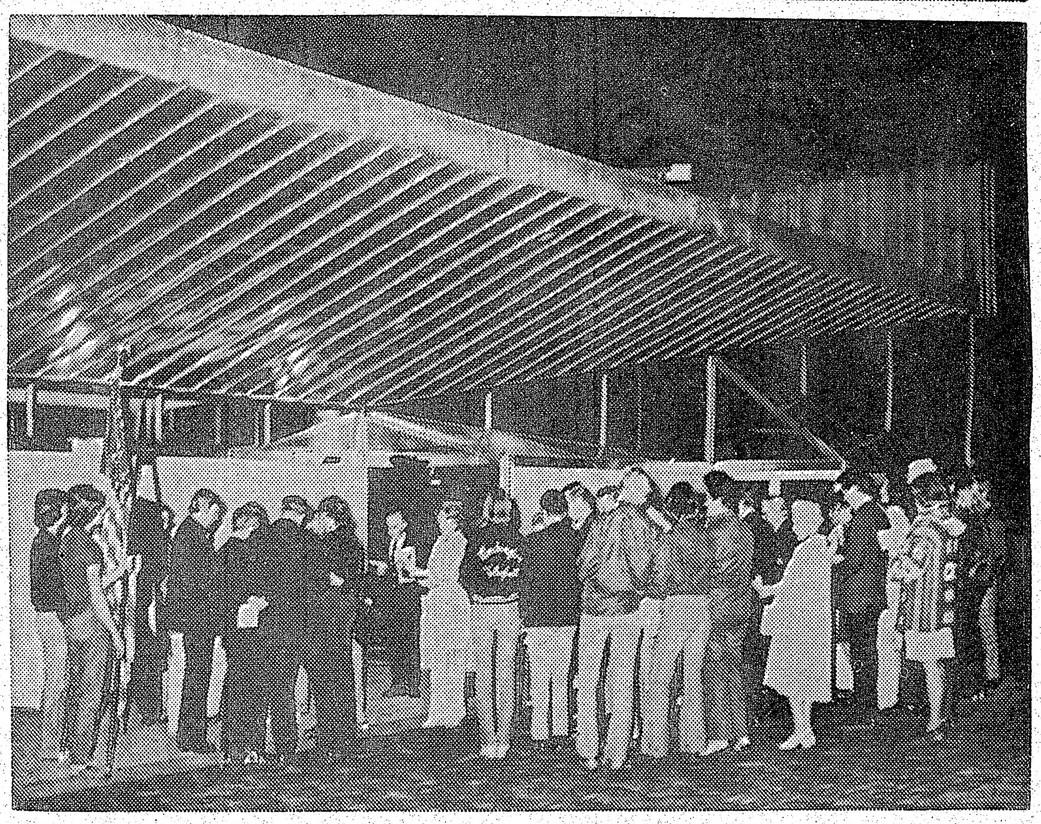

Filadelfijas latviešu jauniešu ierosmē pie Brīvības zvana pulcējās ap 100 tautiešu, klusā demonstrācijā protestējot pret cilvēku tiesību ignorēšanu padomju varai pakļautajās zemēs. Ar Latvijas un ASV karogu demonstranti sapulcējās pie Neatkarības nama. Dievvārdus lasīja māc. L. Krūmiņš, bet aizlūgumu par padomju cietumos ieslodzītiem un Latvijā apspiestajiem vadīja māc. M. Ķirsons. Demonstrāciju beidza ar Latvijas valsts himnu. Demonstrācijas laikā jaunieši izdalīja uzsaukumus, vēršot sabiedrības uzmanību, ka padomju vara pārkāpj pati savus likumus, minot arī māc. Šmitu un citus vajātos. Augšējā attēlā demonstranti pie Brīvības zvana. Apakšā: svētbrīdis svecīšu gaismā. Foto: V. Bērziņš

Vai var gaidīt labāku pasta piegādi

Kanadas pasta augstākais vadītājs B. Makesijs pag. nedēļas nogalē paziņoja, ka pirmās klases vēstuļu nosūtīšana no 1. septembra maksās 10 centu un 12 centu no 1977. g. 1. marta. Otrās klases pasta sūtīšanu paaugstinās no 1. marta par 20 procentiem.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1976. GADA 29. MAIJS, 22. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave. Bronx, N.Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. Čikagas redakcijas vad. A. Lamberts, P. O. Box 1890, Chicago, Illinois 60690, U.S.A.. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personisks uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00, tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu.

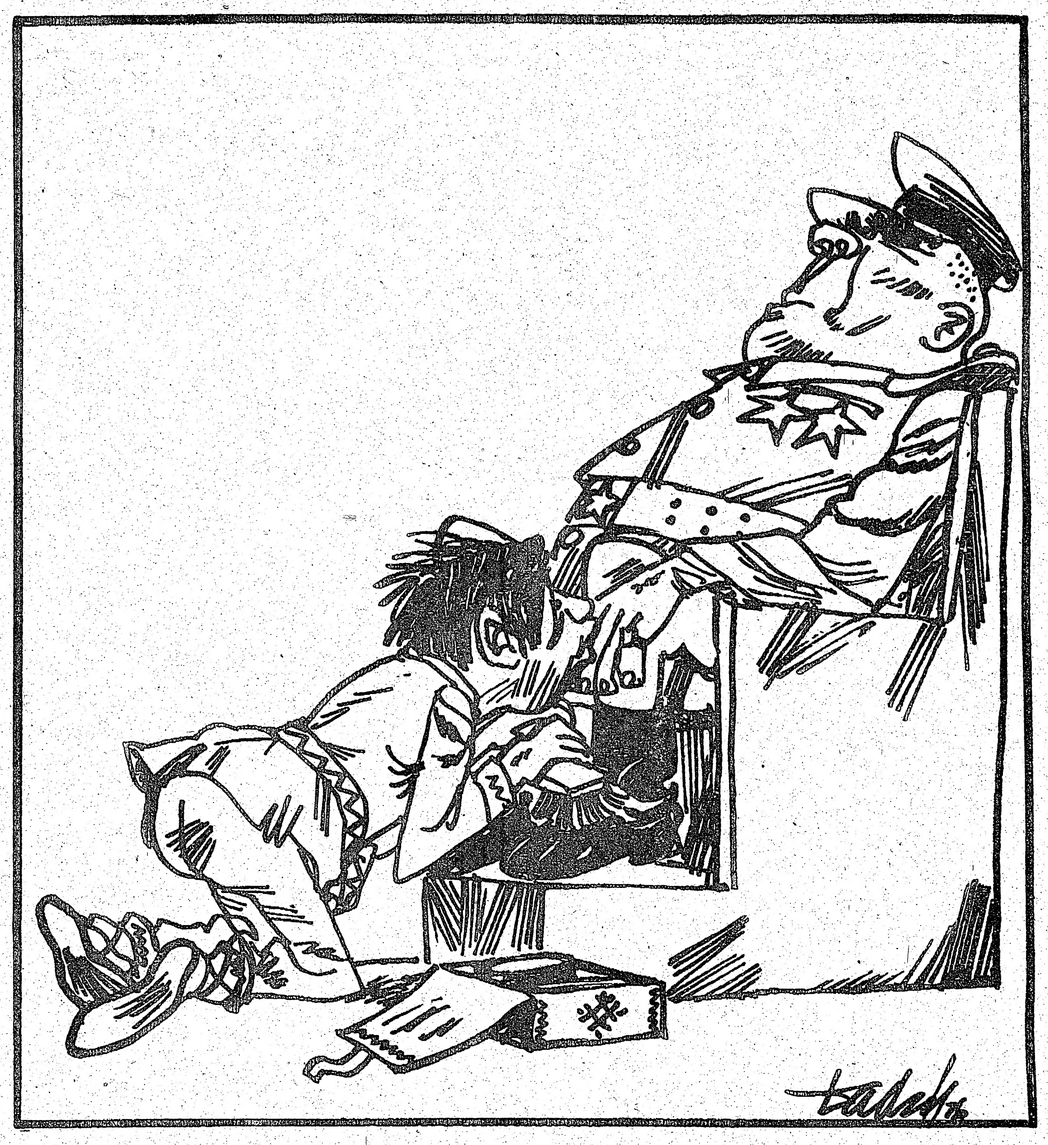

Zābaku spodrinātāji trimdas sabiedrībā. Dadža zīmējums

Aizstāvami brīvās pasaules principi

POLĪTISKA DEMONSTRĀCIJA LONDONĀ

Vladimira Bukovska atbrīvošanas komiteja kopā ar Eiropas sadarbības grupas Cilvēku tiesību komiteju 1. maijā bija rīkojusi plašu sanāksmi Poļu nama telpās; tai sekoja demonstrācijas ar plakātiem un skrejlapām pie Pad. savienības vēstniecības Londonā tā sauktajā „Miljonāru gatvē". Sanāksmes nolūks bija izteikt protestu pret politiski apcietināto ievietošanu psichiatriskās slimnīcās, lietojot viņu veselībai kaitīgas metodes un zāles. Ieejot slimnīcās, šie cilvēki ir veseli, bet tur kļūst par garīgi un fiziski salauztiem individiem.

Protesta sanāksmi ierosināja Viktors Fainbergs, kas pats izbaudījis psichiatrisko slimnīcu „ārstēšanu" un tikai pirms pāris gadiem izkļuvis no Pad. savienības un nonācis Izraēlā.

Sanāksmi vadīja lords Betels. Par runātājiem piedalījās Viktors Fainbergs, rakstnieks Toms Stoppards, liberāļu pārstāvis Ričards Mūrs un daži citi. Lai gan sanāksmē visvairāk runāja par Vladimiru Bukovski un viņa tuvākiem domu biedriem, ik runātājs pieskārās arī citiem jautājumiem, kas ir sakarā ar cilvēka brīvību un tiesībām.

Viktors Fainbergs nodeva sanāksmei prof. Sacharova sveicienus, ko bija saņēmis telefoniskā sarunā no Maskavas. Prof. Sacharovs bijis ar mieru darboties līdz Ženēvā dibinātajā psichiatru komitejā „Committee Against Abuses if Psychiatry for Political Purposes" par valdes locekli. Fainbergs uzsvēra, ka cilvēka tiesības nav ne politiskas, ne reliģiskas, bet tās ir morālas. Ir laiks prasīt rietumu sabiedrībai, vai tā vēlas brīvību un drošību, vai arī verdzību un mocības. Pad. savienība dod brīvību tikai tiem, no kuriem grib tikt vaļā — „brīvību" atstāt savu dzimteni piespiedu kārtā uz neatgriešanos!

Toms Stopards, kas cēlies no čechiem, analizēja Vl. Bukovska un citu disidentu apcietināšanu un tiesu procesus, konstatēdams, ka tajos neesot nedz likumības, nedz loģikas, bet tikai rupja padomju varas izrēķināšanās ar individiem, kas aizstāv cilvēku tiesības. Ja rietumos lietotu to pašu kritēriju cilvēku apcietināšanai, tad ik dienas būtu vismaz 1000 jāliekot aiz restēm! Stopards uzsvēra, ka cīņā par labo tās aizstāvjiem vajagot stipra pamata, uz kuŗa balstīties; šis pamats esot brīvā pasaule, kuŗas principi aizstāvami visiem spēkiem.

Londonas universitātes lektors ukrainis N. Michailovs izteicās, ka Pad. savienība kļuvusi par tautu cietumu un aicināja visus brīvajā pasaulē cīnīties pret komūnisma ļaunumu.

Visinteresentākais runātājs bija strādnieku partijas kreisā novirziena t. s. „Tribune" grupas sekretārs Marks Dženkins. Nav noslēpums, ka šis novirziens simpatizē komūnistiem Pad. savienībā, tāpēc Dženvina piedalīšanās protesta sanāksmē likās pretrunīga. Viņš paskaidroja, ka sociālisms aizstāvot cilvēka tiesības, tāpēc viņš varot šajā sanāksmē runāt un atbalstīt cīņu par cilvēka tiesībām Padomju savienībā. Lai skaidrāk demonstrētu savu stāju, viņš esot lūdzis britu komūnistu laikrakstu The Morning Star ievietot sludinājumu par šo sanāksmi. Lūgums noraidīts, pieprasot vispirms sīkas ziņas par sanāksmes organizētājiem. Dienu pirms sanāksmes laikraksta redakcija griezusies pie Dženkina ar aicinājumu sludinājumu tomēr dot, neprasot vairs ne sīku informāciju, nedz arī paaugsti-

(Turpinājums 16. lp.)

Lasītāju vēstules

LATVIJAS LATVIEŠA DOMAS

Esmu nodzīvojis okupētajā Latvijā 30 gadus. Gribu izteikt savas domas par vienpusīgo „kultūras apmaiņu". Latvieši, kas organizē tagadējās Latvijas filmu izrādes, ar savu rīcību nostājušies mūsu tautas apspiedēju pusē. Vai tie latvieši, kas atbalsta šīs izrādes un iet tās skatīties, par to ir padomājuši? Kāpēc latviešiem okupētajā Latvijā liegta iespēja iepazīties ar latviešu kultūras sasniegumiem brīvajā pasaulē?

Visa politiskā, saimnieciskā un kultūras dzīve Latvijā tagad veidota pēc Maskavas norādījumiem un stingri noteiktiem priekšrakstiem. Tāpat vienpusīgā kultūras apmaiņa ir Maskavas izgudrota, lai latviešus sašķeltu un pēc tam iznīcinātu pa daļām. Arī Krievijas revolūcijas sākuma gados, kad varu pārņēma komūnistu partija, komūnistiem pievienojās daļa latviešu strēlnieku. Vairāki latvieši padomju iestādēs bija augstos amatos, bet vēlākos gados ar čekas priekšnieka Ježova palīdzību tos gandrīz visus iznīcināja. Tagad viņi ar Maskavas ziņu rehabilitēti, bet neviens nesaka, ka tie nošauti. Pat viņu kapu vietas nav zināmas. Deportēto latviešu kapi tagad izkaisīti pa visu Krieviju, bet tūkstošiem latviešu vēl smok Pad. savienības vergu darbu nometnēs un cietumos.

Okupācijas vara latviešus Latvijā grib pārkrievināt un izklīdināt, bet brīvajā pasaulē sašķelt ar tā saucamiem „kultūras sakariem". Latvijā un Padomijā ražoto filmu izrādes parasti ir pustukšas. Kā „kases gabalu" pa laikam izrāda kādu no rietumiem ievestu filmu, bet tās bieži rāda ar izgriezumiem. Latvieši dzimtenē brīnās par šejienes latviešiem, kas skrej skatīties pēc Maskavas pasūtinājuma ražotās un kontrolētās filmas. Latvijas komūnistu laikrakstos, tāpat televīzijas un radio raidījumos, vienmēr uzsveŗ, ka latviešiem svešumā neesot nekādas kultūras, bet latviešiem Latvijā jāapmierinās ar to, ko Maskava viņiem atļauj. Iebraucējs no Latvijas

Redakcijas piezīme: Vēstules rakstītājs savu vēstuli personiski nodeva mūsu redakcijai, bet savu vārdu gluži saprotamu iemeslu dēļ nevēlas atklātībā izpaust.

JA NEBŪS VIENVIRZIENA SAKARU, NEBŪS ŠĶELŠANĀS

P. Aizkalnietis LA 24. apr. vēstulē raksta par „kultūras apmaiņu", lai gan īstenībā Latvijas okupācijas varas kalpi — Pelše, Voss, Drīzulis, Rubenis u.c. nav ieinteresēti latviešu kultūras plaukšanā, bet gaida latviešu valodas un kultūras apsikumu, lai tautu bez lieka trokšņa nožņaugtu pilnīgi. Vēstules autors ieteic īpaša iestādījuma radīšanu, kas mūsu trimdā izaugušai jaunatnei, kas tiecas veidot attieksmes ar savu vecāku dzimto zemi un tautu Latvijā, varētu palīdzēt.

Tāds „iestādījums", pirmkārt, varētu būt pašu vecāku audzināšanas darbs, tad latviešu skola un organizācijas ar saviem darbiniekiem. P. Aizkalnietis arī ieteic iepazīstināt latviešus okupētajā dzimtenē ar mūsu kultūras veikumiem brīvajā pasaulē. Pēc manām domām nekāds cits iestādījums nebūs iespējams, kamēr Latvijā pastāvēs tagadējā okupācijas vara, kā vienīgi tai pieņemamie vienvirziena „kultūras sakari", kuŗu mērķi mums visiem labi zināmi. Tātad ieguvēji būs vienīgi „sakarnieki" un mūsu tautas apspiedēji. Ja nebūs šo sakaru, nebūs arī šķelšanās.

Aleksandrs Zaube Čikagā

VAI DZIMTENES BALSS SKAVĀS?

Izlasot P. Blūma vēstuli šī laikraksta 15. maija numurā: „Brīvu izvēli pašiem trimdiniekiem", rodas iespaids, ka P. Blūms prot gan latviski rakstīt, bet neprot latviešu valodu. Viņš runā par kādu LNAK neesošu principiālu valdes sēdes lēmumu, kas noraidot jebkādus kultūras sakarus ar tautu Latvijā. Cik zināms, tad ir gan principiāls lēmums, kas noraida jebkāda veida sakarus ar mūsu tautas apspiedējiem un to funkcionāriem. Vai P. Blūma kungs domā, ka mūsu apspiedēji reprezentē mūsu tautu?

P. Blūms ir par brīvu izvēli pašiem trimdiniekiem — tikai viņu izvēlētiem pārstāvjiem nav tiesības izteikt savu viedokli, sevišķi tad, ja tas vērsts pret okupācijas varas funkcionāriem. Neatceros, ka Blūma kungs būtu uztraucies par citiem LNAK valdes lēmumiem.

Kā jau visiem zināms, bēdīgi slavenais čekas izdevums — „Dzimtenes Balss" un „Latvijas komiteja kultūras sakariem ar tautiešiem ārzemēs" par savu galveno uzdevumu uzskata trimdas sabiedrības šķelšanu, kā arī neuzticības un naida sēšanu starp trimdas vadošām organizācijām, to vadību un pārējo sabiedrību. Zīmīgi, ka šīs lapas galvenais sauklis arī ir, ka trimdas vadība ir pret sakariem ar tautu.

Šādu pašu „Dzimtenes Balss" fakta sagrozīšanu savā vēstulē pauž P. Blūms. Ļoti šaubos, ka P. Blūms tiešām nesaprastu latviešu valodu. Vēlos jautāt P. Blūma kungam, vai viņš izvēlējies apzinīgi sēt neuzticību un naidu latviešu trimdas organizāciju un trimdas sabiedrības starpā vai tā ir tikai sagadīšanās?

Ojārs Ieviņš Hamiltonā

KAS IEGŪTS?

Dzirdot, ka Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas vecāku komitejas priekšsēdis ar palīgiem cenšas nomainīt tagadējo ilggadējo pārzini, jājautā, kas būs ieguvējs? Pēc TLB un LNAK skolu noteikumiem vecāki nav atbildīgi par pārziņa iecelšanu vai atlaišanu, kas arī uzsvērts pēdējā LNAK sesijā. Šīs vecāku grupas plānojums radījis satraukumu un šķelšanos gan skolas darbiniekos, gan sabiedrībā vispār, protams, arī traucējumus skolas darbā. Kas ar to ir iegūts?

TLB sestdienas skolas pirmā pārzine

Grāmata ar zelta vanagu

LAIKS, TELPA, ĻAUDIS 2. DAĻA. VILIS HĀZNERS. DV CENTRĀLĀS VALDES IZDEVUMS. DV APGĀDS 1976. G. TORONTO. 448 LP.

Ārējā izskatā līdzīga pirmajai Daugavas Vanagu vēstures apceres daļai — tumši sarkanos vākos ar zelta iespieduma burtiem un zīmējumu — grāmatas Laiks, Telpa, Ļaudis 2. daļa sasniegusi plašo Daugavas vanagu saimi. Grāmatu rediģējis V. Hazners. Vāka un ievada lapas zīmējums „Vizija" mākslinieka Ed. Dzeņa darbs. Grafisko iekārtojumu veicis E. Treilons. Raksti pamatoti uz Daugavas Vanagu archīva, LCL un LCP archīviem, DV Mēnešrakstu, DV CV sēžu protokoliem un darbības pārskatiem, Latvju Enciklopēdiju, Trimdas desmit gadi izdevumu, DV zemju darbības pārskatiem un latviešu laikrakstu informāciju. Tātad — materiāls ļoti bagāts un plašs un pārsniedz grāmatas pieteikto saturu: „DV organizācijas darbs no 1952. — 1973. gadam". jo nereti iesniedzas daudz tālāk pagātnē.

Tikai vienkopus redzot visu paveikto, var īsti novērtēt DV organizācijas nozīmi un darbības plašumu. Ir bijis milzu darbs visus materiālus izšķirot un sakārtot, par ko redaktoram Vilim Hāzneram nākas visas DV saimes sirsnīgākā pateicība. Paldies arī visiem viņa līdzstrādniekiem un palīgiem.

Mazliet neskaidrības ienes pirmās grāmatas daļas apzīmējums tekstā kā Daugavas Vanagu organizācijas darbs laikā no 1952. līdz 1973. gadas, kas satura rādītājā minēts kā DV koporganizācijas darbs; manuprāt būtu jāturas pie pirmā apzīmējuma un „koporganizācijas" vārds jāsvītrā. Kā pirmais DV organizācijas darba lauks apskatīts aprūpes darbs, kas arī vēsturiski ir pirmais DV rosību izpausmes veids. Šīs darbības apcerē ir apsveicama redaktora „laika robežu" neievērošana, jo bez pirmā posma 40. gadu beigās nebūtu izprotams vēlākais. Ļoti iespaidīgi ir skaitļi, kas liecina par atsaucību aprūpes darbam: laikā no 1948. g. līdz 1972. gadam aprūpei izlietotas DM 2.211.644,17.

Ļoti pamatīgi aprakstītas 1. un 2. DV globālās dienas, kas aizņem 40 lappuses no visām sabiedriski kultūrāliem pasākumiem veltītām 44 lp., kas mazliet it kā „atšķaida" grāmatas kā vēstures apceres nozīmi. Pārskatāmi un saistoši rakstīta „DV un jaunatne", kā arī „DV sports". Pie jaunatnes daļas ar atzinību jāvērtē tautas deju kopu pārskatu analize attieksmē uz sastāvu un lietoto valodu.

Daudz lappušu atvēlēts DV informācijas darbam, kas kļuvis plašāks no gada gadā. Šeit pierādās, cik grūti ir kādas lielas organizācijas darbu apskatīt visumā un atsevišķās zemju daļās. Redaktors par informācijas darbu runādams, to apskata gan kā DV centrālās valdes, gan arī kā atsevišķo zemju informācijas daļu darbu. Pēdējam, šķiet, īstā vieta būtu pieteiktajā Laiks, Telpa, Ļaudis 3. daļā, kur tiks apskatīta organizācijas darbības izpausme zemēs, kur DV nodaļas pastāv. Plašajā faktu un datu minējumā it kā pazūd kopskats. To pašu var attiecināt arī uz pārskatu par DV īpašumiem un saimnieciskiem pasākumiem. Mēnešraksts, laikraksts Latvija Amerikā, DV sienas kalendārs, archīvs DV CV apgāds un tā izdevumi nenoliedzami pieder pie visas DV organizācijas pasākumiem, ko nevar teikt par īpašumiem Austrālijā, Anglijā un citur, kam ir vairāk lokālu pasākumu raksturs. Tā var iznākt atkārtošanās, apskatot attiecīgās zemes saimes darbību.

Grāmatas otrā daļa veltīta vanadžu darbības apcerei. Pēc būtības šis darbs iekļaujas organizācijas kopējā darbā, jo sevišķi aprūpes un sabiedriskā darbā. Ļoti pārskatāmi aprakstīta vanadžu kopu nodibināšanās, darbības izveidošana un vanadzēm īpatnējie darbības lauki.

Organizācijas iekšējās un ārējās darbības formu radīšanā un kopšanā vērtīga ir trešā daļa, kur ievietoti DV organizācijas ideoloģiskā darba pārskats, tradicijas, DV organizācijas goda biedru biografijas DV CV apbalvojumi. Vēlams ar šo daļu uzmanīgi iepazīties ikvienam, kas darbojas DV kultūras un informācijas laukā, lai negadītos tā kā vienā otrā vietā, kur Kurzemes cietokšņa krišanas dienu — 8. maiju „atzīmē" ar jautru dejas vakaru „pie pilnas bufetes". Tāpat daudziem nav zināma DV organizācijas un tradiciju karogu vēsture, kas reizē ir arī Leģiona pulku kaujas gaitu vēsture. DV organizācijas 6 goda biedru biografijas un attēli saista DV darbu ar latviešu strēlnieku, Latvijas neatkarības karā un Latviešu leģiona cīnītājiem, kā arī sabiedrisko darbu dzimtenē un trimdā un Latvijas baznīcu.

Seko ar DV zelta nozīmi un atzinības rakstu apbalvoto saraksts. Liekas, ka te bija iespējams ietaupīt krietnu daļu no izlietotajām 55 lp., neatkārtojot pie katra vārda „apbalvots ar ...", bet minot tikai datumu: sarakstā taču visi minētie ir ar zelta nozīmi apbalvoti, tāpat atstājot archīva ziņā apbalvojumu pamatojumus, kas reizēm izklausas pavisam savādi, piem. 311. lp.: „Par DV stāv un krīt!" — 316. lp.: „Nosvērts, korrekts, saticīgs un izpalīdzīgs". Ikvienam jau tāpat ir skaidrs, ka DV augstāko apbalvojumu piešķir par DV darbības veicināšanu, apzinīgu pienākumu pildīšanu un kopējo mērķu sekmēšanu. Biografiskos datus varēja pievienot sīkākā iespiedumā.

Grāmatas ceturtā daļā apskatīts DV darbs latviešu centrālās organizācijās un citu organizāciju ietvaros, kā arī sadarbība ar baltiešu brīvības cīnītāju un veterānu organizācijām. Tur informācijas darbinieki var atrast daudz interesantu faktu savam darba laukam. Jo sevišķi noderīgs šādam nolūkam ir 362. lp. ievietotais V. Hāznera Daugavas Vanagu organizācijas rakstu-

(Turpinājums 5. lp.)

Koncerts piecās Eiropas pilsētās

No sekmīgas koncertturnējas Eiropā Toronto nupat atgriezusies pianiste Ilze Štrāle-Didrichsone, kas koncertēja kopā ar dziedātāju Astru Kalniņu. Mākslinieces viesojās Londonā, Bradfordā, Minsterē, Kopenhagenā un Stokholmā. Koncertu Anglijā un Vācijā izkārtoja Latviešu preses biedrības Londonas kopa un DVF Anglijā, kopīgi ar Minsteres latviešu ģimnaziju, kur skolas audzēkņi noklausījās arī Ilzes Štrāles-Didrichsones referātu par V. Dārziņu un viņa darbiem. Stokholmā koncerta rīkotāja bija Dānijas latviešu nacionālā komiteja, bet Stokholmas koncertnama zālē par sekmīgu norisi gādāja Zviedrijas latviešu centrālās padomes kultūras fonds.

Programmā bija Volfganga Dārziņa tautasdziesmas un klavierdarbi. Atzinīgas recenzijas bija uzrakstījuši komponisti Helmers Pavasars un Jērums Londonas Avīzē un Latvijā (Vācijā), atzīstot atskaņojumu ne tikai interesantu, bet arī valdzinošu, ka darbi sagatavoti ļoti rūpīgi, izstrādāti ar lielu pre-

Ilze Štrāle-Didrichsone.

cizitāti — autentisks Dārziņš. H. Pavasars vēl piebildis, ka Ilze Štrāle-Didrichsone pilnīgi izpratusi Dārziņa skaņu pasauli.

Turnejas izskaņa notika Detroitā, ASV, 16. maijā, kur abas mākslinieces bija aicinātas koncertēt amerikāņu publikai. Koncertu rīkoja Miičgenas Art' Council un Farmington Musicale savu etnisko programmu ietvaros. Par Dārziņa mūziku klausītāju interese izvērtās liela.

—ls—

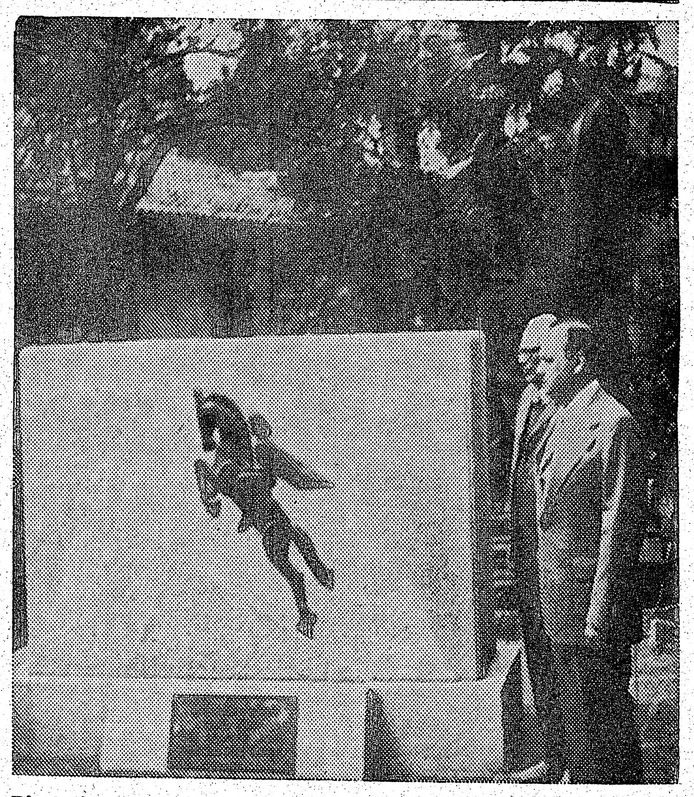

Pie Raiņa un Aspazijas piemineklja Kastaņolā. Pa labi — L. Apkalns un J. Bērziņš. (Minox)

Izdos Raiņa un Aspazijas pieminekļa skatu kartes

Maija pirmajās dienās uz Šveici izbrauca Raiņa un Aspazijas pieminekļa komitejas locekļi Longīns Apkalns un Jānis Bērziņš no Rietumvācijas. Pakavējušies pie pieminekļa Kastaņolā viņi satikās ar Lugānas pilsētas valdes sekretāru Dr. Vedžeci. Kad Kastaņola vēl nebija pievienota Lugānai, Dr. Vedžeci bija Kastaņolas pilsētas valdes sekretārs. Viņš dzīvi interesējās par pieminekļa celšanu un kļuva īsti sirsnīgs latviešu draugs.

Tagad, ierodoties no Rietumvācijas abiem pieminekļa komitejas locekļiem, Dr. Vedžeci tikko kā bija beidzis Lugānas pilsētas valdes sēdi, kurā lēma par bijušā Tadei restorāna jumta pilnīgu atjaunošanu. Restorāna namu, kurā, no Latvijas braucot, viesojās Rainis, kā zināms, nopirka Lugānas pilsēta, lai tajā iekārtotu plašāku Raiņa un Aspazijas mūzeju, kas paslaik atrodas bijušās Kastaņolas pilsētas valdes telpās. Stipri nolaistā nama pirkšana pilsētai izmaksājusi ļoti dārgi, tādēļ nepieciešamie būvdarbi virzās visai lēni uz priekšu. Jumta atjaunošana ir nozīmīgs solis virzienā uz šī latviešiem tik svarīgā pasākuma īstenošanu.

Savā kārtējā pieminekļa apmeklējumā pagājušā gada rudenī L. Apkalns un J. Bērziņš bija ierosinājuši, lai pilsētas valde izgatavo uzrakstus, kas Kastaņolā norāda pieminekļa atrašanās vietu. Līdz šim trūka arī nosaukuma plāksnes „Raiņa un Aspazijas dārzam" — kā Lugānas pilsētas valde nolēmusi oficiāli nosaukt pieminekļa atrašanās vietu. Tagad Dr. Vedžeci ziņoja, ka attiecīgās uzrakstu plāksnītes izgatavotas un, veicot pavasara darbus pieminekļa apkaimē, tuvākās dienās tiks piestiprinātas vajadzīgās vietās. Tā katram Kastaņolas apmeklētājam ceļš uz pieminekli būs atrodams vieglāk nekā līdz šim. Dr. Vedžeci sarunā uzsvēra, ka Lūgānas pilsēta Raiņa un Aspazijas pieminekli Kastaņolā uzskata par atrakciju, kas arvien vairāk pievelk apmeklētājus. Tā, piemēram, kāds Kastaņolas centra viesnīcnieks ziņojis pilsētas valdei, ka pie viņa vien pēdējā pusgada laikā griezušies ap divi simti tūristu ar jautājumiem par Raiņa un Aspazijas pieminekli un mūzeju. No tā pilsēta secina, ka apmeklētāju skaits aug un sāk izvērsties par nozīmīgu saimniecisku faktoru Lugānas pilsētai.

Dr. Vedžeci ierosmē pieminekla komitejas locekļi ieradās arī lielākajā Lugānas skatu karšu apgādā. Apgāda īpašnieks izrādījās labi informēts par pieminekli, jo pats cēlies no Kastaņolas un viņa vecāki labi pazinuši mūsu dzejnieku pāri. Apgāds apsolījis gada laikā rūpēties par pieminekļa skatu karšu izdošanu, kuras būs pērkamas visos Lugānas stendos. Apgādam vispirms rūpīgi jāpēta un jāatrod visizdevīgākie gaismas apstākļi un avkārtējo koku un krūmu ziedēšanas laiks, lai iegūtu vislabākos foto uzņēmumus.

Maija sākumā Lugāna un Kastaņola lepojās ar kamēliju, magnoliju un citu dienvidaugu ziedēšanu. Ziedēja arī pieminekļa apstādījumi, kas, kā zināms, ir atlikums no dārza, kurā kādreiz atradās Villa Adolfita — Raiņa un Aspazijas ilggadējais trimdas miteklis. Apmeklētāji latvieši iepriecināti vēroja arī daudzos plakātus, kas, greznoti ar rakstnieces attēlu, aicināja lugāniešus uz maija vidū paredzēto Zentas Mauriņas priekšlasījumu pilsētas jaunajā kongresu namā.

L. A.

Dievkalpojums ar urnu izvadi un pieminas plākšņu iesvēti

BRĀĻU KAPOS Katskilu kalnos

notiks svētdien, š. g. 30. maijā, pl. 1 dienā.

Sestdien, 29. maijā, pl. 9 vak. svētbrīdis Brāļu kapos.

Dievkalpojumā piedalās mācītāji A. Ozols un T. Vēdzele, Marga Millere - Grasmane, arfa, T. Brilts, baritons. Ziedus varēs dabūt uz vietas kapsētā.

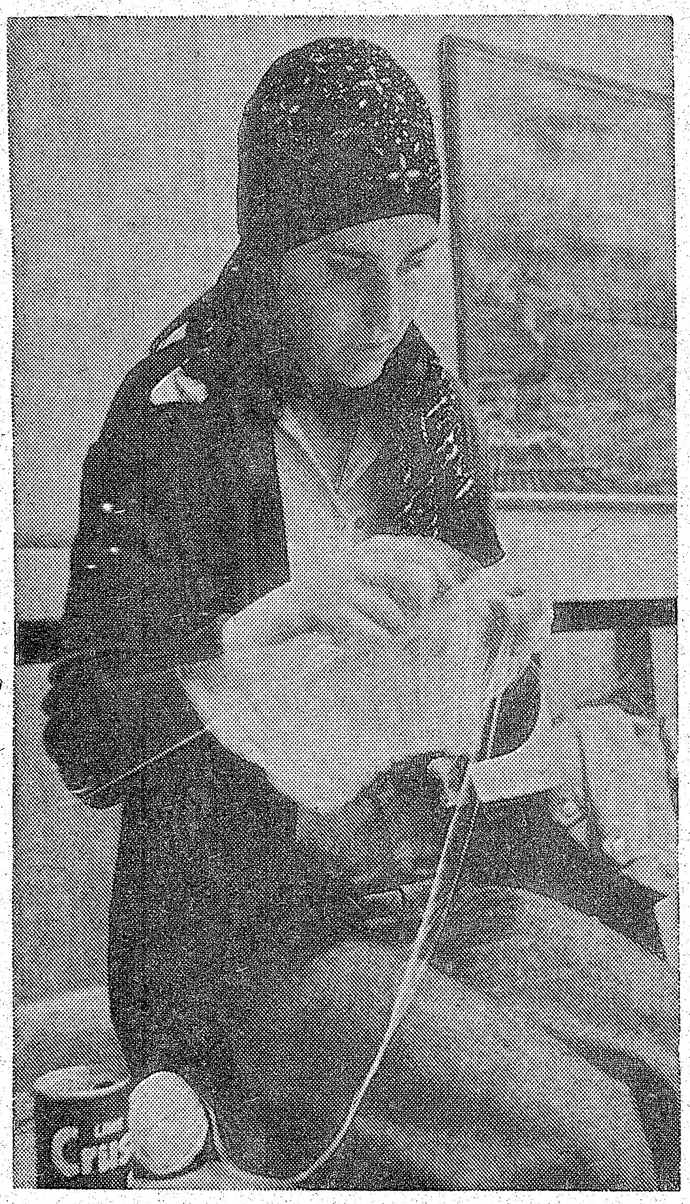

Nopietnā rokdarbniece Skaidrīte Leja. Viņa tēlos atbildīgo Dedzes lomu J. Raiņa lugā Rīgas ragana, kuŗai dziesmu svētkos Toronto paredzētas trīs iz-rādes: 29. jūnijā, 1. un 3. jūlijā. Lugu iestudējis Osvalds Uršteins. Tajā 20 ainas.
Foto: J. Liģers

Kādreiz Rigā un tagad

METROPOLITANA OPERAS IZRĀDES KLĪVLANDĒ

Pavasaŗos Metropolitana opera ciemojas „provinces" pilsētās, taisot labu naudiņu un iepriecinot pēc mākslas izslāpušās dvēseles. Klīvlandē tā nociemojās veselu nedēļu ar astoņām izrādēm. Tas tā jau daudzus gadus. Liekas gan dīvaini, ka lielajā Klīvlandē, kur kopā ar priekšpilsētām vairāk iedzīvotāju nekā visā Latvijā, nav savas operas. Ir tikai lielisks simfoniskais orķestris — viens no vislabākajiem pasaulē, bet arī viņa uzturēšanai vāc ziedojumus neizturami uzbāzīgā veidā

Rakstu par pasaules slavenākās operas viesizrādēm tautiešu informācijai, īpaši jauno, jo tie nav auguši Latvijā, kur mums bija veselas divas operas. Daudziem opera ir kaut kas jauns, dzirdēts tikai pa radio, tie to nu redz pirmo reizi. Mums, vecajai paaudzei, ir citādi, mēs varam atļauties pat salīdzinājumus ar to, par ko atliku likām izjūsmojāmies paši Rīgā pirms kādiem 40 vai vairāk gadiem. Arī es savā laikā vismaz Vāgnera operās esmu izgrozījies un balsi palaidis uz Nacionālās operas skatuves, tāpēc iedrošinos dažus salīdzinājumus. Neesmu, diemžēl, bijis Metropolitana mājas mītnē Ņujorkā. Varu iedomāties un arī no radio pārraidījumiem spriest, ka tur izrāžu mākslinieciskais līmenis krasi augstāks nekā ceļojumos pa „provinces" lielpilsētām. Lai tad šoreiz — par Klīvlandi.

Mūsu dziesmusvētkus trīs reizes sarīkojām Klīvlandes „Public Auditorium" telpās, tāpēc daudzi tautieši jau pazīst šo milzīgo 12.000 vietu zāli. Lai iegūtu vairāk naudas, Metropolitanas opera uzsājās šinī lielajā „šķūnī", kur mikrofoni un lielie attālumi galīgi izposta katru mājīgumu un cik necik normālu operas mākslinieciskio norisi. Droši vien, taupot naudu, operas vadība šādās viesizrādēs liek pat galvenajās lomās uzstāties kaut kādiem otras vai trešās kvalitātes dziedoņiem, varbūt arī baletniekiem, bet par pēdējiem man nav pietiekamas informācijas. Par to, piemēra pēc, jo nepatīkami varēja pārliecināties Karmenas izrādē, kur vienīgā spožā, skaistā balss bija Leona Mičella Mikaelas lomā. Zem katras kritikas abi galvenie — Karmena un Don Hozē, bez jebviena vienīga izņēmuma arī visi citi mazāko lomu tēlotāji.

Dekorācijas apmierina, bet ne jau tādas, kuŗām būtu vērts aplaudēt, kā to dažreiz piedzīvojām Rīgā Nacionālajā operā — mūsu „Baltajā namā". Varbūt arī te Metropolitana „taupa" kā ar solistu izvēli. Piemēra pēc — Tanheizera Vēnus kalna skatā Rīgā uzgavilējām fantastiski krāšņajām dekorācijām un tērpiem, bet metropolitanieši skatuves pašā priekšā iedēstījuši kroplu koķeli, pie kuŗa pieskrien izdziedāties Tanheizers, kad viņš nocīnās atrauties no Vēnus burvībām. Pati Vēnus dieve dziļāk skatuvē pusguļus zviln uz kādām pavisam parastām trepītēm, tas arī viss ... Vairāk nekā nožēlojami! Laikam arī tā ir taupība, ja Aīdas slavenajā eksotiskajā dejā piemērota baleta vietā kādu kaŗa deju demonstrē vienīgi divi baletnieki — vīrieši. Kaut arī viņi ir īsti akrobāti, bet tas sen par maz. Karmenā balets apmierina, bet pozts ar tērpiem: ne Karmena, ne Don Hozē, ne citi solisti nekā neizceļas un neatšķiŗas no citiem. Ir pamatīgi jāpiepūlē acis, lai viņus ieraudzītu masu skatos. Ne galvenie solisti, ne citi nezina, ko iesākt ar rokām, nezina, vai nu spert vienu soli uz priekšu vai divus sānis. Arī kareivji un strādnieces stumdās pa skatuvi kaut kādās iedresētās grupās: nekur dzīvības, nekur dabiskuma. Gluži neticama režisora nemākulība. Masu skati cik necik pieņemami vienīgi kontrbandistu izdarībās un daļēji arī pēdējā cēlienā Arēnas ārpusē, bet solistu veiksmes arī šeit minimālas.

Ļoti labas ir koŗa balsis, bet vairākos gadījumos orķestŗa un koŗa starpā notiek tempu šķobīšanās. Riskantās vietās (Tanheizerī, bet ne Karmenā) opera izdara pat nelāgu blēdīšanos: kad svētceļnieku koris pāri „kalniem" aizsoļo aiz kulisēm, tad viņu klusinātā dziedāšana bieži vien zaudē intonācijas tīrību, jo viņi nedzird vairs orķestŗa. Lai to saglābtu, koris pēkšņi apklust, un tanī pašā sekundē ieslēdzas skaņu plate. Šī blēdīšanās techniskā ziņā izkārtota tik smalki, ka to pamana tikai reta auss, bet tā tomēr ir ne ar ko neattaisnojama operas mākslas degradēšana. Salīdzinājumam: Savā laika Nacionālajā operā mēs — melnos talāros svīstošie svētceļnieki — mēģinājumos daudz reizes kāpelējām pa skatuvi, kamēr dabūjām kārtībā intonāciju un ritmus. Un dabūjām! Bez tam vēl — mūsu operas un Reitera koŗos nebija vis tik daudz speciāli skolotu balsu, kā to var saklausīt Metropolitana korī. Šī nav nekāda patriotiska paliešanās, bet pavisam vienkārša neapgāžama faktu atgādināšana.

Orķestris ir krietni labāks nekā mūsu Nacionālās operas, bet daži diriģenti mazāk veiksmīgi par mūsu operas pirmo diriģentu Teodoru Reiteru. Karmenu diriģēja Henry Lewis, bet viņam lāga negul kaulos Bizē kaprisainā franču mūzika. Izrāžu vērtību pazemina arī itāliešu vai franču valoda, jo sveša valoda samazina izrādes kontaktu ar publiku. Kaut arī latviešu valodā pārāk daudz „šņāceņu" līdzskaņu, tomēr mūsu operā visas izrādes atskanēja latviešu valodā, un tā bija labāk. Angļu valoda gan vēl daudz neizdevīgāka par latviešu.

Var iedomāties, ka mūsu izcilākie arī Metropolitanā būtu pirmā lieluma zvaigznes, piemēra pēc — Milda Brechmane-Štengele, Ādolfs Kaktiņš, Paula Brīvkalne un Jānis Zābers, varbūt arī Mariss Vētra un Artūrs Priednieks Kavarra. Jau pims 40 gadiem Nacionālās operas baleta bija stipri pārāks par šeit redzēto.

Apmeklētājos daudz vairāk latviešu nekā Klīvlandes melno. Kopējais apmeklētāju skaits pagājušā gadā bija 47.000, bet šogad — 33.000. Šie skaitļi ļoti zīmīgi. Operas entuziasti nav tik viegli apmānāmi, to rādīja arī parastie pieklājības aplausi galvenajiem solistiem un diriģentam, bet Leona Mičella (Mikaela) kā vienīgā izpelnījās ovācijas.

Vispārējais iespaids tāds, ka Metropolitana operas viesizrāžu māksliniecieskais līmenis nepatīkami pazemināts.

J. Kalnietis

Pēdējais sezonas koncerts

IRMA KURME DZIED KLĪVLANDĒ

Klīvlandes koncertapvienība šogad solīja tikai trīs koncertus, bet klausītāju atsaucības dēļ bija iespējams sarīkot vēl ceturto. Šī divdesmit pirmā sezona noslēdzās ar tiešām skaistu koncertu, ļoti jūtīgi visās sīkākās finesēs sadarbojoties dziedonei - soprānam Irmai Kurmei ar pianisti Verēnu Dambrāni. Ar pietāti un mīlestību laikam paveicamas lielas lietas.

Ļoti noskaņota, ar māksliniecisku intelligenci izkārtota programma — pretstats dažiem pēdējā laikā Klīvlandē dzirdētiem koncertiem. Deviņas Jāņa Mediņa, četras Bruno Skultes, sešas Alfreda Kalniņa un viena Jāzepa Vītola dziesma — visas mazāk dzirdētas, izņemot Mediņa Maigums un grēks. Bez tam vēl koncerta vidus daļā četras Alfrēda Kalniņa klavieŗu miniatūras, kuŗas viņš uzrakstījis Latvijā savas dzīves beigu posmā 1949. g. Tās mūsu lielais komponists rakstījis grūtos nospiestības apstākļos. Dambrāne miniatūras atskaņoja iejūtīgi, kaut arī šī mūzika nav vairs īstais A. Kalniņš: mazi, necili darbiņi.

Koncerts sākās ar Mediņa brīvās Latvijas laika dziesmām, kuŗām sekoja izcili vērtīgais un iespaidīgais Zviedrijā komponētais cikls In signo Domini: Dievnamā, Nomods, Svētais Francisks iet pa ūdens viļņiem un Ceļš naktī. Tādā veidā klausītāji tika uzskatāmi iepazīstināti ar Mediņa mūzikas pārvērtībām.

Ļoti īpati un neparasti sākās koncerta otrā daļa ar Vītola un Skultes bērnu dziesmiņām — Vecās ābeles stāsta — veidā, ko īsos ievadteikumos krāšņi latviskā, gluži vai „skaistā" valodā uzrakstījusi Biminita Grunde. Šī lieliskā izteiksmē un dzīvā mīmikā izpildītā deklamācija it kā nemanot pārietik dziesmiņā, kuŗām Bruno Skultes un Jāzepa Vītola mūzikas ietērps Raiņa un Brigaderes tekstiem.

Līdzīgs arī koncerta noslēgums ar sešām Alfreda Kalniņa Krēslas stundas dziesmiņām. Četrām tām Plūdoņa teksti.

Par Kurmes balsi jau diezgan rakstīts, nevarēšu pateikt nekā jauna. Pats galvenais tomēr paliek ļoti iejūtīgais, intelligentais, līdz pēdējam sīkumam izlolotais un izstrādātais priekšnesuma noblesais veids. Nevainojami tīra intonācija, ļoti laba dikcija, dzīvīgums un visas citas teicamas mūzicēšanas iezīmes. Lieliska arī abu mākslinieču sadarbošanās tempos un dinamikā. Vēlos vēl jo sevišķi uzsvērt, ka koncerta brīnum jauki izkārtotā programma ir vienreizēji skaists paraugs. Paldies abām!

J. Kalnietis

KORPORANTU — BURŠU IEVĒRIBAI.

Toronto Korporāciju Kopa Kanadas dziesmu svētku laikā, š. g. 2. jūlijā, pl. 18.30, HOTEL TORONTO, 145 Richmond Str. W., rīko paplašinātu

DĀMU VAKARU

Ieejas kartes, ieskaitot siltas vakariņas, $20.00 no personas, iegādājamas pie fil! E. Šteinharda, 10 Fontenay Court, Apt. 606, Toronto, Ont., M9A 4W3, Canada, līdz š. g. 15. jūnijam. Galdiņu un vietu sadale pieteikšanās kārtībā, pēc iespējas pa korporācijām. Ierobežotā balles dalībnieku skaita dēļ lūdzu nekavēties ar galdiņu rezervēšanu — 10 personas pie galdiņa.

Toronto Korporāciju Kopa.

PIETEIKUMA FORMA.

Uzvārds ..... Korporācija .....

Adrese .....

Pielikumā: Čeks par ..... ieejas kartēm $.....

Sev adresēta aploksne.

Datums ..... Paraksts .....

Dzimtenes un skaistuma dziesminieku pieminot

„Tik tas, kas visas durvis vēris, / Un visām slāpēm bijis draugs, / Ir acumirkli rokā tvēris, / Ar aizmirstību neapaugs."

Ar šiem Pēteŗa Aigara pēdējā dzejoļu krājuma Zaļie zīmneši pēdējā dzejoļa pēdējās vārdiem izskanēja viņa piecu aizmūža gadu atceres vakars, ko 8. maijā DVF namā, Londonā, rīkoja Latviešu preses biedrības Anglijas kopa.

Dzejnieks aizgāja no dzīves 10. maija agrā rītā. Rīkojot viņa piemiņai vakarēšanu, preses kopa pieminēja arī Kurzemes cietokšņa krišanu pirms 31 gada. Atceres vakarā bija ieradušies daudzi dzejnieka draugi, cienītāji un domu biedri. Tos sagaidīja dzejnieka atraitne Sira un abi dēli. Balto ceriņu ziedu pavēnī cieminos norauzdījās Pēteŗa Aigara attēls, ap kuŗu bija sakārtotas viņa grāmatas un laikrakstu izgriezumi ar dzejniekam veltītiem nekrologiem.

Preses kopas priekšsēde Austra Liepiņa pieminēja Pēteri Aigaru kā patriotisku dzejnieku, kam liktenis pavēris durvis uz mūžību — tuvu tai dienai, kad latviešu tauta pieminēja brīdi, kad tai aizvērās vārti uz brīvo pasauli un „liesmās palika Kurzemes krasts." Šīs dienas pārdzīvojumus Pēteris Aigars izteicis vairākos dzejoļos; vienu no tiem — Pulkvedis — skandēja Vera Grunte, Kurzemes cietokšņa aizstāvju piemiņai. A. Liepiņa raksturoja Pēteri Aigaru arī kā preses darbinieku un izcilu ievadrakstu autoru. Viņš bija tas, kas jau agri izpratis krievu un citu rakstnieku — disidentu cīņas jēgu. Laiks rādījis, ka Aigara domas un uzskati ir attaisnoti.

Vakarēšanai nebija noteikta programma, bet ikviens, kas vēlējās, bija aicināts pastāstīt savas atmiņas par dzejnieku vai par viņa darbiem. Valodniece Terēze Lazdiņa tuvāk analizēja vienu no pēdējiem Aigara dzejoļiem — Nezināmā karavīra elēģijas, kas iespiestas 1974. g. Raiņa un Aspazijas gada grāmatā, izceldama sakarību starp dzejā izteiktajām jūtām, vārdu izvēli un ritmu. Politiskais darbinieks Pauls Reinhards atminējās dienas, kad Pēterim Aigaram asi uzbruka par viņa braucienu uz Ungāriju, bet Aina Folkmane atcerējās Pēteri Aigaru kā jaunu dzejnieku, kas nesis savus dzejoļus iespiest Valtera un Rapas izdevniecībā. Red. J. Andrups cildināja nelaiķi kā patriotisku dzejnieku. Viņu pieminēja arī LNPL priekšsēdis A. Abakuks.

DV priekšnieks J. Frišvalds atcerējās kopējās gaitas ar Aigaru preses laukā, Anglijas preses kopas dibināšanu un uzmudinājumu, ko šis dzejnieks devis jaunajiem preses darbiniekiem. Viņa iedrošināti, mūsu jaunie dzejnieki guvuši drosmi publicēties. DV organizācija ir pateicīga dzejniekam arī par tiem daudzajiem veltījumiem dzejā, ko viņš dāvājis vanagu un jo sevišķi vanadžu saimei.

Starp atmiņu stāstījumiem pieskaņotus dzejoļus skandēja Vera Grunte, Anna Lomane un dzejnieka vedekla Eze Tērmane. Dzejnieka ģimenes vārdā atcerēs rīkotājai Anglijas preses kopai un visiem apmeklētājiem pateicās vecākais dēls Aleksandrs Tērmanis. Nobeigumā A. Liepiņa izteica pateicību visiem, Kas bija dzejnieku atcerējušies. A

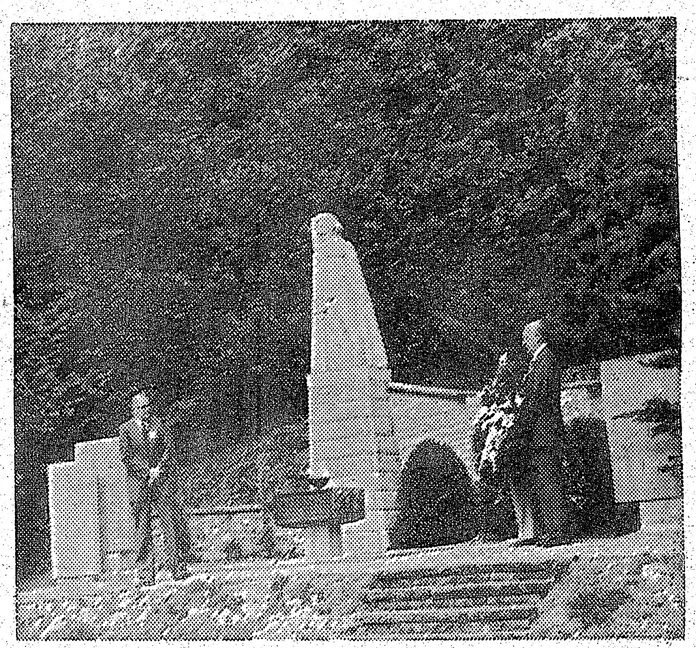

Kurzemes kauju atcere pie Kritušo karavīru pieminekļa Saulainē. Pa kreisi uzrunu saka LNAK padomes priekšsēdis V. Upeslācis, pa labi — Pieminekļa pārvaldes priekšnieks V. Tikiņš un Latviešu karā invalidu apvienības Kanadā priekšsēdis G. Krustiņš ar vainagu. Foto: R. Šteinbergs

Grāmata ar zelta vainagu

(Turpinājums no 3. lp.)

rojums angļu valodā, kas lieti var noderēt angliski runājošo zemju informācijas darbam. Šo informāciju, paplašinātu un papildinātu ar jaunākiem datiem, būtu vēlams iespiest atsevišķi informācijas darba vajadzībām.

Par pēdējo piekto nodaļu, kas nosaukta „DV nedraugi, skaugi un ienaidnieki" domas var dalīties. Vispirms jau nepatīkami latviešu ausij ckan vārds „nedraugi". Vai ir vēlams tagad, kad mums jāsaslēdzas visciešākās rindās, lai cīnītos pret latviešu tautas iznīcināšanu fiziski un tieslaki, cilāt vecus strīdus un pārmetumus? Ja tie ir nokārtoti vai laika gaitā izzuduši un DV organizācija vēl tomēr darbojas, tas vien jau liecina, ka tie pieskaitāmi tiem sprunguļiem DV darbības riteņos, ko laika straume aizskalojusi. Kas attiecas uz DV organizācijas ienaidniekiem, tad, manuprāt, tiem ir parādīts pārāk liels gods, tos pieminot šajā izdevumā. Protams, ir interesanti palasīt, kā padomju valsts drošības galvenā pārvalde plānojusi DV organizācijas un vinas trimdas saimes graušanu, bet lieki bija tērēt laiku un grāmatas telpu komūnistu propagandas izdevumu uzskaitīšanai.

Grāmatā daudz fotoattēlu, kas raksturo DV darbību. Bet arī šeit redaktors varēja būt mazliet stingrāks un svītrot, piem., kādu no 115., 125., 126. lp. ievietotiem tikai šausanas sacīkšu godalgu uzņēmumiem; rudraba, kristalla vai stikla kausiņu uzņēmumi nekādā ziņā neraksturo DV sporta darbību. Nesaudzīgāk redaktors varēja rīkoties arī 207. un 208. lp., saīsinot garo stāstu par chronisko alkoholiķi vienā teikumā: par dzeršanu un piedauzīgu uzvešanos. Tāpat nevietā ir 91. lp. pieminētie fakti, kas attiecas uz personisko Saktas dejotāju dzīvi. Īsināms būtu arī pielikumā ievietotais apskats par sporta dzīvi Cēdelgemā. Patīkami, ka grāmatā ir visumā laba valoda un maz kļūdu. Tas, ka 2. grāmatā izlabotā 1. grāmatas kļūda atkal iekļuvusi atpakaļ 2. grāmatā, būs tikai nejaušība (H. Rītiņš labots par G. Rītiņu, bet 2. d. 307. un 328. lp. atkal „nokristīts" par H. Rītiņu).

Grāmatas vēsturiskos datus un faktus atdzīvina ievietotie DV organizācijai veltītie dzejoļi: divi Pēteŗa Aigara un pa vienam Rūdolfa Brīvnieka, Kārļa Dzelzīša, Valentīnes Hermanes, Jāņa Rolava un Edvarta Tūtera. Grāmatas beigās pievienots 19 lp. garš grāmatā minēto personu saraksts.

„Daugavas vanagu leģions ir dzīvojis, strādājis, audzis spēkā un stiprumā. Arī nākotnē mēs paliksim uzticīgi ideoloģijai, saviem mērķiem un uzdevumiem. Mēs vienmēr iestāsimies par savas tautas tiesībām: ja būs vajadzīgs — ar ieročiem rokās."

DV vēstures apcere Laiks, Telpa, Ļaudis dod katram, kas kopā ar visu Daugavas vanagu saimi grib veikt savas organizācijas mērķus un uzdevumus, garīgo stiprinājumu un apziņu, ka līdz ar viņu par mūsu tautas tiesību aizstāvēšanu stāv daudzi tūkstoši latviešu visā pasaulē. Mums nav vēl trimdas laika vēsture; Viļa Hāznera rediģētā grāmata to lielā mērā aizstāj: DV organizācijas tapšana un veidošanās atspoguļo visu latviešu trimdas likteni — nepadoties grūtībām un izmisumam, bet ar darbu, centību un neatlaidību celt jaunu dzīvi svešā zemē, saglabājot sirdī apņēmību palikt latviešiem un uzticību Latvijai.

Laiks, Telpa, Ļaudis ir jābūt katra DV biedra mājā; šai grāmatai jābūt katrā latviešu bibliotēkā. Jo tikai pazīstot savas organizācijas tapšanu un veidošanos pagātnē, mēs varam to stiprināt un tālāk veidot nākotnē. A. Liepiņa

Vecāku komitejas paskaidrojums

TLB SKOLAS PĀRZINE PATI NAV VĒLĒJUSIES DARBU TURPINĀT

Pārlasot LA atreferējumus par LNAK Padomes sesiju sakarā ar TLB sestdienas skolas darbību, minētās skolas vecāku komiteja vēlas sniegt īsus paskaidrojumus.

Pirmkārt, vecāku komiteja ir legāla, skolas darbības noteikumos atzīta skolas sastāvdaļa. Komiteju sastāda katras klases vecāku ievelēti pārstāvji un to vietnieki—kopā 28 personas. Vecāku komitejas uzdevums piedalīties visos skolu skarošos jautājumos — citrreiz kā lēmējai, citreiz kā padomdevējai, citreiz kā ierosinātājai. Ir apsveicamas skolas vecāku rūpes par savu bērnu labu, latvisku izglītību, kas vairo vēlēšanos piederēt savai tautai un kultūrai, vēlēšanos strādāt savas tautas labā.

Šī gada vecāku un skolotāju konsulce pievienojās un atbalstīja vecāku komitejas uzskatus, ka vecākiem vēl aktīvāk jāpiedalās visā skolas darbībā — nepārkāpjot skolas darbības noteikumu būtību. Vecāku komiteja centusies to darīt. Tāpat, izejot no demokratijas principiem, visi svarīgie jautājumi pārrunāti vecāku komitejas sēdēs un īstenoti tikai pēc tam, kad panākta lielā vairuma vai pat visu locekļu pievienošanās turpmākās darbības idejai un plānam.

Viens no pirmiem jautājumiem (atstāts neizkārtots no iepriekšējiem gadiem) bija skolas valstssvētku akta pārkārtošana tā, lai tas izraisītu lielāku pārdzīvojumu visu vecuma bērniem. Pēc izsmeļošām debatēm skolas padome vienojās šo ieteikumu īstenot. Šo pārmaiņu pamatdoma bija sagatavot saistošu, nacionālu programmu jaunākajiem bērniem; tās saturu pieņēma skolas pārzine. Pēc kopējās programmas svinīgās daļas (ko sastāda Latvijas karoga ienešana, svētbrīdis, pārzines atklāšanas runa, svētku viesa runa, Dievs, svētī Latviju nodziedāšana, deklamācijas, pāris skolēnu koŗa dziesmas un karoga iznešana) jaunākie skolēni (līdz trešai klasei) pārcēlās uz Latviešu nama otro stāvu. Kamēr tie piedalījās savā īpaši sagatavotajā programmā, pārējie skolēni, vecāki, skolotāji un viesi veica kopējās programmas otru daļu.

Otrs kardināls jautājums ir skolas pārziņa kandidāta meklēšana, jo vecākiem ļoti rūp skolas nākotne tālākā skatījumā. Ņemot vērā kā pašreizējās pārzines vairākkārtīgo atlūgšanos no sava amata un viņas atkārtoto aicinājumu citus to uzņemties, tā arī TLB valdes priekšsēža lūgumu vecāku komitejai apskatīt un iesniegt vēlamu un piekrītošu kandidātu sarakstu, vecāku komiteja to arī darīja; skolas darbības noteikumi netika pārkāpti. Jānožēlo, ka šī vecāku nesavtīgā darbība pārprasta un ka LNAK padomes sesijas laikā vecāku komitejas valdes locekļiem U. Matīsam tika liegts vārds sniegt attiecīgus paskaidrojumus.

Vecāku komitejas vārdā

V. Gulēns jun.

JAUNS LATVIEŠU UZŅĒMUMS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

Tel. 466-1951
466-1502
(Area 416)
Rezid. 493-9718

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
ZIEDU SAKĀRTOJUMI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETISKĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI DĀVANĀM:
Iesvētību dienā 30. maijā
veikals atvērts no pl. 8.00 līdz pl. 11.00 pītā;
6. jūnijā no pl. 10.00 — 1.00 pēcp.
Veikals atvērts no pl. 8.30 — 6.00 vak., ceturtdienās un piektdienās no pl. 8.30 — pl. 9.00 vak.
Māra Lūsis

PATEICĪBA.

Izsaku vissirsnīgāko pateicību mācītājam I. Gaidem, mācītājam J. Cālītim, ērģelniekam J. Barušam, DV saimei, dainiešiem, viesturiešiem, Toronto pensionāru apvienībai, darba biedriem, dēliem ar ģimenēm, radiem, draugiem, labvēļiem un tautiešiem par krāšņajiem ziediem, izpalīdzību un izteikto līdzjūtību izvadot

ĶĀRLI GAILI

pēdējā ceļā

Elza Volmers

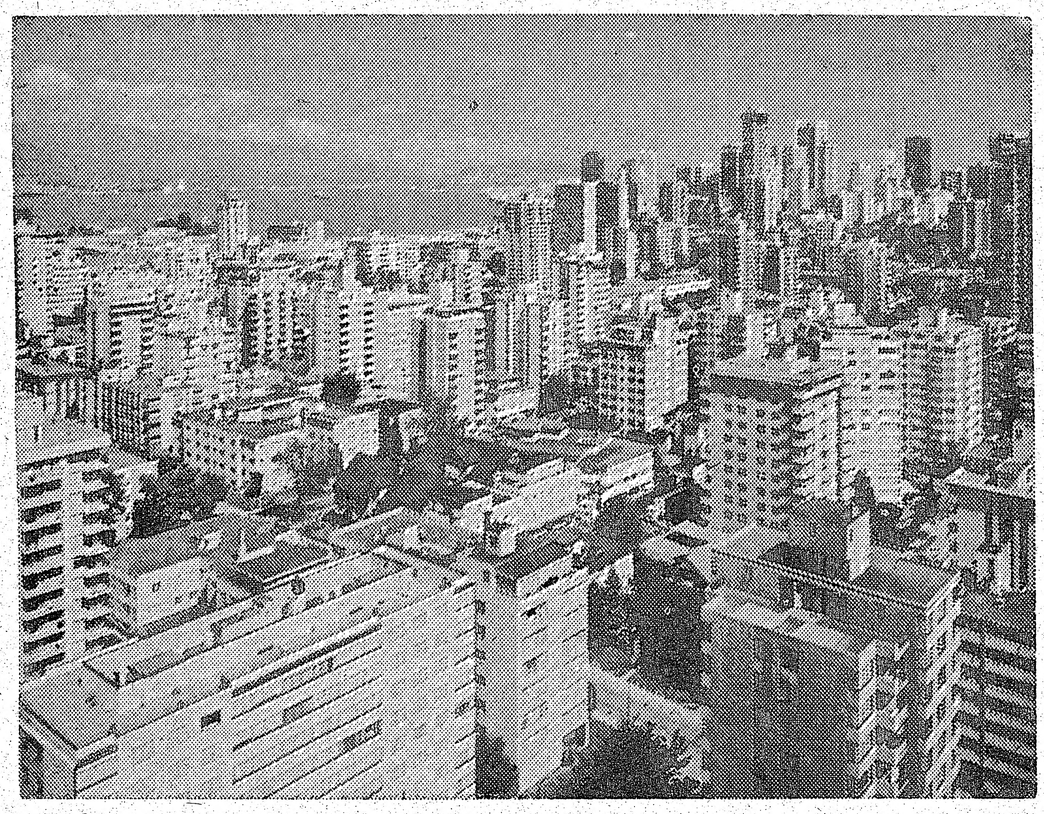

Vankuveras pilsētas rietumdaļa ar daudzajām modernajām augstceltnēm. Šinī skaistajā Kanadas rietumkrasta pilsētā dzīvo arī daudz latviešu, lielākā daļa jau no pirmajiem iecelošanas gadiem pēc 2. Pasaules kara, kad daudzi tur izkalpoja savu līguma laiku un vēlāk iekārtojās pastāvīgai dzīvei, tiekot arī pie atzīstamas turības.

Kanadas rietumkrastā

Pēc aukstās, salnām, sniegiem un lietus gāzēm bagātās ziemas Britu Kolumbijā pavasaris ieradās latviešu dzīvē ar jaunu sabiedrisku rosmi. Tā atdzīvojās jau ar plkv. Kalpaka piemiņas dievkalpojumu, ko Vankuverā vadīja māc. A. Kiršfelds, pēc kam svinīgajā aktā baznīcas zālē ieradās 70 aomeklētāju. Par pulkvedi runāja A. Panteļējevs, izvēloties tematu: Pulkvedis Kalpaks un mūžīgais latviešu karavīrs. Par kafijas galdu un ziediem baznīcas un zāles dekorēšanai rūpējās Daugavas vanadzes, korporāciju kopas un draudzes dāmu komitejas darbinieces.

Nākošā dienā DV Britu Kolumbijas nodaļa atzīmēja nodaļas 24. gadasvētkus un DV organizācijas 30 gadu pastāvēšanu. Bija ieradušās 44 personas, kuŗas ar īsu uzrunu sveica Jāzeps Ruško. Vija Pelēna skandēja dzejoļus, bet E. Pelēns pakavējās pie DV organizācijas dzimšanas Cēdelgemas gūstekņu nometnē. Par dzīvi Irānā filmu ar paskaidrojumiem rādīja A. Panteļējevs. Daugavas vanadzes bija rūpējušās par galda klāšanu. Rozes saņēma Ž. Panteļējeva un klātesošie dzīves gadu jubilāri, DV nodaļas biedri — K. Indāns, E. Kinstlere un A. Sissass, ko pasniedza L. Kajaka.

Reizi mēnesī notiek Daugavas vanadžu vakarēšana. Par tās izkārtošanu rūpējas mājasmāte, kuŗas mājā vakarēšana notiek. Gundegas Slanikas dzīves vietā Jaunajā Vestminsterā A. Sissass lasīja holandiešu rakstnieka Dezidērija Erasma 16. g. s. satīru. Vankuverā viesojās arī Portlandes Dzintars ar jaunām dziesmām. Koncertu rīkoja Vankuveras latviešu biedrība un vietējais jaunatnes pulciņš.

DV nodalas valde piešķīrusi 200 dol. latviešu vasaras vidusskolai Kursa. DV biedru sapulcē pieņēma J. Ruško ierosinājumu iedzīvināt ideju par īpašuma iegādi Vankuveras latviešu centram. Šī gada budžetā aprūpes vajadzībām paredzēts 1650 dol.

A. Sissass

Posieties uz DV dienām Anglijā

Pēc saņemtām ziņām atsaucība DV dienām visās zemēs ir dzīva. Noorganizēti kopēji lidojumi no ASV un Kanadas, no Zviedrijas un Vācijas, kā arī turpat no Anglijas ziemeļiem. Daži braucienu uz DV dienām Londonā apvieno ar atvaļinājumu. Pašreizējos apstākļos, pārjūrniekiem Anglija var likties visizdevīgākā zeme atpūtai, jo cenas, salīdzinot ar citām Eiropas un jaunā kontinenta zemēm, ir zemas. DV dienu laikā — augusta beigās, dienas vēl ir siltas un saulainas, daba vēl krāšņa, bet galvaspilsētā jau sākas rudens rosība kultūras un mākslas dzīvē. Vēsturisko vietu un celtņu mīļotājiem Londonā būs daudz ko skatīt, tāpat arī tiem, kam interesē māksla. Bet visiem, liekas, patiks izbaudīt īpatnēji londonisko noskaņojumu, kāds jūtams Pikadili laukumā pie mazā Erosa statujas vai Haidparka stūrī, kur katram ir tiesības teikt publiskas runas.

Ko dos 3. Globālās DV dienas aizjūras ciemiņiem? Vispirms jau 26. augustā būs svinīga saņemšana DVF namā. Tur darbosies informācijas galds un katrs pie tases kafijas varēs uzzināt par savu mājvietu un vai senie draugi jau ieradušies. Turpat varēs iegādāties DV dienu programmu un nozīmes. DVF grāmatnīcā varēs iegriezties tie, kam interesē jaunākās latviešu grāmatas un skaņu plates, bet pagraba bārā, kas vēlēsies atspirdzināties ar glāzi alus.

Piektdienas rītā visu ceļi vedīs uz moderno Royal Garden viesnīcu, kas sasniedzama no DVF nama, kājām ejot cauri Kensingtonas parkam apm. 15 minūtēs. Tur pl. 12 atklās izstādes. Būs iespēja redzēt mūsu izcilo mākslinieku Jēzepa Grosvalda un Voldemara Tones darbus. Šī būs pirmā Grosvalda darbu izstāde ārpus Zviedrijas un pirmā Tones — kopš viņa nāves Londonā 1958. gadā.

Pēcpusdienā notiks visu konfesiju svinīgais dievkalpojums senlaicīgajā St. Mary Abbots dievnamā, pavisam tuvu sarīkojumu vietai Royal Garden viesnīcai. Vakarā varēsim noskatīties M. Zīverta lugu Meli meklē meli, ko gatavo Anglijas DVF Volverhamptonas nodaļas drāmas kopa. Ja pēc tam vēl būs pietiekami spēka un uzņēmības, varēs turpat viesnīcā noskatīties filmas par DV organizācijas un tautiešu dzīvi dažādās zemēs.

Svētdien būs svinīgais DV 30 darbības gadu atceres akts ar jundu, apbalvojumu un kultūras balvu pasniegšanu un apvienoto vīru koŗu koncertu. Vakarā būs brīdis atpūtai un priekam lielajā vai, kā latvieši Kanadā saka, dižballē.

Svētdienas rītā apciemojums uz mirušo organizācijas biedru un labvēļu atdusas vietām Latviešu kapos Brukvudā. Pēc tam Londonā mūsu dzejnieki un rakstnieki lasīs savus darbus. Svētdienas pēcpusdienā lielo svētku zāli savā ziņā pārņems vanagu jaunieši. Pēc referātiem un pārrunām, kur piedalīsies Minsteres latviešu ģimnazijas direktors E. Silkalns, Anglijas ziemeļu novada jaunieši daudzinās latviešu karavīru uzvedumā, ko sagatavo Ilga Mieriņa. Anglijas ziemeļu DV saime gatavos vēl otru uzvedumu — Mūžīgais latviešu karavīrs dziesmās un skatos, ko kārto V. Buševics. Vakars beigsies ar jauniešu dejām, kur citu zemju ciemiņi būs aicināti nākt ar saviem priekšnesumiem (ciemosies Daugaviņa no Kanadas). Pirmdiena ir vanadžu ziņā, bet arī vanagi būs gaidīti viesi kā Koventrijas Mūsmājās, tā pievakarē DVF jaunajā „muižā" Katorpē, kur iecerēts sarīkot vakarēšanu pie ugunskura un desiņām.

Globālās Daugavas Vanagu dienas nebūs tikai veco karabiedru tikšanās svētki; tās domātas visai latviešu saimei brīvajā pasaulē — veciem un jauniem, kam krūtīs latviešu sirds un ticība latviešu tautas labākai nākotnei.

Sarīkojumu ieejas biļetes var iepriekš pasūtināt pie rīcības komitejas kasieŗa G. Rītiņa (72 Queensborough Terrace, London W, 2 3SP). Biļešu cenas ir sekojošas: svinīgam aktam, teātŗa izrādei un uzvedumam: Mūžīgais latviešu karavīrs: 1. vietā 3 mārc., 2. v. 2 mārc., 3. v. 1 mārc.; rakstnieku rītam: 2 mārc. un 1,50 mārc., jauniešu sarīkojumā 1 mārc. Svētku ballē — 2.50, jauniešu ballē 1,50 mārc. Biļešu pieprasījumam laipns lūgums pievienot pilnu samaksu un sev adresētu aploksni. Izstādēs ieeja būs pret labprātīgiem ziedojumiem.

Ja kāds vēlētos vēl nodot apmaksātu apsveikumu vai sludinājumu 3. Globālo dienu sevišķajam izdevumam, tas piesūtāms R. Pureniņam, adrese: 350 Girlington Road, Bradford, Yorks, BD8 9PA England.

Posieties un brauciet — pāri zemēm, pāri jūŗām!

3. Globālo DV dienu rīcības komiteja

Sveicam tuvos un tālos viesus 6. Latviešu dziesmu svētkos un Latviešu dienās Kanadā. DV Toronto nodaļas vanadzes laipni ielūdz visus pusdienās un vakariņās DV namā, 125 Broadview Ave.

Trešdien, 30 jūnijā, no pl. 17—22

Ceturtdien, 1. jūlijā, no pl. 17—22

Piektdien, 2. jūlijā, no pl. 17—22

PILNA BUFETE · PRIEKŠNESUMI · MŪZIKA

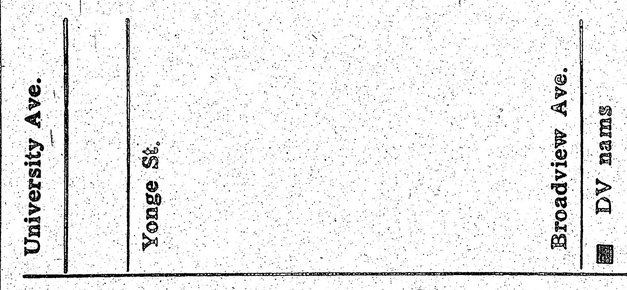

MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJA

uzņem jaunus skolēnus visās klasēs

1976./77. mācību gadam, kas sākas š. g. 30. augustā.

Apmešanās skolas internātā.

Tuvāku informāciju uz pieprasījumu sniedz skolas direktors —

Ed. Silkalns,

LETTISCHES GYMNASIUM,
Wienburgstr. 52 — 54
4400 MUNSTER,
GERMANY

BALTIC EXPORTING CO

z i ņ o,

ka pēc š. g. 8. jūnija muita par nosūtāmiem saiņiem uz Pad. savienību

BŪS LIELĀ MĒRĀ AUGSTĀKA.

PASKAIDROJUMS SAKARĀ AR LNAK SESIJU

Dr. V. Gulēns ir darījis man zināmu, ka pārrunas LNAK sesijā par Brīvības sardzes savāktās naudas saskaitīšanas un pieņemšanas veidu varētu atstāt nelabvēlīgu iespaidu par viņa vispārējo darbību un norēķiniem.

Šinī sakarā kā sēdes vadītājs paskaidroju, ka debatēs nekas netika minēts ne par minētās naudas izlietošanu, nedz arī par norēķiniem ar LNAK valdi ne no Dr. V. Gulēna vai kādas citas personas puses, tādēļ varu apliecināt, ka nekas nav mainījies ne Dr. V. Gulēna, ne citu personu krietnajā stājā un sabiedrības uzticībā viņu darbam un ka LNAK valde ir gan izteikusi 24. septembŗa sēdē savu pateicību Brīvības sardzes darbam.

Viktors Upeslācis,
LNAK padomes priekšsēdis

Toronto latviešu

kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5

T.L. Kred. sab.
HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont.
L8R 2T8

MAKSĀ

9% par 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem (% saņemot termiņa beigās).

Minimālais ilgtermiņa noguldījums ir $2000.00. Visi naudas noguldījumi apdrošināti. Dzīvības apdrošinājums līdz $2,000.00 procentuāli atkarībā no biedru vecuma iemaksāšanas brīdī.

9,5 % par 1 gada termiņa noguldījumiem ne mazāk par $5,000.00 (bez dzīvības apdrošinājuma). Noguldījumu var ņemt tikai pēc gada.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10,000.00, māju obligācijas līdz $75.000

Toronto BIROJS atvērts:
no pirmdienas — ceturtd.
no 10 rītā — 7.30 vakarā,
piektdienās no 10 rītā — 8.00 vakarā. Sestdienās no pl. 10 rītā līdz 1 pēcp.. Vasaras brīvlaikā no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs sestdienās slēgts.

TALRUNIS

Tel. 922-2551

Hamiltonas birojs
atvērts otrd. un ceturtdien
no 6.30 vak. — 9 vakarā

Tālrunis 529-7939

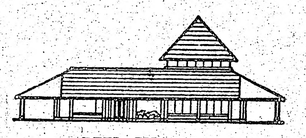

PEEL CHAPEL
2180 Hurontario St., 279-7663

RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORKE CHAPEL
2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJI

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4512 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

LEONIJA OZOLKALNE

UGUNĪ

DZIMTENES LATVIETES DIENAS GRĀMATA

(54. turpinājums)

Vēl zemnieku sētās pietika labuma, lai baznīcu kā vēsturiski saudzējamu pieminekli atjaunotu senajā izskatā, ar torni un modrības simbolu gaili galā. Pagaidām vēsturiskās celtnes drīkstēja atjaunot, ja neprasīja valdības pabalstu. Un apkārtējie Jelgavas darba zemnieki ar prieku apliecināja mīlestību pret savas draudzes īpašumu un savu pilsētu, lielā sajūsmā cenšoties darīt visu iespējamo, lai jo drīzākā laikā mīļā pilsēta atgūtu, kaut daļēji, savu agrāko seju. Varbūt tas veicās vieglāk arī tāpēc, ka valdošajai varai pašreiz bija citi nozīmīgāki darbi varas nostiprināšanai. Tai nebija laika piegriezt lielu vērību sīkām lietām. Tā Sv. Annas baznīca cēlās un atjaunojās visā savā bijušajā izskatā. Katrs ķieģelītis runā par cēlēju darba mīlestību un ziedošanās prieku. To varēja uzskatīt par pieminekli latviešu cietajai gribai un nepakļāvībai. Gluži noliegta reliģija pašreiz vēl nebija, tomēr zākāts un nievāts tika katrs, kas baznīcu apmeklēja. Neviens šīs nievas neņēma nopietni. Baznīca pagaidām bija arī ceļrādis, virziena apzīmējums iebraucējiem — krieviem, kuri neminēja vis ielu, bet teica: u petucha — pie gaiļa.

* * *

Sākumā pēc okupācijas bija sajūta, ka laupītājs būtu iebraucis sētā un nu slepkavo un laupa. Stāvi malā bezpalīdzīgās bailēs sarāvies kā paralizēts un klusē. Vēl ilgu laiku, ejot un nākot, Ritu vajāja šī sajūta. Tas taču ir cietums ar šauru apli visapkārt, pa kuŗu ir atļauts kustēties. Ne tālāk, ne vairāk. Ik pēc soļa ir jāatskatās: vai tur kāds stāv? Vai seko? Kas tā par ēnu, kas nupat krusto ceļu? Tirdīta zvēra biklumā gribas slēpties kā putnam, sakļaut spārnus zaru kuplumā bez čirkstēšanas. Nopietnas, pelēku ēnu pilnas sejas bikli paslīd gaŗām, nebilstot ne vārda. Vispārējās sāpes ir pārvērtušās kopējā gruzdēšanā. Katrs tās panes kā māk. Lēni atkrīt baiļu stingums, un tad arī tikai pašam sevi drošinot: kam jānotiek, tas notiks. Tā rodas kāda jauna sajūta: pakļaušanās liktenim.

Uz pavasaŗa pusi pēc izveseļošanās Ritai laimējās dabūt darbu mēbeļu darbnīcā. Tā viņa ir pasargāta no nepatīkamajām nakts gaitām neparedzētos laikos ziemas saltumā, ejot transporta daļu darbā. Iestādām ir nepieciešami galdi un krēsli, kur likuma lēmējiem sēdēt un strādāt. Ūdŗu tēvs bija iecelts par nozaŗes vadītāju jaunai rūpniecībai, kuŗai deva jaunu, neparastu vārdu — Galdniecības cechs. Vēl nenopostītajā Dobeles un Lielās ielas krustojumā Ūdrim savā laikā pašam reiz piederēja paprāva, labi nostādīta mēbeļu darbnīca. Tagad jaunais cechs tika iekārtots kādreizējos Saddes fabrikas mūŗos, kuŗus pašreiz atjaunoja.

Ritai te ir jālako vīnes krēsli un galdi. Šīs pašas darbnīcas blakus telpās izgatavo zārkus. Alga — tie paši trīs rubļi ar kapeikām, tikai ar starpību, ka darbs bija noteiktās stundās un siltās telpās. Nebija vairs jāsalst aukstumā un jāmokās smagajā transporta darbā ar nenoteikto stundu ilgumu. Mazo pārtikas daļu ar savu peļņu izpirkt varēja. Ritai daudz palīdzēja mātes pienestie ciemkukuļi no laukiem, kur arvien vēl viņa palīdzēja lauku darbos.

Lakas un līmes nejauko smārdu maisījums bieži radīja nelabumu. Darbu beidzot, no piesmakušās telpas iznākot uz ielas, speŗot pirmos soļus, bieži vien bija jāstreipuļo un jāpieturas pie mūŗa, lai noreibums negāztu gar zemi. Tik stipra bija gaisa pārmaiņa.

* * *

— Rita, tev man jāpalīdz, — gandrīz kā drudzī runā Inge.

Inge ir jauna meitene, zemgalietes zilajām acīm un blondu galvu. Viņas abas bija vienas maiņas transporta strādnieces labības elevātorā, pirms Rita pārgāja uz mēbeļu fabriku. Darbs elevātorā sieviešu pleciem ir smags, ar platajām lāpstām no vagoniem pārbeŗot graudus elevātora apcirkņos. Putekļi kož acīs, seju pārvēršot pelēkā maskā. Ja runājot kāds paveŗ muti, starp pelēkajām lūpām balto zobu rinda spīd balta, atgādinot ņirgu. Par tiem trim rubļiem, ko te dienā izpelna, tik tikko var izpirkt normētās, skopās pārtikas devas. Labi vēl, ka darba vietā strādniekiem pieveda vismepieciešamākās ikdienas preces: maizi, kartupeļus un kādu kaulu.

Inges jauno mūžu bija aizkodis kaŗa nezvērs. Tas viņu kā pēdējās klases skolnieci bija izmetis drupās, padodot visām bezpalīdzīgajām šausmām, kādas bija jāpārdzīvo daudziem. Baigās jūnijas naktis tai bija nolaupījušas brāli. Māte sirga, līdz, žēluma pieveikta, mira. Vecākiem piederēja mājiņa, un tēvs pelnījās kā ormanis. Sīkstā taupībā krādams latu pie lata, tas saviem bērniem gribēja nodrošināt labu izglītību. Svešajai varai pārņemot valsti, kāda lokana, pakalpīga skauģa mēle bija pratusi veco vīru nomelnot un Inges tēvs pazuda, kā daudzi tai laikā pazuda bez miņas. Inge nu bija viena, kā iebiedēts zvērēns tā dzīvoja kopmītnē ar piecām citām vieniniecēm vienā istabā. Šis apstāklis vēl vairāk smeldzināja meitenes jūtīgo dabu. Viss ievainoja, viss sāpēja. Ritai viņa bija piekērusies kā savai vecākajai māsai.

— Rita, ir neizturami, ka pieci sveši acu pāŗi pastāvīgi tevi vēro. Nekur man no tiem nav glābiņa, nav slēptuves. Viņas skatās manī tā, it kā viss, kas man iekšā, piederētu viņām. Ka viss viņām no manis ar varu atņemams. Kumosu mutē viņas man skauž. Bet es gribu noslēpties, būt viena. Nav nevienas tādas vietas, kur es viena varētu izraudāties. Tā visas asaras, kas manī, plūst uz iekšu un mani noslīcināš. Tur kāds atnāk ar plēšenēm, un tas mani sagriež gabalos. Plēšenēm pa vidu viņas smejas, dzied, ziliem dūmu mutuļiem kāpjot pa muti. Bieži visi kopā cilā pudeli. Kur lai es bēgu? Tā tas turpinās līdz vienpadsmitiem vakarā, kad jāizdzēš ugunis. Bet tu zini, ka, neskaitot stundas, mēs bieži vien tiekam naktīs modinātas. Pulkstenis ir divi naktī, kad brigadieris ienāk modināt, lai steidzami izkrautu pienākušo malkas vagonu, ogļu kravu va pat cukurfabrikas biešu atgriezumus. Man sāp galva no negulētām naktīm, sāp mugura no smagajiem maisiem. Esmu apjukusi. Grūti izšķirt, kas labs, kas ļauns.

— Es tevi saprotu, bet man nav padoma

— Tur mums tagad ir jauna iemītniece — Irma. No laukiem. Vecmāmiņa to gribējusi atpestīt no kolchoza smagajām gaitām. Ik rītus agrā gaismiņā bijis jāiet piecus kilometrus uz darbu. Tad vakara vēlā stundā atkal atpakaļ. Irmai ir slimas plaušas. Pierē sastrutojums no saaukstēšanās. Viņa ir nosalusi zila un visa trīc. Mēs mazliet parunājamies. Viņa ir iedalīta cukurfabrikā, krauj bietes, ogles un tāpat nenoteiktos laikos, nakts vidū, tiek saukta darbā. Arī viņa kopmītnē jūtas iebiedēta kā trusis. Tur — mājās, uz laukiem, viņa aizbēgusi no kāda saimnieka un arvien atgriezusies pie vecmāmiņas.

— Saki, lai tā meitene atnāk pie manis. Gribu ar viņu parunāties. Jau no pirmajiem vārdiem Ritai ir skaidrs, kas meitene tāda ir.

— Irmai nav veicies ar darbiem. Arvien kāds tai centies darīt pāri. Un tā viņa, nabadzīte, aizbēgusi no saimnieka. Vecmāmiņa žēlodama neteikusi nekā, tai pārliecībā, ka nenobriedušam bērnam darbi īstenībā vēl par smagiem. Tuvojusies ziema. Bet kūtī vēl ruksis; gan jau kā.

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

Doktors slimnīcā 22. maijā nepilnu 70 g. vecumā miris Ernests Buiviņš, dzimis 1906. g. 24. jūlijā Rīgā. Latvija E.Buiviņš strādājis finanču ministrijā un nodokļu departamentā Rīgā. Pirms 20 gadiem ieceļojis Kanadā no Venecuēlas, kur vadījis savu trikotāžas uzņēmumu. Aizgājēju 26. maijā uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. A. Briedis. Nelaikim Toronto paliek sieva Vilhelmīne, un Kalifornijā meita Astrīde un znots Juris Bērzs.

● Līgo svētku vakars Sidrabenē notiks 26. jūnijā pl. 6 vak. Piemērotu programmu sastādījis V. Vimba, spēlēs Western Silver Band orķestris 26 mūziķu sastāvā. Vakara ielīgošanā piedalīsies soliste Alma Skudra-Kārkliņa, viešņa no Vankuveras operas Dace Kārkliņa un jaunā diriģente Vizma Maksiņa; pavadītājas Dainas koŗa koklētājas A. Liepiņas vadībā. Programmu beigs TLB tautas deju kopa Diždancis Z. Miezīša vadībā, iesaistot līgošanā visus Jāņu bērnus. Tautas dejas ap lielo ugunskuru pie brīvdabas skatuves, bet vispārējās dejas uz deju laukuma, kur spēlēs Runči no Hamiltonas. Kā katru gadu, notiks arī ugunošana, ko ziedo auto pārdošanas firmas Robertson Motors Ltd. pārstāvis H. Plaude.

● Māc. I. Gaide salaulājis: Gastonu Koruli un Sibillu Solveigu Gannu. Līgavainis pieder pie korp. Selonija, bet līgava pie studenšu korp. Gundega.

● Māc I. Gaide salaulājis Juri Ratnieku ar Mēriju Elizabeti Malletti.

● DV un Latviešu sporta apvienība Kanadā rīko 12. un 13. jūnijā Sidrabenē gadskārtējos Jauniešu un sporta svētkus. Sarīkojuma programmā un uzvedumos piedalīsies jaunieši no sporta un jauniešu vienībām Kanadā.

● Sv. Andreja draudzes padomes loceklis A. Leja un M. Vilka piedalīsies 22. maijā Kanadas luterāņu sinožu apvienības sanāksmē Havergales kolledžā, Avenue Rd. un Lawrence Ave. Sanāksmē iepazīstināja ar ierosinājumu par luterāņu draudžu apvienošanu vienā Kanadas baznīcā. Šādas aptaujas izdara visā Kanadā, lai noskaidrotu, kāda ir draudžu darbinieku atsaucība ierosinājumam. No igauņu draudzes piedalījās māc. A. Tauls un daži igauņu draudzes pārstāvji.

● Latviešu preses biedrības Kanadā kopas valdes priekšsēdis O. Liepa, nesen mirušā rakstnieka Arnolda Rasas-Skujiņa dzīvesbiedre Elvīra ar meitu Ainu Sniedzi un rakstnieci Birutu Senkēviču izbrauks uz Brāļu kapiem Katskiļu kalnos, kur 29. un 30. maijā notiks urnu un piemiņas plāksņu iesvētīšana ar svētbrīdi. Tur pārvesta arī A. Rasas-Skujiņa pelnu urna no Toronto. Biruta Senkēviča referēs par aizsaulē aizsaukto rakstnieku, kas bija LPB Kanadas kopas biedrs.

● Kaiva Ceļdoma, kas ar B.A. gradu beigusi universitāti Kingstonā un ieguvusi mastera gradu Halifaksas universitātē Nova Skotijā, saņēmusies zinātniskam darbam New Brunswick valsts universitātē Frederiktonā. Viņa piedalīsies par tiesnesi šīs vasaras olimpiskajās spēlēs Montrealā vieglatlētikas disciplīnās.

● Pensionāru apvienības 20. maija saietā Latviešu namā piedalījās 139 dalībnieki, kas noskatījās divas krāsu filmas par Kanadas lauksaimniecībām un ziemeļu klintīm. Sanāksmē bija ieradušies arī tāli viesi — Z. Fogelis no Vašingtonas un Līga un Arnolds Brieži no Melburnas Austrālijā, kas pašlaik viesojas Ziemeļamerikas kontinentā. 3. jūnija saietā apvienības valdes priekšsēdis A. Retigs informēs par jaunajiem pensijas noteikumiem un kā pieprasīt pensiju tiem, kam tuvojas pensijas gadi.

DV Toronto nodaļas valde. Pirmā rindā no kreisās: G. Krauja, priekšsēža vietnieks Z. Akots, priekšsēdis V. Plūdons, revīzijas kom. priekšsēdis A. Šterns, un sekretārs N. Brasliņš. Stāv no kreisās V. Cinis, kasiere A. Selga, revīzijas komisijas loc. A. Lucs, A. Briede, P. Broks, vanadžu kopas priekšniece M. Dumpe, K. Markitants, A. Reinberga un A. Brumelis.
Foto: G. Krauja

Laiks gādāt līdzekļus

AMERIKAS LATVIEŠU ĢIMNAZIJA MINSTERES ĢIMNAZIJU NEAPDRAUDĒS

Grand Rapidu organizāciju padomes sēdē Dr. V. Muižnieks no Kalamazū informēja, kas paveikts Amerikas latviešu ģimnazijas organizēšanas gaitā. Komisija izsūtījusi jau trešo aptauju (pirmā bija jaunāko klašu vasaras vidusskolu audzēkņiem, otrā — viņu vecākiem) Kanadas un ASV latviešu skolu 8. klasi beidzējiem. Ik nedēļas kāds šīs zemes skolās iesaistīts skolotājs interesējas par darba iespējām latviešu ģimnazijā. Šādu interesentu skaits jau ir pieaudzis uz 15.

Par iebildumiem, ka skolas organizēšana varētu nelabvēlīgi ietekmēt Minsteres latviešu ģimnazijas nākotni, Dr. V. Muižnieks izteicās:

„Uz Minsteri varēs doties šīs skolas 12. klasi beigušie, jo Minsteres latviešu ģimnazijā ir vēl 13. klase." V. Muižnieks vēl īpaši uzsvēra, ka, mācoties kaut vienu gadu kādā no abām ģimnazijām, jaunietis apgūs labu latviešu valodu jau vidusskolas līmenī un arī ciešāku piederības sajūtu pie savas tautas. Nobeidzot Minsteres latviešu ģimnazijas 13. klasi, Kanadas un ASV universitātes par to parasti piešķir 30 — 40 ieskaites stundas. Arī izdevumi par skološanos Minsterē un kādā šejienes universitātā ir aptuveni tādi paši. Bez tam mācoties Minsterē, jaunietis iepazīstas arī ar Eiropas gaisotni un kultūru, kas viņam tālākajā dzīvē, īpaši zinātniskajā darbā, var lieti noderēt.

Sēdē Dr. V. Muižnieks arī paziņoja, ka ir laiks sākt sagādāt līdzekļus un ka Grand Rapidi ir izraudzīti par pirmo latviešu koloniju, kuŗā sāk ģimnazijas labvēļu komplektēšanu. Tā šeit iegūto pieredzi varbūt varēs turpmāk izmantot arī citās kolonijās. V. Muižnieks arī uzsvēra, ka tās organizācijas un draudzes Kanadā un ASV, kā arī tautieši, kas līdz šī gada beigām iesaistīsies šīs ģimnazijas labvēļu saimē, iegūs tiesības nākamā gada sākumā piedalīties ģimnazijas padomes izraudzīšanā, kas turpmāk kārtos un vadīs ģimnazijas darbu. Toronto dziesmu svētku laikā darbosies īpašs Amerikas latviešu ģimnazijas un arī Minsteres ģimnazijas informācijas centrs. Drīzumā iznāks arī ALĢ Ziņas ar jaunāko informāciju par jau paveikto. Pirmajam numuram ievadvārdus apsolījis archibīskaps A. Lūsis.

Apspriedē radās arī vairāki problemātiski jautājumi, uz kuŗiem atbildēja V. Muižnieks. Apspriedē piedalījās 18 organizāciju pārstāvji; vienojās atmest šaubas un vairot sabiedrībā ticību šai skolai.

Paplašināto apspriedi vadīja prezidējošās organizācijas — Korporāciju kopas seniors Augusts Redlichs. Apspriedes nobeigumā Grand Rapidu latviešu kreditsabiedrības priekšsēdis Teodors Zeltiņš dedzīgā runā aicināja visus organizāciju pārstāvjus vienoties un apliecināt vienprātīgu atbalstu pilna laika ģimnazijai un ar ziedojumiem sekmēt šīs skolas tapšanu. Apspriede vienojās publicēt vietējā apkārtrakstā un arī presē aicinājumu visām draudzēm un organizācijām, kā arī Grand Rapidu un apkārtnes tautiešiem pievienoties ģimnazijas labvēļu saimei.

Ģimnazijas labvēļu komplektēšanas akciju Grand Rapidos kārtos īpaša vietējā labvēļu komiteja, to vadīs Pēteris Graube un aicinās palīgos jauniešus un citus talciniekus. Tie apciemos mājās ikvienu tautieti, kas vēl nebūs pievienojies skolas labvēļu saimei.

Eduards Avots

DAUGAVAS VANAGU CENTRĀLĀ VALDE

izdod grāmatu sērijas

LATVIEŠU KAŖAVĪRS OTRA PASAULES KAŖA LAIKĀ IV daļu

Grāmatā apskatīs 15. latviešu divīzijas veidošanos Latvijā, izbraukumu uz fronti, iesaistīšanos cīņās Novo - Sokoļņiku un Belebelkas pozicijās. 15. un 19. divīzijas cīņas kopējā frontē Veļikajas upes krastos (Oanther pozicijās), Bardovo - Kudeveras iecirknī un atkāpšanos uz Latviju.

Šai grāmatā ievietotas arī interesantas ziņas par notikumiem Latvijā minēto cīņu laikā.

Grāmata illustrēta daudziem uzņēmumiem un papildināta ar kauju šēmām, būs apm. 320 lp. bieza.

Redaktori: O. Freivalds un A. J. Bērziņš. Cena — DM 35, , vai pēc kursa citu zemju valūtās. Grāmata iznāks 1976. gada jūnija otrā pusē.

Grāmatnīcas, grāmatu galdi, DV nod./apv. un kopas, pasūtinot vismaz 3 eks., saņems 20 proc. atlaidi. Grāmatu pasūtinot un reizē iemaksājot naudu līdz 1976. gada 15. jūnijam, katrs to var saņemt ar 20 proc. atlaidi.

Tā ka par čekiem bankas ņem samērā lielu provīziju, lūdzam sīkās iemaksas pārsūtīt vai nu pa pastu, vai iemaksāt DV zemju valdēs.

Pasūtinājumi nododami un nauda nosūtāma:

DV ģenerālsekretāram A. Bērziņam,
4400 Münster/Westf., Dreizehnerstr. 5, BRD.
Konts: Deutsche Bank, Münster, Nr. 33 86 24, vai attiecīgās DV zemes valdē.

DV CENTRĀLĀ VALDE

Jaunatnes un sporta svētki Sidrabenē 12. un 13. jūnijā

DV un LSAK tradicionālie jaunatnes un sporta svētki Sidrabenē risināsies 12. un 13. jūnijā. Šoreiz gādās, lai jaunatnei un bērniem būtu nodarbības arī citās nozarēs. 12. jūnijā pl. 10.30 rītā Sidrabenes nometnes cīkstes vairākos laukumos — zēniem, meitenēm un jauktām vienībām. Volejbola vienības jāpieteic līdz 29. maijam. Pl. 5 pēcp. notiks basketbola sacīkstes jaunatnei, par ko rūpēsies basketbola nozares vadītājs Jānis Daugavietis. Pl. 1.30 sāksies viensitienu turnīrs novusā un golfs. Jaunākai audzei no pl. 1.30 — 4 pēcp. paredzēti dažādi stendi, par kuŗiem rūpēsies Daugavas vanadzes. Šacha turnīrs jaunatnei sāksies pl. 10 no rīta Sidrabenes nometnes ēdamzālē. Svētdien — futbols un vieglatlētika. Daudzo un dažādo sacensību klāstā būs arī tradicionālā virves vilkšanas sacensība vīriem: Toronto un Hamiltona pl. 7 vakarā. Pl. 9 vak. deja laukumā. Ieeja vienai dienai 2 dol., abām dienām 3 dol., pensionāriem un skolniekiem puscena, bērniem ieeja brīva. Volejbola vienības jāpieteic Ivaram Lejam, 671—7th Ave., Hamilton, Ont. L8V 1Z1, tālr.: 383-6038.

Ž.Z.

VAI VĒL VIENS PREZIDENTS KENEDIJS?

Edvards Kenedijs izteicies, ka viņš kandidēs novembra prezidenta vēlēšanās par prezidentu vai viceprezidentu, bet tikai kopā ar Hubertu Hamfriju. Viņš nerīkošot nekādas kampaņas, bet kandidēšot, ja demokratu partija lūgs.

ĀZIS PAR DĀRZNIEKU?

Pembrukā, Ontario, kur iecelošanas sākuma gados strādāja daudz latviešu, tiesnesis pagājuša ceturtdienā atlaidis sodu ar nosacījumu Georgam Runcimanam, kas bija nozadzis 30 dol., jo viņam jūnija olimpiskajās spēlēs jāpiedalās par drošības sargu.

Ed. Šmugajs

Austrālijas tropos

CEĻOJUMA PIEZĪMES

(Nobeigums)

SLEPKAVĪBU CEĻŠ

Ceļš tiešām vienmuļš un vientuļš, jo neredz ne māju, ne cilvēku. Gar ceļa malām nav arī telefona vai elektrības stabu un vadu. Tādi tikai gar dzelzceļa malu, kas kaut kur gandrīz parallēli iet mūsu ceļam, bet tikai vietām tuvāk redzams. Vietām redz ganāmies gaļas lopus, kuŗu arī šinī rajonā esot ap 2 milijoni. Daudzās mājās vēl neesot telefona, jo tā ievilkšana maksājot vairāk nekā 1000 dolaru. Katra māja ražojot pati savu elektrību vai arī iztiekot ar petrolejas lampām.

Kad apbraucam kādu vientuļu velosipedistu, mūsu autobusa vadītāju tas pamudina izstāstīt, ka uz šī paša ceļa viņš saticis arī kādu vientuļu vīru, kas stūmis tačku. Tačkā 70 mārciņu smagas pirmās nepieciešamības mantas, ieskaitot uzturu. Vēlāk viņš to saticis vēl vairākas reizes un izpalīdzējis ar dzeŗamo ūdeni. Šim vīram — Bilam Hendlijas — ārsti lēsuši, ka viņš varētu dzīvot ne vairāk kā 3 mēnešus, jo Bils slimojis ar kādu neārstējami slimību. Pirms nāves viņš nolēmis apskatīt dzimto zemi un par labāko veidu tās apskatīšanai izvēlējies palīgos tačku. Kopš tās dienas, kad Bils ar savu tačku atstājis Sidneju, nu jau pagājuši turpat 2 gadi, bet Bils, kuŗam tagad 69 gadi, savu tačku stumjot arvien, caurmērā 27 km dienā, un mūsu šoferis sprieda, ka ap šo laiku viņam vajadzētu būt kaut kur zemes iekšienē. Domu par miršanu viņš esot izmetis no galvas.

MEŽA CŪKAS UN KROKODĪLI

Tālākā ceļā esot jāuzmanās no meža cūkām, kuŗas šeit savairojušās lielos baros. Mums tomēr neizdodas nevienu redzēt, jo dienas laikā jau tās ceļmalā labprāt neuzturas. Ceļmalā gan viens beigts bullis. Diezin kā klājās tai mašīnai un braucējam, kas šādu milzeni sabrauca? Sākas kalnu grēdas, kuŗu pārvarēšanai vilcienam lietojot 4 lokomotīves. Tā laikam notiekot vēl tikai Kanadā. Tad nāk ieleja ar cukurniedŗu laukiem. Vairāki strauti un upes, kuŗās dzīvojot krokodīli. Vēl tikai pagājušā gadā viens nošauts.

Bindi Bindi skolas archīvā glabājas bēdīgs stāsts. Šajā skolā bērni ierodas pat no 15 km attālām mājām. 1932. gadā ceļā uz skolu kādu rītu jāšus uz ponija mājas atstājušas divas māsas — Beatrise un Katerīne. Ap pusdienas laiku ponijs viens pats pārnācis mājās. Māte tūlīt devusies uz skolu, bet tai dienā meitenes skolā nav redzētas. Pēc 2 dienām vienas meitenes līķis atrasts Aligatoru strautā. Konstatēts, ka tā noslīkusi. Otrās māsas līķis nekad nav atrasts, bet pēc kādām 6 nedēļām tanī pašā strautā nošauts krokodīls, kuŗa vēderā atrasti pazudušās meitenes daži drēbju gabali. No bēdām meiteņu tēvs izdarījis pašnāvību, bet māte vēl tagad dzīvojot Sidnejā. Divi strauti tajā apkārtnē nosaukti šo meiteņu vārdos. Mēs tos abus šķērsojām, un tikai „nodunēja tilti".

TOMĀTI, SĀLS, DĀRGAKMEŅI UN KUKAIŅI

Ar katru dienu dodamies arvien tālāk uz ziemeļiem. Kāda pilsēta, kas nosaukta par klimata pilsētu (īstais nosaukums Bowen), jo te it kā esot vislabākais klimats Austrālijā, ievērojama arī ar to, ka tās apkārtnē audzē vairāk tomātu nekā kādā citā vietā Austrālijā. Kāds tomātu audzētājs pagājušā gadā pārdevis 35.000 kastes tomātu caurmērā par 6 dolariem kasti. Te audzē arī mango un melones. Jūras ūdenim iztvaikojot, īpašās „pannās" iegūst sāli. Tomāti bez sāls diezkā negaršo . . .

Kanadas latviešu skautu jenda skautu prezidenta ģen. K. Goppera 100 gadu dzimšanas dienas atcerē Saulainē iedēsta piemiņas ozolu.

Bardekinas (Burdekin) upes baseins ievērojams ar savu apakšzemes ūdeni, kas atrodams no 2 līdz 200 pēdu dziļumā. Vietām, liekas, tas uzkāpis arī zemes virspusē, jo daudz tādu kā zāļainu purvu, kuŗos spīd ūdens „acis" un pa kuŗiem staigā Austrālijas dzērves, sauktas par brolgām. Šajā apvidū audzē rīsus cauru gadu un 24 mēnešu laikā novāc 5 reizes. Šeit uz viena hektāra izaug vairāk tonnu cukurniedres nekā citos rajonos. Iedzīvotāji ļoti pārtikuši. Sakarā ar bagātiem apakšzemes ūdens slāņiem katrai mājai, arī Mājkalna pilsētā (Home Hill), sava ūdens apgāde — „vēja dzirnavas", kas pumpē ūdeni; tās redzamas katras mājas dārzā. Tādēļ nav pārsteigums, ka lielāko sarīkojumu gadā nesauc vis par kādu teātŗu vai danču festivālu, bet par ūdens festivālu. Šeit arī liels Austrālijas dārgakmeņu, sevišķi opālu izstrādājumu veikals. Arī mūsu tūristi tur atstāja diezgan daudz naudas.

Tikai nepilnu 10 km attālumā otra pilsēta — Ayr, kur varbūt visinteresantākais kukaiņu herbārijs vai mūzejs pasaulē. Vismaz es neko tamlīdzīgu līdz šim nebiju redzējis. Paskaidrojumos teikts, ka tur ir 1220 Austrālijas tauriņu sugu, pāri par 50.000 dažādu kukaiņu sugu, mākslinieciski sakārtotu zem 970 kv. pēdu stikla. Izveidota Austrālijas karte no 3860 dažādām vabolēm. No kukaiņiem dabiskās krāsās izveidoti arī Austrālijas putni un dzīvnieki, kā arī dažādi ornamenti. Te arī gliemežvāku kollekcija, kā arī atsevišķi milzu gliemežvāki, no kuŗiem izgatavotas lampas, kas pērkamas un maksā 15 — 50 dolamiem. Visu redzēto vārdos nevar attēlot — tas jāredz. Un tas ir divu cilvēku, Džesijas un Alana Ey, turpat mūža darbs. Vēl viena īpatnība — īsākā adrese pasaulē: A. Ey, Ayr, Q.

TĒJA, KAPSĒTA UN NOKRIŠŅI

Turpinot ceļu, nonākam vietā, kur audzē tēju. (Vienīgā vieta Austrālijā). Saka, ka

(Turpinājums 12. lp.)

Atsaukts BBC ielūgums Maskavā

Britu BBC noraidītās intervijas ar krievu rakstnieku Solžeņicinu, sevišķi pēdējā, kur apskatīta Solžeņicina grāmata par Ļeņinu, tik ļoti nokaitinājušas Kremli, ka nekavējoties atsaukts ielūgums BBC ģenerāldirekt. sēram Čārlam Karanam viesoties Maskavā. Viņš bija paredzējis izlidot uz Maskavu pirmdien, 3. maijā, bet 30. aprīlī BBC saņēmis padomju valdības televīzijas un radio komitejas priekšsēža Sergeja Lapina telegrammu, ka paredzētais apmeklējums atsaukts līdz tam brīdim, kamēr „BBC ir gatavs sadarboties un apmainīties kultūras un garīgām vērtībām, uz savstarpējas cieņas un uzticības pamata, kā to paredz Helsinku konferences lēmums."

Solžeņicina intervijas lieku reizi pierādot, ka BBC turpinot „auksto kaŗu" un veicinot ķengājošus uzbrukumus padomju zemei. Maskavas radio komentātors Anatolijs Gans jau 28. aprīlī bija pārmetis BBC, ka Solžeņicina intervija esot iekārtota tieši šajā dienā, kad „visa laimīgā padomju tauta" atceras Ļeņina dzimšanas dienu un svin 1. maiju. Vislielāko un asāko pārmetuma daļu Gans veltī BBC ārējām dienestam, sevišķi krievu valodā. Tā nolūks esot sēt naidu un neuzticību tautu starpā, tāpēc arī Solžeņicins esot kļuvis tik iecienīts viesis šajā krievu raidījumu daļā, kuŗā piedaloties tikai ļaudis, kam esot tādi paši uzskati (starp tiem ir arī noteikti domāts J. Sapiets). Tie „sējot indīgo naida sēklu, kur vien iespējams" un vispār, BBC sadarbojoties ar britu slepeno dienestu, gatavojot apvērsumus, ierīkojot slepenus raidītājus — un tā joprojām.

Uz visu to sērs Čarls Karans mierīgi atbildējis, ka viņam esot žēl, ka Maskavas brauciens atsaukts. Viņš tomēr cerot, ka ielūgumu atkārtošot tad, kad padomju autoritātes sapratīšot, ka raidījumu redakcijas brīvība ir britu demokratijas izpausmes būtiska sastāvdaļa un pilnā saskaņā ar Helsinku konferences vienošanos. Britu presē komentē, ka padomju varas dusmu izplūdums pret BBC esot uzskatāms par lielāko atzinību BBC, ģenerāldirektoram sēram Čarlam un ārējā — krievu valodas — raidījumu daļas darbiniekiem.

T. P.

Lotus FLOWERS
792 Bathurst St.,
(pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
TEL. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvīds Tīrums

PAVADIET ATVAĻINĀJUMU un NEDĒĻAS NOGALES
skaistajā Nipissing ezera 10,5 akru salā
SANALULU CAMP
PRIEŽU MEŽŠ, ZIVJU BAGĀTĪBA, PELDĒŠANĀS SMILŠU LĪCĪ
Tuvākai informācijai lūdz zvanīt: K. SUNTAŽS
Toronto, (416) 751-6829 — Nipissing (705) 724-5910,
vai rakstīt — 51 Wexford Blvd., Scarborough, Ont. M1R 1L2

Mayflower REAL ESTATE LTD
A. LAKSTIGALA — pārstāvis
Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas īpašumu pirkšanai.
Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu,
nesaistīgai informācijai zvanīt 438-7070
1177 Brimley Rd. Scarboro

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Ieprieksš pieteikties
tālr. 921-3924
470 College St. (pie Bathurst)
Toronto M6G 1A1

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

Toronto Latviešu Koncertapvienības pilnsapulce notiks 31. maijā pl. 8 vak. Sv. Andreja baznīcas telpās. Visi laipni aicināti.

3. jūnijā pl. 2 pēcp. pensionāru rēgulārā sanāksme. Apvienības priekšn. A. Retigs informēs par jauniem noteikumiem, kas attiecas uz pensionāriem un arī nākošiem pensionāriem.

12. un 13. jūnijā DV un LS AK Jaunatnes un sporta svētki Sidrabenē. Sākums pl. 10 no rīta. Programmā — sports, stendi, šachs, u.t.t. Sestdienas vakarā deja. Ieeja 2 dol. vienai dienai, 3 dol. abām dienām. Pensionāriem un skolniekiem puscena, bērniem brīva.

26. jūnijā gadskārtējais Jāņu sarīkojums Sidrabenē. Piedalīsies Diždancis un koncertorķestris Weston Silver Band, kuŗā spēlē arī latvieši.

28. jūnijā Līgo svētki Mežciemā. Sākums pl. 6 vakarā.

1976. / 1977. GADA TORONTO KONCERTAPVIENĪBAS KONCERTI

14. oktobrī, ceturtdien Ieva Graubiņa (vijole), pie klavierēm Roberto Bravo no Anglijas.

4. decembrī, sestdien, Marina Kārkliņa (klavieres) no ASV.

5. februārī, sestdien, Filadelfijas ansamblis „Melodija", mūzikālā vadītāja Gunta Plostniece.

21. aprīlī soprāns Rita Dzilna-Zaprauska, pie klavierēm Edite Timermane.
Visi koncerti notiks Sv. Lorenca Taunhallē.

NIAGARA

17. — 18. jūlijam Jaunatnes un draudzības dienas ar Čikagas Piecīšiem un Runčiem.

12. jūnijā — Niagaras upē — Sv. Katrīnu Mednieku un makšķernieku klubs rīko zušu makšķerēšanas sacensības no pl. 3 pēcp. — 12. naktī. Sapulcēšanās parastajā vietā.

BĒRZAINE

17. jūlijā Bērzainē zaļumballe un DV Toronto nodaļas internās meistarsacīkstes šaušanā.

Sv. Jāņa ev. lut. latviešu draudzē Toronto 23. maijā draudzes mācītājs Ivars Gaide un archibīskaps Arnolds Lūsis iesvētīja 35 jauniešus — 19 jaunavas un 16 jaunekļus. Attēlā 1. rindā no kreisās: Rita Treiguta, Sandra Bāra, Jūlija Pakalna, Brigita Kaņķe, Ingrīda Nāgele, māc. I. Gaide, draudzes priekšnieks J. Koncis, archibīskaps A. Lūsis, Ivetta Gerba, Anita Grigora, Inga Vīmane, Aina Tuča, 2. rindā no kreisās: Zinta Grigora, Linda Manguliņa, Laura Cīrule, Māra Briedīte, Linda Zone, Ingrīda Sila, Pamela Melnbārde, Maija Baruša, Ligita Tauriņa un Ruta Āze. 3. rindā: Bruno Preiss, Einārs Kārkliņš, Egīls Stiebriņš, Jānis Vīmanis, Roberts Kappa, Pēteris Kaņķis, Raimonds Cinovskis, Mārtiņš Grimba. 4. rindā: Edgars Liepiņš, Hovards Klotiņš, Ivars Melnbārdis, Edgars Legzdiņš, Ernests Manguliņs, Bruno Strazdiņš, Ēriks Strazdiņš un Kārlis Jansons. Dievkalpojumu kuplināja soprāns Skaidrīte Hildebrante un jaunatnes koris Gaismas Rīts Vizmas Maksiņas vadībā.
Foto: J. Liģers

Baltiešu sporta federācijas kongress Toronto

Ziemeļamerikas baltiešu sporta federācijas kongresā 8. maijā Toronto latviešu delegācijā bija LSAK valdes priekšsēdis A. Dzilna un Ž. Zentiņš. Lietuviešus pārstāvēja federācijas priekšsēdis A. Bielskus, lietuviešu Ziemeļamerikas sporta dzīves vadītājs P. Berneckas, S. Darģis un B. Keturakis, bet igauņu delegācijā bija M. Kreems, H. Jaaguste, R. Rass un M. Jorgis. Par kongresa vadītāju ievēlēja A. Dzilnu, sekretāru S. Dargi.

Igauņiem bija kārta pārņemt federācijas vadību, bet dažādu apstākļu dēļ tie lūdza to atlikt uz nākošo darba posmu. Vadību uzņēmās pašreizējais prezidija priekšsēdis A. Bielskus. Pārējo lietuviešu un igauņu pārstāvjus noskaidros vēlāk. Latviešu pārstāvis paliek līdzšinējais vicepriekšsēdis Ž. Zentiņš. Federācijas oficiālais sēdeklis būs atkal Klīvlandē.

Valdes, kasieŗa un nozaŗu ziņojumi rādīja, ka visumā aizvadīts samērā aktīvs darba posms, kaut dažās nozarēs bijis atslābums. Sekmīgs bijis volejbola turnīrs, kuŗā piedalījušās daudzas vienības. Darbības aktīvizēšanai pieņēma A. Dzilnas ierosinājumu nodibināt apgabalu komitejas, kas organizētu sacīkstes savos apgabalos, bet tajās varētu piedalīties arī citu apgabalu sportisti vai vienības.

Ž. Zentiņš, kas ticies ar ukraiņu sporta dzīves vadītāju Toronto, ziņoja par sadarbību ar uzraiņiem un savā laikā ierosināto „Protesta olimpiadu". Ukraiņu sporta vadība pārliecināta, ka ar lielo ukraiņu skaitu Kanadā nebūtu jāraizējas par skatītāju trūkumu. Baltiešu sporta vadītāji savā laikā ierosinājumu principā atzina par labu, bet nepievienojās laika izvēlei. Sarunās ar ukraiņiem noskaidrojās, ka šāda liesarīkojuma sagatavošanai nav vairs laika un tāpēc ukraiņu iecerētā „Protesta olimpiada" nav organizējama.

Kongress pieņēma sacīkšu kalendāru nākošam darba posmam. Kongress noritēja labā saskaņā un apliecināja, ka sadarbība baltiešiem sporta laukā nākotnē solās būt aktīvāka.

Ž. Zentiņš

Viesturieši dzied Kičenerā

DV Kičeneras — Vaterlū nodaļas rīkotais Viestura vīru koŗa koncerts 15. maijā Adult Recreation centra zālē pulcināja apm. 100 atsaucīgus klausītājus. Koris ar 26 dziedātājiem diriģenta Jāņa Baruša vadībā koncerta programmā bija izvēlējies 26 dziesmas, no tām četrus Jāņa Norviļa skaņdarbus, pa divām I. Saksa, J. Graubiņa un A. Kalnāja dziesmām, bet pa vienai H. Kļavas, D. Vītola, J. Kalniņa, Br. Skultes un L. Apkalna darbiem. Ar solo dziedājumiem koncertu kuplināja Jānis Korbs, Andris Lauris, Miervaldis Pavasars un Žanis Šmits. Klausītājiem koŗa sniegums patika, un divas dziesmas (J. Norviļa Rīga dimd un J. Kalniņa Dāvids un Goliāts) nācās atkārtot. Piedevām koris nodziedāja Jāņa Norviļa Lai nu paliek šoruden. Bija aplausi un ziedi.. Ceriņu ballē spēlēja Runču kapella A. Grīnberga vadībā. Par Ceriņu karalienes titulu sacentās 6 jaunietes. Konkursu vadīja daiļamatnieks Ziedonis Lakstīgala. Par karalieni ievēlēja 15 g. v. vidusskolas audzēkni Lailu Bērziņu no Kičeneras, bet par galma dāmām Ritu Tomiņu (18 g. v.) arī no Kičeneras un tikpat veco Valdu Bramani no Kembridžas.. Jauno karalieni kronēja iepriekšējā gada karaliene Beatrise Trunovska, bet lenti uzlika nodaļas priekšsēdis A. Simsons. Vanadžu kopas priekšniece Valija Simsone pasniedza ziedus. Vanadzes bija rīkojušas vakariņas. Spēlēja Runči.

O. K.

HAMILTONA

3. jūnijā pl. 2 pēcp. Hamiltonas Latviešu biedrības namā (116 Queen St. N.) Dr. B. Kokina referāts par tematu: Aizkapa dzīves noslēpumi filozofijas un reliģijas skatījumā Hamiltonas latviešu pensionāru apvienības izkārtojumā.

SAULAINE

26. jūnijā Līgo svētki Saulainē. Piedalās dziesmu ansamblis Dzintars no Oregonas, ASV, spēlēs lietuvieru deju kapella Mūzika. Tradicionālās Jāņu izdarības un dažādi jaunumi.. Divas izrādes p. 4 un pl. 6 pēc pusdienas.

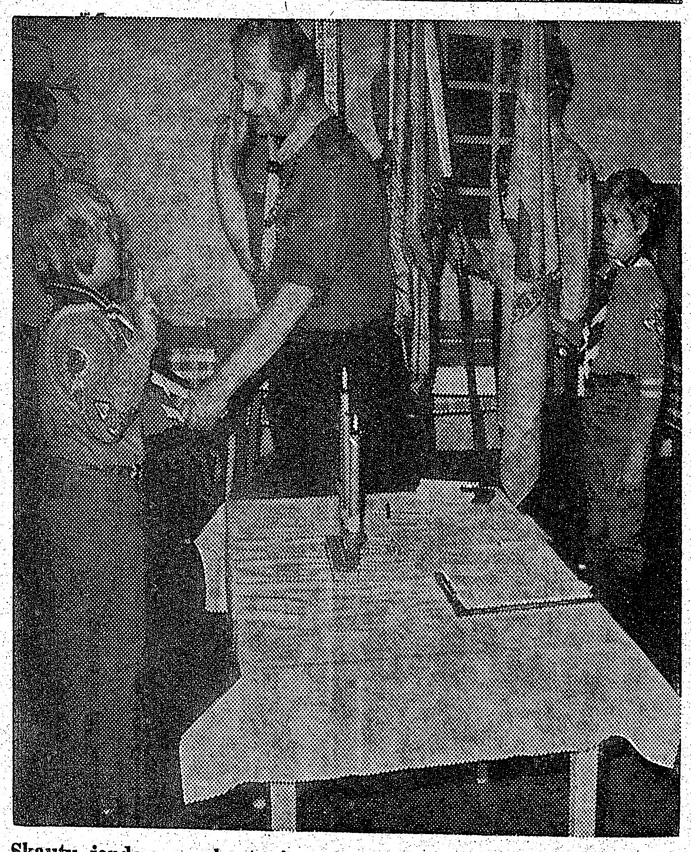

Skautu jendas mazskautu inspektors A. Brumelis pasniedz raženā Staburadzēna atšķiru Rīgas (72.) skautu vienības mazskautam Jurim Jentem.

Pateicība

Sirsnīgi pateicos visiem, kas piedalījās personīgi un izteica līdzjūtību rakstveidā un pa telefonu manas meitas

VIJAS VAN GORDER, dzim. RUBLIS

izvadīšanā uz pēdējo dusu 1976. gada 14. maijā. Sirsnīgs paldies mācītājam J. Cālītim, Rev. Jim Porter, Irmai Grebzdei un Astrīdei Pērkonei, kuŗi mēģināja vieglināt viņas pēdējās dienas. Pateicība mācītājam J. Cālītis par skaisto izvadīšanu, Latv. biedrības dāmām ar priekšnieci Edīti Āpši par jauki klāto bēŗu mielasta galdu. Paldies par daudzajiem ziediem un ziedojumiem labdarīgiem mērķiem, kā arī paldies visiem, kuŗi tikai domās varēja būt klāt.

Lai Dievs jums to atmaksā,

Velta Rublis

Prasa ievērot Helsinku vienošanos

Maskavā izveidojusies sevišķa grupa, kas izsekos Helsinku nolīguma pārkāpumus. Grupu vada atomzinātnieks Juris Orlovs un tajā ietilpst Andrejs Sacharovs, viņa sieva Helēna un trīs pazīstami padomju iekārtas kritizētāji: Aleksandrs Gincburgs, Anatolijs Marčenko un ģenerālis Pjotrs Grigorenko. Pēc šī ziņojuma parādīšanās rietumu presē grupas vadītāju Juriju Orlovu Maskavā uz ielas apcietināja. Kad Orlovs tuvojās savai dzīves vietai, piebrauca kāda vieglā mašīna, no tās izkāpa trīs vīri un iegrūda Orlovu mašīnā. TASS aģentūra bija brīdinājusi, ka Orlova pasākums esot nepieļaujams.

Sabiedriskā grupa, kas prasa Helsinku nolīguma īstenošanu Pad. savienībā, izdotajā paziņojumā solās veltīt visas pūles Helsinku nolīguma ievērošanai par domu un ticības brīvību, par atvieglotiem ceļošanas noteikumiem, informācijas un kultūras apmaiņu. Grupa uzklausīs padomju pilsoņu ziņojumus par gadījumiem, kur Helsinku nolīgumi pārkāpti, kā arī pati izdarīs apstākļu noskaidrojuma. Smagos nehumānitātes gadījumos paredzēts griezties pie ārzemju valdībām. Par smagiem gadījumiem uzskata bērnu atņemšanu vecākiem, kas bērniem dod reliģisko audzināšanu, uzspiestu psīchiatrisku ārstēšanu, lai ietekmētu cilvēka pārliecību, ģimenes locekļu šķiršanu un nehumānu apiešanos pret notiesātiem, kas ieslodzīti savas pārliecības dēļ.

Amnesty International Maskavas nodaļas sekretāru Andreju Tverdochļebovu maija beigās notiesāja ar 5 gadiem izsūtījumā par „pretpadomju apvainojumiem".

(Ils)

Hamiltonas draudzē iesvētīti 17 jaunieši

Jauniešu iesvētes dievkalpojumā Kristus draudzē Hamiltonā 23. maijā pulcējās vairāk nekā 400 dievlūdzēju, to vidū redzēja arī tāla ceļa mērotājus no ASV un Kanadas attālākām pilsētām. Baznīca bija rotāta pavasaŗa ziediem. Draudzes mācītājs Kārlis Kuškēvics iesvētīja 17 jauniešus. Svētrunu teica māc. Eduards Ķerģis. Ērģeļu mūziku spēlēja ērģelniece Anna Berķe, dziedāja draudzes koris Almas Skudras-Kārkliņas vadībā. Māc. K. Kuškēvica aicināti, baznīcēni ar dziesmu Kādā nu mierā pieminēja nesen mūžībā aizsaukto ilggadējo draudzes mācītāju bij. Valmieras draudzes ganu Eduardu Pavasaru, kas bija kristījis lielu daļu iesvētāmo un laulājis viņu vecākus. Iesvētīti Inese Ansona, Anda un Rita Avenas, Nora Bite, Guntis, Uldis un Velta Dāboliņi, Pēteris un Kārlis Grinbergi, Sandra Lagzdiņa, Anita Miniate, Roberts Mierkalns, Indra Pulciņa, Jānis Ritums, Pēteris Roze, Uldis Rudzītis un Ērika Zutis. Četri no jaunajiem draudzes locekļiem dzied arī draudzes korī. Iesvētītie saņēma daudz krāšņu ziedu. Kristus ev. lut. latviešu draudze apvieno no Hamiltonas un tās apkārtnes ap 650 dvēseļu. Draudzes priekšnieks ir O. Bērztīss, bet dāmu komiteju vada Biruta Golta.

O. K.

Austrālijas Saules jostas vadošie darbinieki. No kreisās — Imants Līcis, Skaidrīte Dariusa, Sane Upeniece, Dace Bobeta un Juris Runģis. Šī Sidnejas tautas deju kopa dziesmu svētkos viesosies Toronto ar uzvedumu Saules josta, ko redzēsim 28. jūnijā.
Foto: R. Āboltiņš

Saules josta met tiltu uz Kanadu

Austrālijā starp daudzām citām deju kopām bieži dzirdēti arī Sprigulīša, Jautrā pāŗa un to vadītāju Skaidrītes Dariusas, Juŗa Runģe un Sanes Upenieces - Āboliņas vārdi. Pirms došanās tālajos ciemos uz Ziemeļameriku, Saules jostas dalībnieki deva divas izrādes 1. maijā Sidnejā, kas pulcināja daudz skatītāju.

Sava tiesa tika acīm un ausīm, sava sirdīm. Ja uzvedumā pirmā daļa Pavasaŗa svētki - Lieldienas skatītājos radīja pavasaŗa prieku, tad otrā un trešā daļa Arājs kaŗavīrs un Ļaunā diena sasniedza kulminācijas punktu, kur latviešu tautas pagātnes elpa bija tik spēcīga, ka to izjuta visi, arī senlatviešu paražu un ticējumu nezinātāji. Pēdējā daļa — Labā diena — savukārt deva pārliecību, ka Ļaunā diena nav spējusi mūsu senčiem atņemt dzīves prieku un humoru. Ja dejotāji ar savām dejām un izkārtojumiem stāstīja diezgan savrotamus stāstus, tad tautasdziesmu teicēju, dziedātāju un mūziķu papildināti, šie stāsti kļuva tuvi un pārskatāmi.

Apbrīnojama Saules jostas sakārtotājas Skaidrītes Dariusas māka tautas deju uzvedumu sakārtošanā, izmantojot tik daudz sena etnografiska materiāla. Pirms vairākiem gadiem bija izdevība salīdzināt Sk. Dariusas sakārtoto Senlatviešu kāzu uzvedumu ar meksikāņu Kāzu uzvedumu. Pirmais bija pārāks un dažādību bagātāks. Sk. Dariusa savu dotumu un varēšanas balvas nav paturējusi tikai sev, bet jau gadiem dalījusies ar visiem.

Nobeigumā daži vārdi par Daci Bobeti un viņas ķenguru programmas grāmatiņām. Patīkama un reizē arī simboliska izvēle. Šis skaistais Austrālijas dzīvnieks gadu tūkstošos nav pazudis ne dabas katastrofās, ne pēdējo gadsimtu civilizācijas draudos. Nav pārvērties, nav pazaudējis savu dižciltību, gandrīz vai kļuvis par pasaules brīnumu. Ķengurs neuzbrūk, tikai aizstāvas. Priecīgs viņš joņo pāri tuksnešiem ar savu neatņemamo, tūkstošgadīgo somiņu, kuŗā glabājas dzīvības noslēpums.

A tādu simbolisku pavadoni un visiem laba vēlējumiem Saules josta var pārmest tiltu pāri jūŗām.

Austra Eichmane

Labāk spaidu darbos nekā slimnīcā

„Lai labāk viņu ievieto spaidu darbu nometnē nekā psīchiatriskajā slimnīcā," laikraksam The Toronto Star telefoniskā sarunā izteikusies ukraiņu vēsturnieka Valentīna Moroza sieva. V. Morozu, kas ir vesels cilvēks, pārvieto no cietuma vienīgo kameras uz bēdīgi slaveno Serbski psīchiatrisko institūtu gara spēju pārbaudei. Valentīnu Morozu 1970. gadā notiesāja uz 14 gadiem ieslodzījumā spaidu darbu nometnē un pēc tam izsūtījumā par „pretvalstiskām aktīvitātēm": cilvēku tiesību aizstāvēšanu un piecu eseju sarakstīšanu, kuŗās viņš kritizējis padomju konstitūcijas pārkāpšanu, neatļaujot ukraiņiem atdalīties no Pad. savienības, kā arī par ukraiņu pārkrievināšanu.

Serbski institūts ir pazīstams kā viena no jaunākām KGB iestādēm, kuŗā politiskos ieslodzītos „ārstē' ar iedarbīgiem līdzekļiem, kas vājina gara spējas un gribu. Nesen rietumos nokļuvušais matēmatiķis Leonīds Pliušs bija ievietots KGB garā vājo slimnīcā. Uz Francijas un Itālijas komūnistu partiju pieprasījumu viņu atlaida un deportēja uz rietumiem. Pliušs pastāstīja par KGB „ārstēšanas" metodēm. Viņa sieva Tatjāna griezusies ar lūgumu pie sieviešu organizācijām visā pasaulē palīdzēt atbrīvot Maroza, kas 1974. gadā iesāka bada streiku; tūkstošiem ukraiņu izcelsmes kanadiešu protestēja pie Pad. savienības sūtniecības Otavā.

Kanadas parlamenta konservātīvo partijas loceklis Pauls Jevčuks ierosināja debates un lūdza Kanadas valdību iejaukties Moroza lietā, bet ierosinājums „iesala". Vēlāk jauno demokrātu partijas pārstāvis Stenlijs Nols (Knowles) solījies jautājumu vēlreiz ierosināt parlamentā, jo par Morozu tagad iegūta plašāka informācija. Ukraiņu vēsturnieks jūnijā būtu izcietis 6 gadus ieslodzījumu cietumā un pārcelts uz spaidu darbu nometni, bet tajā vietā Maskava izlēmusi ievietot viņu Serbski institūtā.

NEPARASTĀKS NOTIKUMS ČIKAGĀ

Pagājušā svētdienā Sv. Krisostoma episkopālās baznīcas sētā gaidīja daudz dzīvnieku, lai tos svētītu.

Jau astoņu gadu māc. R. Havels reizi gadā svētī dzīvniekus. Līdz šim tikai suņus un kaķus, bet šoreiz šī iespēja bija visiem dzīvniekiem, arī zivīm, čūskām, vardēm u.t.t. Tā kā Čikagā dzīvo daudz latviešu, iepējams, ka arī kāds viņu lopiņš saņēma svētību.

Centīga latviešu jaunieša panākumi

Šo pavasari Mather vidusskolā Čikagā kā pirmais beidz Andrejs Nīkurs. Viņa atzīmes visus 4 skolas gadus bijušas visaugstākās, ierindojoties National Merit Scholarship finālistos. ASV mērogā vidusskolas beidz ap 3 milj. jaunieši; 500 no tiem dota iespēja izturēt pārbaudījumus minētajai izlasei, kuŗā starp 121 finālistu ir Andrejs Nīkurs. Viņam bijusi iespēja izvēlēties vienu no Ivy League universitātēm, rudenī matrikulējoties Princetonas universitātes premedicīnas fakultātē. Par savu darbu bioķīmijā („Protein in the Age of an Egg") saņēmis sudraba medaļu un varējis piedalīties Vispasaules zinātnieku kongresā Bostonā, kur ieradušies 6000 zinātnieki. Kongresa laikā A. Nīkurs uzņemts par biedru American Junior Academy of Science. Viņš šogad beidz arī Kr. Barona latviešu skolas Čikagā ģimnaziju, ir aktīvs dižskauts Staburaga (70) skautu vienībā, spēlē klavieres, kokli un flautu, dzied vairākos koros, arī kā solists un piedalās teātŗa uzvedumos. Dzimis 1958. gada 22. jūlijā, Dr. med. Lidijas Nīkures un dipl. inž. Roberta Nīkura ģimenē.

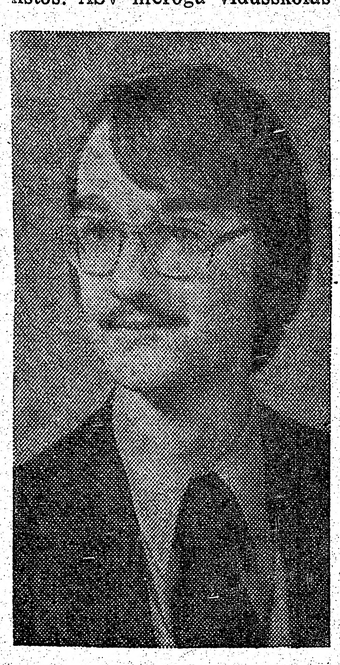

Andrejs Nīkurs

Ilze Šīmane

Teātŗu apvienību arī turpmāk vadīs Inta Purva

Ontario daudzkultūru teātŗu apvienību, kuŗā ietilpst 26 etniskie teātŗi, turpmākos divus gadus atkal vadīs līdzšinējā prezidente Inta Purva; viceprezidents būs Ginters Petrišeks. Piektais internacionālais teātŗu festivāls šogad notiks no 29. oktobŗa līdz 28. novembrim Sv. Lorensa mākslas centrā Toronto. Festivālu atklās ar DV Kanadā teātŗa izrādi. Ontario daudzkultūru teātŗu apvienības 5 pārstāvji, to vidū Inta Purva, piedalās kā delegāti Kanadas daudzkultūru teātŗu apvienībā, kuŗā ieiet pārstāvji no visām provincēm. Nacionālais daudzkultūru teātŗu festivāls paredzēts no 12. jūlija līdz 31. jūlijam Vinipegā. Šo festivālu sponsorē iekšlietu ministrija federālās valdības daudzkultūru programmas ietvaros.

(Ils)

Dziesmu svētku informācija

Jauno latviešu atskaņotāju mākslinieku un komponistu konkurss notiks trešdien, 30. jūnijā, Toronto latviešu nama lielajā zālē un sāksies pl. 9 no rīta. Atskaņotāju mākslinieku konkursā piedalās 18 jauno mākslinieku. Visvairāk dalībnieku ir no ASV — 11, seko Kanada ar 6 dalībniekiem un Zviedrija ar 1 dalībnieku. Dziedātāju klasē ir 3 dalībnieces, pianistu grupā — 7, vijole un viola — 4, arpa — 1, klarnete — 1, flauta — 1, čells — 1 un ērģeles 1 dalībnieks. Jauno komponistu sacensībā ASV pārstāvēta ar 5 dalībniekiem, Kanada ar 3, Austrālija, Anglija un Venecuēla ar vienu dalībnieku. Komponistu sacensībā saņemti 5 instrumentāli un 10 vokāli darbi. Žūrijas komisijas priekšsēdis prof. T. Ķeniņš informē, ka jauno komponistu darbu izvērtēšanā piedalīsies vēl profesors A. Štrombergs un komponists A. Jērums, bet jauno mākslinieku vērtēšanas komisijā bez prof. T. Keniņa piedalīsies vēl komponists A. Jansons un profesore V. Dambrāne.

Ž. Z.

KOMŪNISTU VADĪTĀJI ITALIJĀ NEBŪS KATOĻI

Pāvests pag. nedēļas nogalē paziņojis, ka komūnistu partijā Italijā nekas nav mainījies demokratijas virzienā kā solīts, un viņš atbalsta bīskapu draudus, ka izstums no katoļu baznīcas katru, kas kandidēs šajā partijā vēlēšanās.

Austrālijas tropos

(Turpinājums no 9. lp.)

Austrālijas tēja esot pat labāka par Ceilonas tēju. Sievas arī to iepirkās vairumā, jo šejienieši prata reklāmēt un tēju pārdeva daudz lētāk nekā Sidnejā. Patālu no ceļa šoferis rāda kādu lepnu māju — tur dzīvojot dāma Zāra, bij. ministru prezidenta Holta atraitne, kas apprecējusies par jaunu. Nākošā rītā ar kuģīti, kas gan ir tikai tāda paveca zvejnieku laiva, mūs aizved uz kādu salu (Dunk Island), kur pa reizei apmetoties amerikāņu kino zvaigznes. Sala neko daudz nav izkopta, jo bagātie amerikāņi negribot, ka viņus traucē, un viņi gribot kādu laiku būt „tuvāk dabai". Līst, un mums neizdodas nevienu „zvaigzni" redzēt. Varbūt tajā dienā tur viņu arī nebija?

Kādā citā vietā — Inghamā — kur vairums iedzīvotāju itālieši un spāņi, kā sevišķu atrakciju apskatām kapsētu. Te lētākā kapa vieta maksā 1500 dolaru, bet ģimenes kaps — sākot ar 32.000 dol. Mēģināts atdarināt slaveno Genovas kapsētu. Kapu pieminekļi — veselas kapličas, galvenokārt baltā marmorā. Tanīs milzu vērtības. Kad pirms dažiem gadiem Austrālijā uzzēla vandalisms, arī šī kapsēta cietusi. Vainīgie nav atrasti, bet pēc pāris nedēļām kāda māte, mazgādama sava 12 g. vecā dēla bikses, kabatā atradusi vienu no nolaupītiem zelta krustiņiem. Tā visa lieta atklājusies. Vainīgi pašu pilsētiņas četri zēni. Viņu vecāki ne tikai atjaunojuši visu nopostīto uz sava rēķina, bet samaksājuši arī bargu sāpju naudu vispārības kasē. Kā klājies četriem palaidņiem, par to vēsture klusē. Zināms tikai tik daudz, ka tiem bijis publiski jāatvainojas visu priekšā. Zinot itaļiešu stingro audzināšanu, jādomā, ka varbūt tiem kāds laiks bija jāpavada bez biksēm . . .

Braucam pa apvidu, kur vislielākais nokrišņu daudzums Austrālijā — 310 collas gadā. Tātad gandrīz katru dienu nolīst viena colla. Līst arī tanī rītā, bet pēcpusdienā noskaidrojas, un Keirnsā (Cairns) iebraucot jau spīd saule. Te līšana vai nelīšana mežos un laukos atkārtojās gandrīz tāpat kā jau minēju, rakstot par mūža meža vai lietu mežiem.

ZELTS UN ĶĪNIEŠI

Pēc īsas apstāšanās Keirnsā braucam tālāk līdz mūsu ceļojuma gala punktam ziemeļos — Port Douglas, kur aug arī kapoka koki. Tā ir ostas pilsētiņa, kas tagad panīkusi, bet ap gadusimta maiņu tā bijusi ievērojama osta, caur kuru izvests ar 60 tonnu zelta. Austrālijā ir parasts izteiciens, kur zelta raktuves, tur arī ķīnieši. Ne visiem ķīniešiem šeit veicies labi. Daži nav varējuši aklimatizēties un jau ceļā pāri kalniem aizgājuši bojā, raktuves nemaz nesasniedzot. Austrālijas iedzimtie visumā nav uzskatāmi par kanibāliem, bet uz ķīniešiem tiem ir bijis sevišķs apetīts, un tā viņi dažus bez liekas ceremonijas vienkārši apēduši. Kuri tikuši pie zelta, tie, protams, palikuši bagāti. Tagad pilsētiņā galvenā atrakcija ir gliemežvāku apstrādāšana. Mums rādīja, kā no dažādiem gliemežvākiem izgatavo visādas greznuma lietas, gan sievietēm kakla rotas u. t. ti, gan arī vīriešiem (kakla saišu adatas, aproču pogas, pudeļu attaisāmos u. c.).

KORAĻĻU SALĀS UN PAGĀTNĒ

Mūsu atceļš pa lielākai daļai neiet pa to pašu ceļu, pa kuru atbraucām. Vispirms ar kuģi aizbraucam uz vienu no koraļļu salām — Zaļo salu (Green Island), kur, braukājot laivā ar stikla dibenu, apskatām koraļļus. Tā kā uznācis lietus, redzamība nav sevišķi laba. Daudz labāk koraļļus un tropu zivis redzami zemūdens observātorijā, kur bez koraļļiem, kas tur jau bijuši, vēl daži īpatnējākie pievesti klāt un nogremdēti. Pāri skalojas okeans, tropu zivis visādās krāsās, veidos un lielumos brīvi peld apkārt observātorijai — ne viņas kāds baro, nedz arī ķer. Tas bija labākais, ko šajā salā redzējām, kaut gan netrūka arī citu atrakciju.

Nākošais izbraukums ir ar vilcienu pa gleznainu apvidu ar daudz ūdenskritumiem, eksotiskiem stādiem un . . . lietu. Gala stacijā mūs sagaida mūsu autobuss. Dodamies cauri apvidum, kur audzē tabaku, zemes riekstus un kukurūzu. Mežos redzami termītu (baltās skudras) uzceltie zemes pūduri, kuri šeit tomēr neesot tik lieli kā Vidusaustrālijas ziemeļos. Kāda dambja malā ir orchideju audzētava; mums pasniedz garšīgas pusdienas. Tad dodamies uz Ičam (Eacham) ezeru, apaļu kā bļoda. Tam visapkārt mūža (vai lietus) mežš ar visādiem iemītniekiem. Uz kāda zāļu un lapu ciņa, pašā ezera malā, guļ saritinājusies žņaudzējčūska. Viņa nav indīga, bet ja aptinas cilvēkam apkārt, tad salauž kaulus tā, ka nekāda operācija vairs nelīdz. Mūsu pavadonis teica, ka šai čūskai vajadzētu būt ap 3 metru garai.

Nakti pavadām kādā 80 gadu vecā viesnīcā, kas modernizēta, tomēr bijušo laiku godība vēl spīd cauri kā ārpusē, tā arī iekšpusē. Tur arī prātīgas pamācības ceļotājiem, jo te agrāk bijis visas apkārtnes pulcēšanās centrs. Te dažas no pamācībām: „Nekad negaidi, ka te būs tā kā mājās, jo tu jau tādēļ māju atstāji, lai redzētu kaut ko citādu". Vēl cita: „Ņem līdz tikai pusi no drēbēm, ko esi nodomājis ņemt, bet divreiz vairāk naudas". Mūsu ceļojumā pierādījās, ka tie tiešām ir vērtīgi padomi. Dažus drēbju gabalus no somas nekad neizņēmām, bet naudas krājumu vajadzēja papildināt.

Kādā pilsētā, ko sauc Marība (Mareeba) rīkojot „rodeo" veselas trīs dienas no vietas. Tur arī viena plata iela, kuras vidū „meditācijas koki". Zem šiem kokiem drīkstot sēdēt, skatīties apkārt, bet runāt nedrīkstot neviena vārda. Tā esot iedzimto meditēšanas paraža, ko izmantojot vēl tagad, sevišķi vīrieši. Nezin vai tikai viņi tādā veidā netiek vaļā no pārāk runīgām sievām, jo arī tās atnāk zem kokiem, tomēr nedrīkst teikt nevienu vārdu. Nav slikta izdoma.

SAPŅI UN ĪSTENĪBA

Taunsvillē, kas ir otrā lielākā pilsēta Kvīnslandē, pilsētas vidū ir kalns, ko sauc par Pilskalnu (Castle Hill) un no kura var pārredzēt visu pilsētu uz visām pusēm. No Taunsvilles aizbraucam arī uz Magnetisko salu, kuru tādā vārdā nosaucis Austrālijas atradējs kapteinis Kuks. Braucot garām šai salai, viņa kuģa kompasā magnēta adata „reaģējusi jocīgi". Viņš domājis, ka salai kāds sakars ar magnētu, bet vēlāk izrādījies, ka nekā tamlīdzīga nav. Kāpēc viņa kompasa magnēta adata „uzvedusies jocīgi", neesot noskaidrots vēl šodien, bet Kuka doto nosaukumu sala paturējusi. Tagad sala apdzīvota — ap 1000 iedzīvotāju, bet sezonas laikā, Austrālijas ziemā, salasoties ap 5000. Tur interesants akvārijs ar visādām ūdens radībām, ieskaitot krokodīla mazuli, kas jau tagad cenšas pirmo pakļert nevis viņam sniegto barību, bet gan barotāja roku.

Taunsvillē apbrīnojam lielo olimpisko peldbaseinu, kur ziemas laikā trenējas slavenie Austrālijas peldētāji. Tāpat uzbraucam mūsu viesnīcas 14. stāvā (augstākā celtne pilsētā), lai pavērotu, kāda izskatās Taunsville naktī „no augšas" un nogaršotu vīnu, vai tas garšo citādi nekā pirmajā stāvā. Garšo tāpat, bet cena, kā jau 14. stāvā.

Nākošo salu, kurā pavadām 2 naktis, sauc: „Ar vaļējām acīm sapņotāju sala" vai Dienas sapņu sala. Tās angliskais nosaukums „Daydream Island". Tā ir maza saliņa 74 citu dažāda lieluma salu vidū, uz kuras uzbūvēta pirmās šķiras viesnīca ar lielu peldbaseinu, kabarē zāli, nakts klubu un citām „sapņu" ierīcēm. Ir jau laikam pareizi, ka te var sapņot tikai dienā, jo tad pa lielākai daļai visi guļ. Nakts dzīve te notiek līdz pat pl. 3 rītā, kad klubu slēdz uz vienu stundu un visiem jāiet nosnausties. Kas nevar aizmigt, tas pēc vienas stundas var atgriezties klubā, bet retais to darot. Tā kā mums otrā dienā bija jābrauc ar kuģīti apskatīt citas salas un, ņemot vērā mūsu „jaunību", naktskluba pakalpojumus atstājām neizmantotus.. Pēc vakariņām priekšnesumi, dejas un visādi citi uzjautrinājumi, kā medusmēneša viesu apbalvošana, tērpu godalgas u. t.t.

Kādā citā salā lidmašīnu magnāts Austrālijā Ansets uzbūvējis varenu viesnīcu 360 viesiem, arī ar visām ērtībām un atrakcijām. Tur mūs pacienāja ar pusdienām, kas, diemžēl, nebija no labākajām. Dzērienu cenas stipri augstākas nekā uz sauszemes.

Nākošā diena ir svētdiena. No rīta atstājam „sapņu salu" ar visiem izsapņotiem un neizsapņoties sapņiem un kāpjam autobusā, lai dotos uz māju pusi. Vakarā esam atkal Rockhamptonā un priecājamies par skaisto strūklaku. Nākošā rītā braucam pa citu ceļu, kur vienā vietā apskatām skaistos Andalūzijas zirgus, kas dzimst melni, bet vēlāk paliek sirmi. Braucam caur tabakas plantācijām, tad vērojam cukurniedru stādīšanas mašīna. Gladstonā no kalna vērojam milzīgo aluminija fabriku un vēl milzīgākus cukurniedru laukus otrā pusē. Nākošā ir mūsu ceļojuma pēdējā diena. Tanī braucam galvenokārt gar okeana malu — Kvīnslandes Saules krastu, kas esot 56 km garš. Ir prāvi viļņi, peldētāju maz. Pirms Brisbanes sapērkamies svaigus nanāsus un Brisbanē sakām ardievas mūsu autobusa vadītājam un pārējiem ceļa biedriem, kas ar to pašu autobusu nākošā dienā dodas uz Sidneju. Esam nobraukuši turpat 5000 km.

Kāpjam savā mašīnā, kas bija atstāta pie draugiem, un „kuģojam" uz Sidnejas pusi. Mums vēl jānobrauc pāri par 1000 km, lai tiktu mājās, bet te nav vairs tropi.

Beidzot gribas vēl pateikt, ka pēc šī ceļojuma radās atziņa— ja Austrāliju izolētu no visas pasaules, tad tās iedzīvotāji dzīvotu pārticībā daudzus, daudzus gadus, jo te ir viss, kas cilvēkam nepieciešams pat mūsu „izlutinātajā laikmetā", vajag tikai to atrast un izmantot. Tikai viena lieta, ar kuru austrālieši nevarētu sev nopelnīt dienišķo maizi, ir ceļu būvēšana. To nu viņi neprot vai negrib prast. Tos labo nepārtraukti, un tomēr tie laikam ir sliktākie ceļi pasaulē. Aizbildinās ar lielo satiksmi. Vai Vācijā kara laikā bija mazāka satiksme? Bet viņu 30-tos gados būvētie autoceļi vēl šodien nav jālabo. Gandrīz tikpat labi ir arī Amerikas lielie ceļi. Pēdējā laikā dažus lielos ceļus Austrālijā būvē amerikāņu firmas. Varbūt tie būs izturīgāki.

Ja Austrālija grib pievilkt tūristus, tad nepietiek tikai ar dabu un tās īpatnībām, bet vajaga arī daudz labāku apmešanās vietu nekā tagad. Dažas viesnīcas tiešām var saukt par pirmās šķiras viesnīcām, bet tādu nav daudz. Viss lielais vairums pieder otrai vai pat trešai šķirai. Austrālietis ar to samierinās; bet ārzemnieki nesamierināsies.

Te nu ir mani sapņi un īstenība.

RAY COFFEY MOTORS

4600 Kingston Road, Scarboro, Ont.

PĀRDOD

60 pirmās šķiras lietotas automašīnas

no 800,00 — 12.000,00 dol. vērtībā.

1976. g. Cutlas Salon (2. durvis)	1971. g. Laurentian
1975-4-3 g. Celicas (Toyotas)	1973. g. Mustang
1974. g. Caprice (Air Cond.)	1969. g. Volvo
1973. g. Spitfire Convertable	1974. g. A. M. X. . Javelin
1972-3 g. Firebird	1972. g. Chevrolet (Conv.)
1971. g. Duster 340	1971. g. G. T. O.

bez tam vēl izvēlē no: Cadilac, Porche, Jaguar u. c.

Zvanīt pārdošanas menedžeram

PĒTERIM ZELTIŅAM, tālr. 284-2222.

LAIKRAKSTAM LATVIJA AMERIKĀ

125 BROADVIEW AVE, Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $21.—

☐ 6 mēnešiem $11.50

☐ 3 mēnešiem $ 6.—

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda

SAVIENOTĀS VALSTĪS

ČIKAGA

● Ilinojas pensionāru biedrība Ģimenes dienu atzīmēja savā kārtējā mēneša sanāksmē 12. maijā Čikagas Latviešu biedrības namā. Atceres dievkalpojumu vadīja māc. J. Mekšs no Brazilijas, kas viesojās Čikagā. Brīvmāksliniece Elza Mekša kuplināja sarīkojumu ar vairākām solodziesmām. Māra Antena un Lidija Veneta - Dobrovoļska skandēja dzejoļus mātes piemiņai. Biedrības dāmu komitejas sarīkotā cienasta laikā māc. J. Mekšs stāstīja par latviešu dzīvi Brazilijā. Sarīkojums bija pulcinājis ap 100 apmeklētāju. Sarīkojumu atklāja biedrības priekšnieks R. Arums, bet vadīja dāmu komitejas priekšniece Lūcija Ozoliņa.

Rolands Kirštelns

GRAND RAPIDI

● DV apvienības 25 gadu un vanadžu kopas 15 gadu atceres svētki, pieminot arī Kurzemes cietokšņa cīņas, notika Latviešu biedrības namā. Svētbrīdi vadīja māc. Kr. Hermanis. Apvienības priekšnieks A. Balodis pakavējās pie aizvadīto gadu darbības posma, smagajām cīņām Kurzemē. Pirms tam viņš nodeva ziņojumu — svinīgo solījumu, ko pieņēma DV ASV priekšnieks J. Utināns, visiem klātesošiem nodziedot Dievs, svētī Latviju. Vanadžu kopas priekšniece I. Vanuška cildināja vanadžu veikumu aizvadītajā laika posmā. Pirmais apvienības priekšnieks J. Radziņš no visiem bijušiem priekšniekiem nodeva balvu apvienībai — ozolkoka vairogu ar DV emblēmu. Pateicības vārdus visiem darba darītājiem izteica J. Utināns, pasniedzot vairākiem apbalvojumus — goda rakstus. Garo apsveicēju rindu ievadīja DV ASV vanadžu priekšniece A. Utināne, Kalamazū DV apvienības priekšnieks A. Minka un gandrīz it visi vietējo organizāciju un draudžu pārstāvji, nododot aploksnes, ziedus un veltes. Rakstveida sveicienus bija sūtījuši daudzi DV apvienības priekšnieki u. c. Priekšnesumu daļā bija J. Raiņa Daugavas fragmenti jauniešu izpildījumā. Tos bija sagatavojusi A. Kalēja, pie klavierēm pavadīja M. Zirne. Nobeigumā svētku dalībnieki pakavējās pie kopējām vakariņām.

● ALA izglītības biroja rīkotie Nopelnu stipendijas pārbaudījumi notika Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes sabiedriskās telpās. Pārbaudījumu komisijā kā priekšsēdis darbojās skolot. E. Avots, komisijas locekļi bija R. Puriņa E. Taube un I. Vanuška. Pamatskolas grupā piedalījās 18, bet vidusskolas grupā 2 audzēkņi.

● Ģimenes dienai veltītā dievkalpojumā Aglonas Dievmātes latviešu katoļu baznīcā prāv. St. Matīss pieminēja arī bīskapu Sloskānu, kuram maijā apritēja 50 priesterības gadi. Pēc dievkalpojuma baznīcēni pulcējās sabiedriskās telpās, kur bija draudzes bērnu priekšnesumi, kuŗus bija sagatavojusi M. Eglāja. Uzrunu teica draudzes sabiedrisko lietu komitejas priekšsēdis J. Virbulis. Arī abās luterāņu draudzēs pēc dievkalpojuma bija akts ar priekšnesumiem.

● Grand Rapidos 10. maijā pēkšņi miris 64 g. v. Jāzeps Ķivko, kas bija dzimis Ružinas pag., Rēzeknes apriņķī. Nelaiķi izvadīja latviešu katoļu draudzes prāv. St. Matīss. Bēŗu namā pie aizgājēja šķirsta stāvēja latviešu pensionāru biedrības goda sardze. Kapsētā vainagu nolika priekšnieks J. Sulainis.

V. Z.

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu koris pirmo reizi uzstājās Ģimenes dienas dievkalpojumā 9. maijā Jonkeru baznīcā, nodziedot divas tautasdziesmas un vienu garīgo dziesmu. Korī ir ap 50 dalībnieku vecumā no 6 līdz 60 gadiem, vairums no jaunās paaudzes. Tur dzied arī koristi, kas agrāk dziedājuši citos koŗos. Koris tikai nesen nodibinājās, to vada diriģents Andrejs Jansons. Pēc dievkalpojuma ap 400 apmeklētāju pulcējās sarīkojumu zālē pie dāmu komitejas rīkotā azaida, noklausoties visjaunākās paaudzes priekšnesumus. Latviešu skolas audzēkņi atskaņoja klavieŗu mūziku, dejoja tautas dejas, deklamēja un dziedāja.

-be

MANČESTRA

● Latviešu ev. lut. draudzes Ģimenes dienas dievkalpojumu vadīja draudzes mācītājs K. Freimanis, ērģeļu mūziku atskaņojot E. Brigmanei. Dziedāja svētdienas skolas bērni diriģenta V. Aldiņa vadībā. Pēteris Kviesis spēlēja klarnetes solo. Baznīcas lejas zālē svētdienas skolas ģimenes dienas aktā uzrunu teica skolas vadītāja G. Skudra un draudzes mācītājs. Dalībnieki nodziedāja Dievs, svētī Latviju.

● Konektikatas latv. mednieku un makšķernieku kluba saimes locekli Vili Paupu 65 mūža gadu atcerē Mančestrā sveica kluba valdes pārstāvji ar kluba piešķirto trofeju par kluba darbības sekmēšanu.

● Vilimantikas un Mančestras draudžu mācītāji K. Kronis un K. Freimanis 15. maijā izvadīja pēdējā gaitā vecāko Vilimantikas draudzes locekli Emiliju Krūmiņu, kas mirusi 96 gadu vecumā. Nelaiķe bija vidzemniece, dzimusi 1880. g. 14. aprīlī kā Cēsu apriņķa Raiskummuižas mežsarga meita. Pēc apprecēšanās kļuvusi Lielstraupes pagasta lielo Mežoku māju saimniece. ASV iecelojusi 1950. g. Sākumā dzīvoja Vilimantikā, bet pēdējos gadus Vesthartfordā un Mančestrā, meitas Almas un znota Harija Turķa aprūpē. Aizgājēja atstāj arī dēlu Jūlijū Vilimantikā. Vilimantikas draudzes vārdā kapsētā atvadījās draudzes priekšnieks L. Pukinskis.

P. S.

KLĪVLANDE

● Klīvlandes literārā kopa Apvienotās draudzes namā rīkoja dzejas pēcpusdienu, kuŗā piedalījās Velta Toma un Aina Zemdega no Toronto un Valdis Krāslavietis no Čikagas. Darbu skandējumu ievadīja Dr. P. Vasariņš ar konspektīvu pārskatu par autoriem.

J.E.

Mūžībā aizgājusi

Vija Van Gorder

dzim. Rublis

dzim. 1931. gada 3. februārī Ābeļu pag. Gravānos,
mir. 1976. gada 12. maijā Toronto.

Mans Dievs, cik grūti
atvadīties pavasarī . . .

Sēro

māte un krustmāte Marija

Aizsaulē aizsaukts mūsu nod. biedrs

Jānis Viķelis

Dzimis 1908. gada 9. februārī Smiltenes pag.
Miris 1976. gada 11. maijā St. Catharines, Ont.

Ak retākas rindas . . .

Sērās

DV Niagara Falls nodaļa

Mūžīgā mierā aizgājis mūsu tēvs un vectēvs
bij. Gaujas aptiekas Valmierā īpašnieks

prov. Pēteris Pāvils Meijers

dzimis 1879. gada 3. martā Ipiķu pagastā,
miris 1976. gada 15. maijā Čatamā, Ont.

Viņu pieminēs

R. Leitana ģimene
K. Znotiņa ģimene

Senču Zemes mātes saimei piepulcētam

BIDLAM ARVIDAM

brīvo latvju zemes arājam,
čaklo bišu, augļu dārzu kopējam,
gaitu liegu svešas zemes smiltājā.

Nezudīsi atmiņā

Adolfam, Guntaram un Oskaram

Kā sapnī skaistā tavi soļi staigā,
Ne vairs kas dārgs, ne seno dienu žēl.

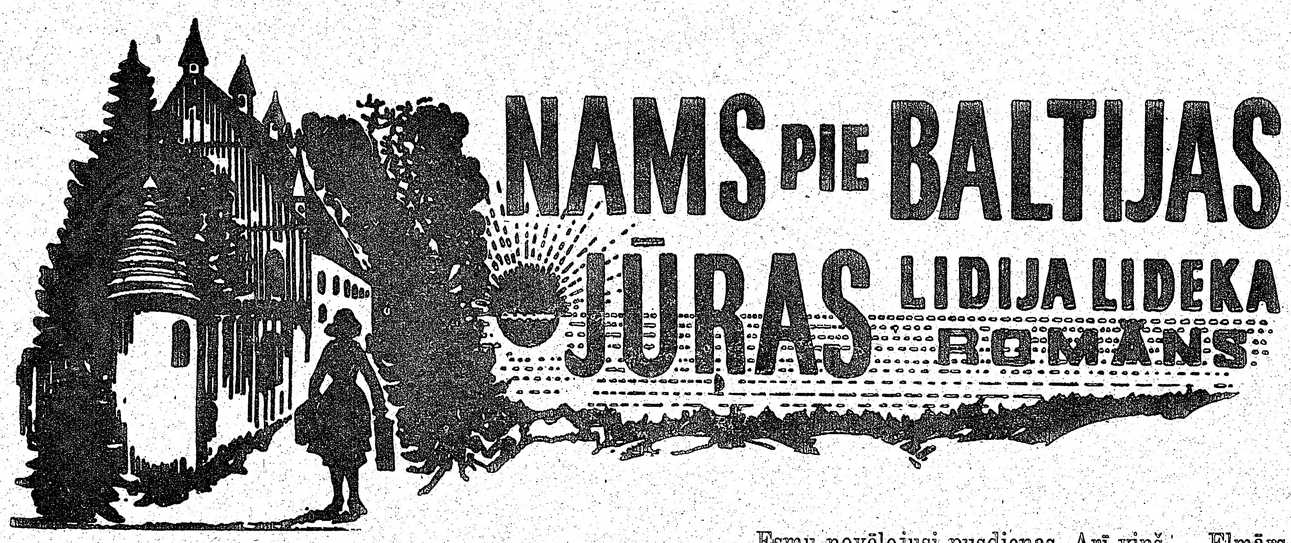

(35. turpinājums)

„Tālāk nebūs."

„Kā tā?"

„Sapni neizsapņoju. Uzmodos," liedzos.

Pēc minūšu desmit gājiena, mēs nonākam starp piesnigušām egļu rindām. Meža māte un darbīgie rūķi visu uzposuši baltu, baltu. — Neredz ne tīmekļu, ne pinekļu, ne rēgu, ne daudzgalvaino pūķu. Egļu zaros karājas čiekuri, vietām apsarmojuši, spoži kā rātnu bērnu pakarināti. Caur egļu galotnēm, caur pazaru spraugām meža vidū zagšus laužas saule.

Mazās eglītes sniegs ieputinājis kupenās. Lielās stāv stalti un lepni, turot uz zariem baltu, vizošu sniegu. Rindu starpās krīt zeltaina, silta gaisma kā no Dieva gaišajiem lāktuļiem. Reti šeit ieskanas vējš. Tas šalko jūrmalā.

Vārdos nepasakāms svinīgs klusums valda mežā.

— Kā dabas templī! Man gribētos saukt un gavilēt.

Tālu projām no mājām, no dzimtenes — Prūsijas mežu klusumā, baltā ziemas rītā, es eju soli solī ar viņu — Zemgales bruņinieku.

Sirdī es pateicos Visuvarenajam Dievam, kas man ir dāvājis šo skaisto dienu. Varbūt skaistāko no visām dzīves dienām. — Skaistāko — bagātāko — laimīgāko svētāko.

Katra asins lāse, katrs solis, katra doma — viss, viss zvana sudrabotus prieka zvanus. Un viņš jautā:

„Jums patīk starp egļu audzēm?"

„Mēs esam meža templī!" gavilēju.

„Templis? — Skaists vārds drūmajam mežam. Un nekā no izdaudzinātajiem pūķiem?"

„Nē, nekā! Un ja arī būtu, jūs pūķiem nocirstu galvas!"

„Un izglābtu princesi! Kā pasakā!" viņš smej un baltu, vienādu zobu rinda pavīd man pretī.

Mēs ejam lēni.

Sniegs spīguļo. Kā lāsains stikls, zem kuŗa dus zemes aūglība, stingusi ziemas miegā.

Pēdas uz ceļa kļūst arvien retākas, un taka mums jāizbrien.

Pēkšņi seržants Alks solī stājas. Strauji viņš apgriežas un īsā, neaptveramā mirklī stāv man tuvu pretī.

Vai bēgt? Lai neapžilbtu no viņa saulēm — — — traukties projām pa gaišu sniega taku?

Bet — prāts mulst — domas mezglojas, un es palieku starp sniega rozēm.

Un tad — viņa — kaŗavīra rokas glauž manus plecus, manus vaļā atrisušos matus...

No jūras atšalko vēja brāzma. Sašūpo zarus. Birdina sniegu — ziemas baltos ziedus... aijājot klusu, skurbu melodiju.

Tālu, tālu gulgo ūdeņi.

Smaržo vaivarāji. San zemes bite — — — varbūt tā tikai liekas. Tad pazūd viss un deg viņa mute uz manas.

— . —

Pulkstenis rāda jau trešo stundu. Pēcpusdienas klusumā snauž atpūtas nams.

Esmu novēlojusi pusdienas. Arī viņš — Elmārs. Māte manā istabā ir iekurinājusi krāsni. Briketes vēl gail. No āra ienākušai telpa šķiet dvesmaini karsta. Atbrīvojos no virsdrēbēm. Pieeju verandas durvīm. atslēdzu un veŗu līdz galam vaļā. Spirgts ziemas gaiss ieplūst telpā, tīkami dzesē manu sasarkušo seju, manus tvīkstošos vaigus.

Kādu brīdi stāvu durvīs un skatos cauri skuju koku rindām uz jūru. Saule, kas rītā kāpa arvien augstāk pie debesīm, ir sākusi slīdēt lejup. Zemāk un zemāk — lēni tuvodamās apvāršņa malai. Koku ēnas stiepjas gaŗas.

Aizveŗu verandas durvis un tikai tad ievēroju uz krāsns malas šķīvi — pārsegtu ar baltu drānu. Paceļu autu un atklāju, ka māte ir par mani parūpējusies, atnesusi no virtuves manu pusdienas tiesu.

Kāpēc māte to ir darījusi? Es taču solījos iet pie Kamillas Priedes. — Kad nepārnācu, viņa varēja pieņemt, ka ciemā arī pusdienošu.

Doma, ka māte būtu ko nojautusi vai manījusi, satrauc visus sešus prātus.

Ko teikšu? Ko izdomāšu?

Speŗu jau soli pār slieksni, lai ietu uz vecāku istabu vēstīt, ka esmu pārradusies, bet tad pārdomāju — labāk netraucēšu vecākus pēcpusdienas atpūtā. No miega izcelts cilvēks parasti ir saīdzis, un es baidos vecāku dusmu.

Piesēstos pie galda. Izņemu no atvilktnes pabiezu burtnīcu zaļos vākos. Tā mana dienas grāmata, kuŗā aprakstīta bēgļu dienu virkne. —

Paņemu spalvu un uz baltas atšķirtas lapas rakstu divus vārdus — Elmārs Alks...

Šie divi vārdi, šie dievišķi skanošie vārdi man ir svēti.

Viss, ko rakstu, ir oda viņam — dižajam Zemgales bruņiniekam.

Istabā iezogas pirmā krēsla — agra un palsa. Dziļš klusums valda baltajā namā. Tas ļauj manām domām risināties, minēt un jautāt.

Un šajā brīdī, lūkojoties caur zilo rūti ziemas dienas novakares atklāšanā, es nezinu, vai esmu vairāk apskurbusi no Elmāra Alka siltajām acīm — no viņa skūpstiem — tur egļu rindās, vai no tā dīvainā, neizprotamā spēka, ko izstrāvo visa viņa būte — katra kustība, katrs skats, katrs liegākais rokas pieskāriens...

Tad veŗas kādas durvis.

Kļūst dzirdamas vairākas balsis, kuŗās es pazīstu ltn. Zvaigzni ar kundzi un savus vecākus.

Pēkšņi atceros, ka šodien tēva dzimšanas diena un no rīta pie brokasta galda vecāki vienojās ielūgt Zvaigznes un kapteini Dūksti uz kafiju.

Noprotu, ka viesi ir jau ieradušies un sumina jubilāru.

Par Zvaigžņu apciemojumu es citā reizē tikai priecātos, bet šodien viņu apciemojums mani biedē kā bubulis tumšā kaktā.

Ko darīšu, ja vecāki sāks mani meklēt? Es negribu rādīties ltn Zvaigznem un tāpat Egīlam. Viens vienīgs neapdomīgs vārds no viņa lūpām var mani nodot. — — —

Varbūt kur aiziet? Aizbēgt un nākt mājās, kad kafija būs padzerta? Bet kur? Pie Kamillas Priedes?

(Turpinājums sekos)

Ausma Jaunzeme

Mēs tomēr iesim
Lielajā Gājienā —
ne kādreiz
ne tad, kad vēls
ne tad, kad miesa mirusi
ne tad, kad tikai vairs
gars dzīvo
gars, kas nepazīst šķiru naidu —
Nē — mēs iesim roku rokā
tagad
tūliņ
mēs iesim

LIELAJĀ GĀJIENĀ!

Erika Lazdeniece

SMILGAS

Atraisītā dvēsele
priecājas un skan;
Vientuļš smilgu puduris
vējā lēni san.

Blāvi zelta vizuļi
viņam cauri aužas,
apmīļo un sanoši
atkal projām laižas.

Klusā tālā vientulībā
neparastā pamestībā,
vēja žūžās glāstošās
smilgas klusi sačukstas.

Lūcija Cauka

IESVĒTES DIENĀ

Meklēju balto ceļu...
Tik gaišu un tīru
kā pirmajā sniegā
apsnigušu taku.

Uz tā ieraudzīšu
balto patiesību,
ar īstiem vārdiem
un labiem darbiem.

Uz tā sastapšu
balto mīlestību,
tīru un nevainīgu
bez viltus un maldiem.

Viss gaismā tad staros!
Šai gaismas lokā
viegli būs saskatīt
balto mūžību.

Valdis Mežezers

TRIOLETS

Apšenieku mātes piemiņai
Ir vēla nakts bez vienas
zvaigznes.
No druvām viegla vēsma nāk.
Aiz mākoņa blāvs slēpjas
mēness.
Ir vēla nakts bez vienas
zvaigznes.
Kas Tev lai labunakti aiznes?
Ko gaidi — mājās nepārnāk.
Ir vēla nakts bez vienas
zvaigznes.
No druvām viegla vēsma nāk.

Biruta Senkēviča

PĀRI TĀLUMIEM

Teci saulīt'! Vienalga
Kādi tālumi nošķir mūs:
No vienas sirds līdz otrai
Tev vienmēr pa ceļam būs.

Piestāj ar savu smaidu,
Un atdot to nenovēlo,
Jo siltums viens un tas pats
Manā sirdī un tevī kvēlo.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Velta Zante

Legācija dziedināt

Šai laikā pasauli nesatrauc vienīgi tehnikas brīnumi, ko rada cilvēka prāts un rokas, bet top atjaunotas arī garīgās parādības, līdzīgas tām, kādas atklājās Kristus darbībā un kas notika pirmo kristīgo draudzēs. Ir pasākts šīs spējas dēvēt par charismātiskām, t.i., par Dieva dāvanām. Varbūt ir pareizi tās tā dēvēt, varbūt nē, jo cilvēki nezina, kāda iemesla dēļ tās kādam piemīt, vai ir dotas kā dotība, dāvana, vai ir kaut kā nopelnītas.

Mēs, latvieši, gan iegriežamies citu tautību sanāksmēs un tur nereti iegūstam vai nu garīgu atsvaidzinājumu vai pat veselību, bet savā sabiedrībā esam ierāvušies nevī, katrs neziņas un pat baiļošanās pilni. Svaidāmies kā koka gabals sabangotos ūdeņos — augšup, lejup savās cerībās un vēlmēs, neticības un neuzticības šļācienos. Raugāmies pēc padoma, apliecinājuma un parauga. Būdami kristīgie, meklēdami skaidrību par šīm parādībām, kas ir mūsu reliģijas spēcīgi iedibinātas un kas racionālam izskaidrojumam padotas tikai daļēji, atgriežamies pie mūsu svētajām grāmatām, un pirmkārt pie Jaunās derības.

Mūsdienās daudz cilvēku, skaidrojot kādu parādību, paļaujas vienīgi uz empiriskajām grieķu filozofijas dibinātajām metodēm. Taču mūsu laikos paveras arī jauni apvāršņi. Piemēram, atomfiziku nevar pētīt ar tradicionālajām metodēm, sverot, mērījot apmērus u.tml. Jaunie zinātniskie sasniegumi atļauj tuvāk iepazīties arī ar gara dzīves parādībām, piem., noteicot smadzeņu darbības viļņojumus, fotografējot starojumus no dziednieku pirkstiem u.tml.

Taču atgriezīsimies pie Kristus, kas ir visu laiku vislielākais dziedinātājs. Šo spēju viņš novēlējis visiem ticīgajiem (Mrk. 16:18). Šai virzienā tulkojami arī Jēzus Kristus daudzkārtējie norādījumi svētā vakarēdiena runās (Jāņa ev. no 14. līdz 17. nod.), ka taps piepildīts, ko lūgs viņa vārdā.: „Patiesi, patiesi, es jums saku, ja jūs Tēvam ko lūgsit, viņš jums to dos manā vārdā. Līdz šim jūs neko neesat lūguši manā vārdā; lūdziet, tad jūs dabūsit, ka jūsu prieks būs pilnīgs."

Apustulis Pāvils dziedināšanu uzskaita kopā ar citām gara dzīves parādībām, pie kam pirmajā vietā ir likta gudrības runa un atziņas runa, t.i., spējas būt par apustuļiem, praviešiem un mācītājiem. Dziedinā. šana ierindota starp citām it kā vienkāršām spējām: sniegt palīdzību, vadīt, runāt mēlēs un to tulkot (I kor. 12:9, 28). Pāvils mudina censties pēc šīm gara dāvanām. Ar aizkustinājumu lasām, kā mācekļi sāk dziedināt, kad Kristus vairs nav viņu vidū. Jānis un Pēteris, šie lielie mācekļi, Pestītāja vistuvākie draugi un līdzstrādnieki, abi kopā iet un abi reizē uzrunā paralizēto ubagu pie templa durvīm, kamēr dziedināšanu pabeidz Pēteris, kā jau vecākais. Kad ap viņiem apbrīnā sastājas daudz ļaužu, Pēteris, izlietādams izdevību, sāk sludināt un šai runā liek pamatus visu kristīgo dziedinātāju nostājai, protiet, viņš deklarē, ka dziedinātājs nedziedina ar savu spēku vai dievbijību, bet ka Kristus vārds un ticība, ja cietējs to pieņem, ir tas, kas dziedina. Vēlākā darbībā tiek dziedināts daudz, un Pēteris un Pāvils pat atmodina katrs vienu miruļu (Ap. d. 9:33—42; 20: 7—12).

Jēkaba vēstulē (5:14—16), kur sakopoti norādījumi par cadzīvi draudzē, ir mudināts, lai saaicinot mājās draudzes vecākos, kas aizlūgtu par slimo, jo: „. . . ticīga lūgšana izglābs slimo, un tas Kungs viņu uzcels. Un ja viņš grēkus būs darījis, viņam tiks piedots." Ar to dziedināšana ir likta arī draudzes rokās.

Plašāk ir aprakstīta evaņģelista Filipa (ne Kristus mācekļa) darbība (Ap. d. 8. nod., skat. arī 6:5 un 21:8—12). No šī piemēra redzam, ka dziedinātājam var būt piešķirtas arī citas gara dotības, kā piem., sarunāties ar eņģeli un garu, sludināt, jo Filips pievērš Kristus mācībai visu Samariju. Viņš arī skaidro rakstus un var pēkšņi tapt neredzams, jo tiek aizrauts projām. Dažas no šīm spējām mums liekas parastas, kamēr ar lielāku skepsi raugāmies uz to, ka kāds pēkšņi varētu pazust cilvēka skatam, tāpēc ka aizrauts pa gaisu uz citu vietu. Te der atcerēties, ka Kristus staigājis pa ūdeņiem, un vairākās vietās ir rakstīts, ka viņš pazudis sakūdītā pūļa acīm, tā kā tais laikos šīs parādības nelikās nepieņemamas. Pāvils uzturas Filipa mājās, kur dzīvo arī viņa trīs meitas, kam ir praviešu dāvanas. Pirmo kristīgo sabiedrība virmoja dažādu mums nepierastu gara manifestāciju pieredzē.

Kristus pats personiski ir veicinājis dziedināšanas darbu un saviem sekotājiem sagādājis izdevību vingrināties, jo vienreiz viņš izsūta dziedināšanas komandējumā savus divpadsmit mācekļus, bet citreiz pat veselus septiņdesmit cilvēkus (Mt. 10; Lk. 9 un 10; Mrk 6:7—13, 30—31). Šie sūtņi šķietas pārsteigti par saviem panākumiem, jo atgriežušies viņi „. . . ar lielu prieku stāstīja: Kungs, pat ļaunie gari mums padodas tavā vārdā."

Jānis, no dziedināšanas izgājiena atgriezies stāstīja: „Meistar, mēs redzējām kādu cilvēku tavā vārdā izdzenam ļaunus garus, un mēs viņam to noliedzām, jo viņš neturas pie mums. Bet Jēzus viņam atbildēja: „Neliedziet viņam, jo neviens nedara brīnumus manā vārdā, kas tūdaļ par mani varētu runāt ļaunu. Jo, kas nav pret mums, tas ir ar mums." (Mrk. 9:38—40; Lk. 9:49—50). Izteiciens izdzīt ļaunos garus nozīmē to pašu ko — vismaz mūsdienu jēdzienā — dziedināt. Lasot uzmanīgi, redzam pat, ka novērst apsēstības gadījumus ir grūtāk nekā tikai dziedināt. Piemēram, apsēsto zēnu, ko mūsu dienās nepareizi dēvē par epilleptiķi, jo viņa simptomi nav kā krītamai kaitei, mācekļi nebija spējuši dziedināt , Mrk. 9:14—29; Mt. 17:14—21: Lk. 9:37—42). No tā redzams, ka līdzās Kristum, dziedinājuši arī viņa mācekļi.

Jēzu apvaino, ka viņš ļaunos garus izdzenot ar Belcebula, t. i., ar sātana palīdzību. Uz to viņš atbild ar pretjautājumu: „Ar kā palīdzību jūsu bērni tos izdzen? Tāpēc viņi būs tie, kas jūs tiesās" (Lk. 11:19: Mt. 12:27). Šie piemēri rāda, ka jau Kristus laikā bija cilvēki, kas darbojās dziedinādami viņa vārdā, un viņš, Kristus, tos atzina.

Kristus noraida domu, ka būtu iespējams ļaunumu izdzīt ar ļaunuma palīdzību, sacīdams, ka tas nozīmētu ļaunumam sacelties pašam pret sevi (Mrk. 3:26; Mt. 12:26).

(Turpinājums 20. lp.)

Garīgai augšanai,
kristīgai sadraudzībai,
veselīgam priekam

KRISTĪGĀS JAUNATNES KURSI

Šajā Dziesmu svētku gadā notiek no
19. — 26. jūnijam SAULAINĒ

Latviešu jauniešiem, sākot ar 16 gadiem, kas nevēlas būt tikai klaidoņi.

Dalības maksa $55.-; pieteikšanās pie draudžu mācītājiem, vai LELBAs Jaunatnes nozarei tieši: māc. I. Gaide — 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M6S 3P6 (tālr. 416 - 766-5525), ne vēlāk kā līdz 15. maijam; turpat pieprasāmas stipendijas.

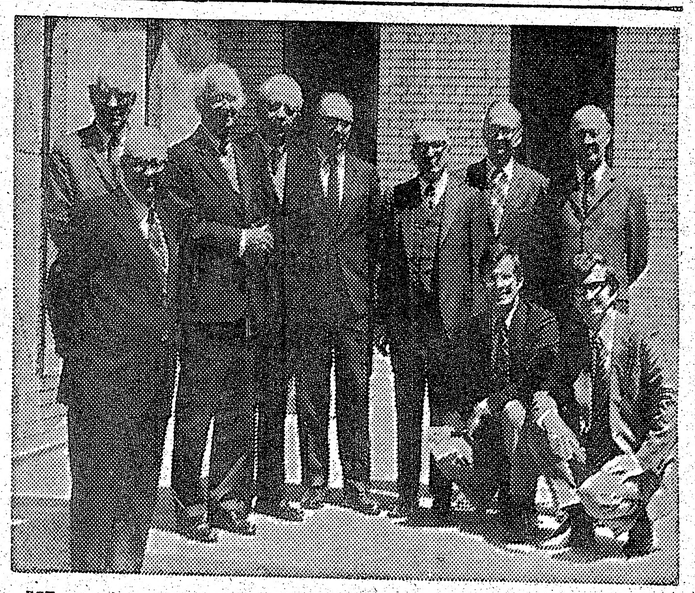

Mācītāju konferences dalībnieki Toronto. Priekšā pa kreisi — prāv. A. Voitkus, pa labi — mācītāji J. Cālītis un I. Gaide. Aizmugurē no kreisās: māc. E. Lange, archibīskaps A. Lūsis, māc. A. Cops, E. Ķerģis, A. Eriedis, K. Kuškēvics un J. Prauliņš.
Foto: R. Šteinbergs

BAZNICU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cresc., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Mācītājs sastopams baznīcas kancelejā otrdienās no pl. 6.30—9 vak., trešdienās un ceturtdienās no pl. 9.30—12 dienā. Piektdienās no pl. 6.30—8 vak. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas.

30. maijā dievkalpojums.

Dievkalpojumi jūnijā Sv. Jāņa baznīcā notiek pl. 10 no rīta.

6. jūnijā pl. 10 no rīta Vasarsvētku dievkalpojums. Archibīskaps A. Lūsis.

13. jūnijā pl. 10 no rīta Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums. Piedalīsies Alma Mača un soprāns Zenta Brastiņa.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Mājā 8 Rolland Road, Toronto, Ont. M4G 1V5. Tālr. 482-5743. Māc. A. Cops, 84 John Street, Weston, Tālr. 249-6593.

Draudzes mācītāju var satikt birojā trešdienās no pl. 10—12 dienā un no pl. 6—8 vak., piektdienās no pl. 6—8 vak.; arī citā laikā, iepriekš piesakoties.

30. maijā pl. 11 no rīta jauniešu iesvētes dievkalpojums. Piedalīsies māc. K. Kuškēvics, dziedās draudzes koris.

6. jūnijā pl. 3 pēcp. Vasarsvētki.

DIEVKALPOJUMI ANGĻU VALODĀ

6. jūnijā pl. 1 pēcpusdienā.

Māc. A. Briedis, 44 Martlyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Avenue.

Māc. R. Ekšteins, 487 Brookdale Avenue, tālr. 782-8570. Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Avenue, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 1 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuskevics, 213 East 15th Street, Hamilton, Ont. L9A 4G1; tālrunis 385-9838.

30. maijā pl. 4 pēcp. dievkalpojums.

6. jūnijā pl. 11 dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trisvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

6. jūnijā pl. 2 pēcp. abu Montrealas draudžu apvienots dievkalpojums MacVicar baznīcā, 5560 Hutchison Ave. Dziesmu lapiņas.

13. jūnijā pl. 11 priekšpusdienā Kapu svētki Mt. Royal kapsētā. Dziesmu lapiņas.

14. jūnijā, pirmdien, tautas sēru dienas dievkalpojums pl. 8 vakarā igauņu baznīcā. Mūzikāli priekšnesumi. Dziesmu lapiņas. Dievkalpojums kopējs visām trim Baltijas tautām.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3908, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

30. maijā pl. 2 pēcp. dievkalpojums baznīcā.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
Nepārtraukti 20. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM.

No Niagara WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborough, Ont., Tālr. 261-4218.

PRIEKA VĒSTS

Kristīga latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagara WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS —

107.7 um TV 29. staciju pl. 11.30 no rīta.

Tuvāka informācija,

700 CLUB. CBN FM radio tel. 889-3128.

Aizstāvami brīvās pasaules principi

(Turpinājums no 2. lp.)

nāto sludinājuma maksu sestdienas izdevumam. Sludinājums ievietots 1. maija numurā, un, ja kādam Pad. savienībā laimējas šo Morning Star numuru lasīt, tas varēs uzzināt, ka 1. maijā brīvajā pasaulē notika demonstrācijas pret necilvēcīgo apiešanos ar politisku iemeslu dēļ apcietinātiem Pad. savienībā; tika pieminēts arī Gunāra Rodes vārds. Protams, komūnistu cenzūra attiecīgo numuru var konfiscēt. Bet — arī šī cenzūra reizēm palaiž garām rakstus, kas ienes komūnistu zemē svaigos rietumu pasaules vējus.

Sanāksmes vadītājs lords Betels nolasīja Helsinku konferences nobeiguma vienošanos, ko Pad. savienība vēl līdz šim nav ievērojusi. Viņš uzsvēra, ka jāprotestē visur pret netaisnību, vienalga, kas to dara. Konservātīviem esot jāprotestē pret netaisnībām Čilē un Dienvidafrikā, ja tādas tur pierādot, un sociālistiem — pret notikumiem Pad. savienībā, kas jau esot vairākkārt neapstrīdami pierādīti.

Ļoti dziļu iespaidu uz sanāksmes dalībniekiem atstāja angļu aktiera Keina nolasītā ukraiņu dzejnieka Krasivskija dzeja „Būt vai nebūt". Dzejnieks bijis spaidu darbos un cietumos gandrīz nepārtraukti kopš 1947. g. un patlaban ievietots Smoļenskas nervu slimnīcā ar schizofrenijas diagnozi, jo „viņš esot jautrs un sabiedrisks dienās, bet vakaros rakstot tik traģiskas dzejas."

Eiropas sadarbības grupas pārstāvis grāfs Grachoļskis apliecināja mērķu kopību ar visiem, kas cīnās pret komūnismu. Par tiem, kas rietumos vēl dzīvo illūzijās par sadarbību ar komūnistiem, Grachoļskis citēja Alberta Kestlera uzrunas vārdus: „Mīļie idioti..." Angļiem viņš ieteica nelepoties tikdaudz ar savu dzīvnieku aizsardzības biedrību, bet nodibināt tādu — cilvēku aizsardzībai!

Bij. rumāņu diplomāts un žurnālists Ions Ratiu runāja par vajāšanām Rumānijā, kur vēl aizvien trūkst runas un domu brīvības.

Sanāksmes beigās vienprātīgi pieņēma atzinumu lūgt Britu karalisko psīchiatru apvienību sūtīt uz Pad. savienību psīchiatru un juristu komīciju, kas iepazīstoties ar pad. nervu slimnīcu resp. trako māju darbību kā no medicīniskās, tā legālās puses. Šim nolūkam nepieciešamos līdzekļus apm. 30.000 mārc. uzņēmās sagādāt sanāksmes rīkotājas organizācijas. Pēc ziņām presē, Britu karaliskā psīchiatru apvienība nolēmusi šādu komisiju uz Pad. savienību sūtīt. Protams, paliek atklāts jautājums, vai padomju vara to savā zemē ielaidīs?

Tāpat sanāksme pieņēma rezolūciju, kas izsaka protestu pret necilvēcīgo apiešanos ar apcietinātiem padomju nervu slimnīcās un cietumos. To nodeva Pad. vēstniecībā pēc sanāksmes un piesūtīja britu premjēram Kalaganam, opozicijas vadītājai Tačerei un liberāļu partijas vadītājam Torpam.

Pēc sanāksmes tās dalībnieki devās uz Pad. savienības vēstniecību bagātajā un greznajā Londonas rajonā pie Kensingtonas pils dārza, kur — gan pie cieši noslēgtiem vēstniecības vārtiem — notika demonstrācija ar plakātiem, prasot atbrīvot apcietinātos, arī Gunāru Rodi. Garāmgājējiem dalīja skrejlapas, kas ierosināja vienu otru angli vai citas tautības piederīgo uzsākt sarunas par apspiestiem padomju zemē un par veselo cilvēku ievietošanu trakomājās. Demonstrācijā piedalījās tikai neliels pulciņš latviešu, kaut arī tā notika dienā, kas vairumam bija no darba brīva.

Demonstrācijas noritēja disciplinēti, kā vienmēr pretkomūnistiskās. Policijas piekaušanu, tomātu, pudeļu un akmeņu mešanu redz tikai komūnisma aizstāvju un līdzskrējēju organizētos gājienos un sapulcēs.

T. P.

Padomi odu apkarošanai

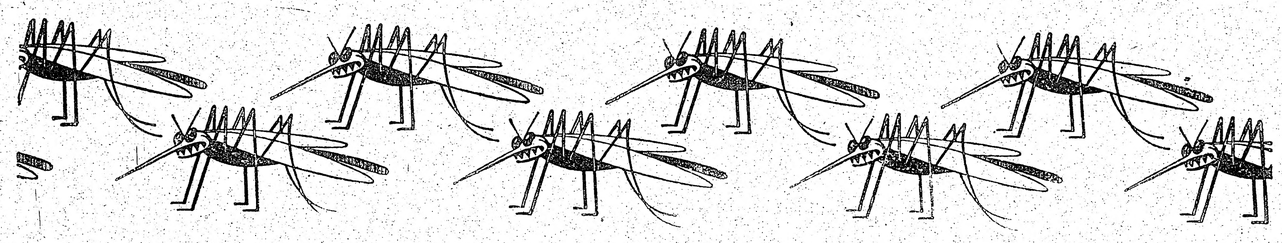

Kā novērst to vairošanos

Odi parasti attīstās stāvošos ūdeņos, tāpēc labākais veids, kā apkarot to rašanos, ir apkarot viņu vairošanos stāvošos ūdeņos, kur vien tie atrodas. Jūs varat darīt savu daļu.

- Iznīciniet visus stāvošos ūdeņus ap savu māju.
- Uzpildiet zemās vietas, lai izsargātos no stāvošu ūdeņu rašanās.
- Pārbaudiet, vai noteku grāvji un rensteles nav aizsērējušas ar gružiem.
- Iztīriet aizsērējušas notekas un lieciet ūdenim notecēt no lēzeniem jumtiem.
- Aizvāciet tukšas bundžas un vecas riepas, spaiņus un citus traukus, kas izlikti ārpusē.
- Mainiet ūdeni seklos baseinos, dīķos un ūdenstraukos putniem ik pārdienas.
- Uzturiet savu pelbaseinu kārtīgi chlorētu un filtrētu.

Līdzekļi pret insektiem un kaitēkļiem jālieto rūpīgi. Izlasiet pievienotās instrukcijas.

Kā izsargāties no odu kodieniem

Odi ir viskustīgākie vakaros un mežainā apvidū. Veselais saprāts mums māca izsargāties no odu kodieniem, turoties no viņiem atstatu, cik vien tālu iespējams.

- Salabojiet sietos caurumus un pārliecinieties, vai tie cieši noslēdz.
- Plaujiet zālāju pastāvīgi, apgrieziet malas un iznīciniet nevajadzīgo zāli, kas pasargā pieaugušus odus no saules un vēja.
- Zīdaiņu un mazu bērnu aizsardzībai sagādājiet aizsargtīklus.
- Aizveriet dūmvadu kamīnā, kad to nelieto.
- Valkājiet vaļīgas drānas ar garām piedurknēm, vietās, kur ir daudz odu.
- Gaišas krāsas drēbes pievelk mazāk odu nekā tumšas drēbes.

Ir dabūjami daudz iedarbīgi līdzekļi pret odiem, bet pirms lietošanas vienmēr izlasiet pamācību.

Pagājušajā gadā Ontario pirmo reizi parādījās kāds letarģijas veids, ko izplatīja zināma tipa odi. Konstatēti ap 70 saslimšanas gadījumi, galvenokārt dien vidrietumu Ontario.

Lai nodrošinātos pret šādu gadījumu atkārtošanos, ir svarīgi no tiem izsargāties, un ir jau iecerēti dažādi aizsardzības veidi, kas tiks iedzīvināti.

Lielākā tiesa odu kodumu jums sagādās tikai mazu neērtību. Ja nu tomēr letarģijas simptomi parādītos, kā reiboņi, apetīta trūkums, paaugstināta temperatūra, galvas sāpes, slikta dūša un vemšana, griezieties pie ģimenes ārsta.

Bezmaksas brošūra par odu apkarošanu pieprasāma dabas aizsardzības ministrijas vietējā veselības punktā vai ikvienā birojā.

Hon. George A. Kerr, Q.C.,
Minister of the Environment
Hon. Frank S. Miller,
Minister of Health

William Davis,
Premier

Province of Ontario

Mao nopietni saslimis

Apvienotās Nācijās cirkulē ziņa, ka 600 milj. lielās Ķīnas tautas vadītājs 83 g. v. Maocetungs nopietni saslimis. Viņš brīžiem atrodoties nesamaņā, nespējot parunāt un viņam esot grūtības ar rakstīšanu. Mao gan mēģinot vēl aktīvi darboties. Tā viņš svēlējis aktīvu lomu premjēra Tenga atstādināšanā no amata, viņa vietā nozīmējot Huakufengu. Mao izteicies, ka pēc viņa nāves revizionistu grupa mēģināšot atjaunot Ķīnas un Pad. savienības alianci, bet viņš dziļi iesaistījies cīņā pret sociālo imperiālismu, kā viņš nosaucis padomju politiku. Rietumi norūpējušies, ka Mao nomirstot pirms premjērs Hua vēl nebūtu nostiprinājis savu varu, Ķīnā varētu sākties atklātas cīņas starp radikāļiem un mēreniem, kam būtu nepārredzamas sekas Ķīnas ārlietu politikā. Mao popularitāte pēdējos gados mazinājusies, sakarā ar šķelšanos pēc Čuenlaja nāves 8. janvārī, jo padzinis Čū izraudzīto pēcteci Tengu.

Krāsa vainiga

„Es šopavasar braukšu apciemot dzimteni!" Liesums to teica tik vienaldzīgi it kā: „Es rītu braukšu makšķerēt."

„Brauc vien, tur tevi dzīvu izcepinās uz iesma," Taukums biedēja.

„Lai cepina," Liesums spītīgi atcirta, „tik ilgi trimdā dzīvojis kapitālistu izsūkts, ko šie no manis vairs iztecinās."

Taukums nekā neteica. Jau Liesums vēlas, lai skrej pats uz iesma.

Liesumu tomēr neviens nebija cepinājis. Pārbrauca gandrīz tāds pats kā aizbrauca, tikai ar klimata maiņu balsī bija pazaudējis—brīžiem nevarēja pat parunāt, sevišķi, ja kāds trešais gadījās tuvumā. „Bet tas nekas—pāries. Cits, pārbraucis no Rīgas ciemiem, zaudējis pat skaidrū valodu uz visu mūžu," Liesums sprieda.

„Tālāk jau par Rīgu netiki," Taukums ķircināja, „un Rīgas viesnīcā laikam Cīņu vien lietoji, cita papīra jau nebija"...

„Nē, iepazinos arī ar Literātūru un Mākslu," Liesums lielījās.

„Tad jau tagad varēsi ar kultūru iepazīstināt arī šejienes latviešu skolniekus," Taukums praktiski sprieda.

„Ko šie! Mīkstumos vien dzīvojuši, pārāk izlutināti, negrib nekā no kultūras mācīties," Liesums atmeta ar roku un piebilda: „Tāpēc jau jānomaina vecie latviešu skolotāji."

To atzina arī Taukums. Protams, vainīgi vecie konservātīvie skolotāji, kas negrib atzīt progresu. Taukums beidzot atzina, ka arī viņam būtu jāpasūtina no Rīgas Cīņu vai Literātūra un Māksla, lai jaunie kaut ko saprastu no kultūras.

Liesumam pēc Rīgas brauciena tā lieta bija skaidra—bērniem jāiemāca vairāk cienīt iespiesto vārdu, nekā pāršķirstīt tikai šejienes komikus un tad visu, pāris mārciņu smago laikrakstu iemest atkritumu tvertnē, kas miera laika apstākļos pietiktu pat veselai rotai kaŗavīru.

„Vai zini, kāpēc mūsu šejienes laikrakstus Latvijā neielaiž?" Liesums jautāja.

Nē, Taukums to īsti nezināja, lai gan kultūras izmaiņai pēc Helsinku konferences vajadzēja sekmēties.

„Šejienes laikrakstiem lieto pārāk daudz drukas krāsas," Liesums paskaidroja.

„Jā, tas gan tiesa," to atzina arī Taukums. „Mana sieva pēc daudzo sludinājumu lappušu izšķirstīšanas katrreiz steidzas uz vannas istabu mazgāt rokas, bet mani sabāra, ka esmu atstājis pirkstu nospiedumus uz viņas tautiskā spilvena."

„Redzi, Helsinku konferencē šādas techniskas kļūmes nebija paredzētas, tāpēc kultūras apmaiņa tagad notiek vienā virzienā—no turienes uz šejieni," Liesums paskaidroja, lai parādītu, ka arī viņš kaut ko saprot no lielās politikas. „Šejienes laikraksti tur nav piemēroti."

„Nevajadzētu pārāk šķiesties ar drukas krāsu, tad kultūras apmaiņa notiktu abos virzienos," piebilda Taukums. Arī viņš negribēja izlikties par galīgu muļķi lielajā politikā.

„Šeit visa kā par daudz, arī drukas krāsas!" nopūtās Liesums.

Ar drukas krāsu notrieptos pirkstus chlorētā ūdenī rūpīgi mazgājis

JUKUMS JEKUMS

1. jūnijs ir iedzīvotāju skaitīšanas diena.

Ziņas mēs turam noslēpumā.

Kad jūs 1. jūnijā izpildīsit iedzīvotāju skaitīšanas veidlapas, lūdzu atcerieties, ka paturēt jūsu atbildes noslēpumā mums ir tikpat svarīgi kā jums pašiem.

Mēs paļaujamies uz visu kanadiešu labo gribu sniegt precīzu informāciju, un jums ir visas tiesības sagaidīt, ka jūsu noslēpums tiks glabāts. Mēs apsolām, ka vienīgi Kanadas statistiskās daļas personāls, kas ir zvērināti glabāt noslēpumus, lasa jūsu atbildes jautājumu lapas, un viņi tiek smagi sodīti, ja kādam atklāj jūsu atbildes. Mēs arī apsolām, ka nevienam citam valdības departamentam jūsu atbildes nav pieejamas.

Kas notiek ar sniegto informāciju

Atbildes, ko jūs dodat, tiek apvienotas ar citu kanadiešu atbildēm, lai iegūtu statistisku ainu par Kanadas iedzīvotājiem — cik daudz mēs esam, kur mēs dzīvojam, mūsu izglītība un nodarbošanās. Statistiku izlieto dažāda veida plānošanai. Tirdzniecībā un rūpniecībā to izmanto tirgus veida un attīstības noteikšanai, valdības iestādes to izmanto gandrīz vai katra veida plānošanai, kas nāk mums visiem par labu.

Tas ir tikpat viegli kā paņemt zīmuli.

Iedzīvotāju skaitīšanas veidlapas tiek nogādātas jums pie durvīm, un no šī punkta sākot jums ir tikai jāaizlasa viegli saprotama instrukciju grāmata, jāizņem zīmulis un jāizpilda jautājumu veidlapa.

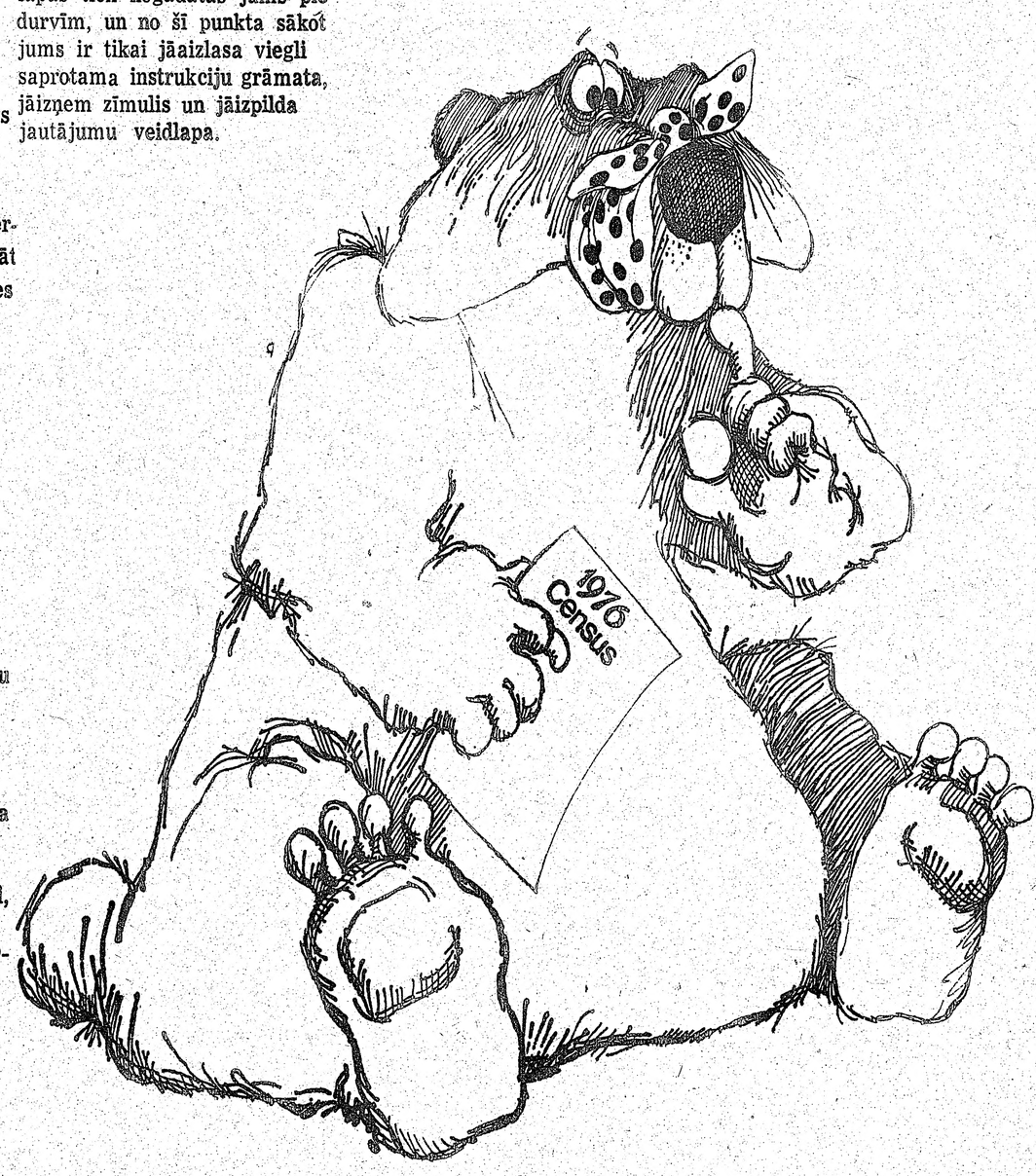

Kā saņemt palīdzību

Instrukciju grāmatiņa, ko būsit saņēmis līdz ar jautājumu veidlapām, jums palīdzēs atbildēt uz jautājumiem. Bet ja nu tur būtu kaut kas, par ko jūs neesat skaidrībā, lūdzu piezvaniet telefona izzziņas birojam pēc numura, kas uzrādīts veidlapā.

Ko darīt, ja jūs neesat saņēmuši veidlapu?

Ja jūs būtu aizmirsts vai arī jūs nebūtu saņēmuši jautājumu veidlapas oficiālā valodā, ko jūs esat izvēlējušies (angļu vai franču), vienkārši pieejiet pie tālruņa un piezvaniet tālsatiksmes ierēdnei un jautājiem ZEnith 0-1976. Saruna ir bez maksas un telefoniste jūs savienos ar tuvāko izziņas biroju.

Bez jums aina nebūs pilnīga

Iedzīvotāju skaitīšanas diena ir tik nozīmīga visai Kanadas nākotnei, ka pat likums prasa izpildīt jautājumu veidlapas. Lielākā daļa cilvēku te piedalās labprāt, jo viņi zina— tas palīdz viņu zemei un iedzīvotājiem.

Lūdzu palīdziet, lai 1976. gada Kanadas iedzīvotāju skaitīšana kļūtu pavisam sekmīga.

Kanada paļaujas uz jums, ka atbildēsit jautājumu lapu.

Statistics Canada Statistique Canada

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

A. Bērziņš — 1939 gads	$9.50
M. Vētra — Mans baltais nams, atm.	$8.50
A. Eglītis — Piecas dienas, rom.	$9.50
K. Raudive — Laikmeta atjaunotāji, esejas	$6.50
B. Pukelevičute — Septembŗa sestdiena, rom.	$6.50
A Johansons — 1710—1800 Latvijas kultūras vēsture	$30.00
E. Andersone — Viss mainās, rom.	$7.25
L. Bārene — Miera pēc, stāsti	$7.25
V. Hāzners — Laiks, telpa, ļaudis II d.	$15.00
Latvju māksla II	$4.50
Latvija šodien	$3.00
Arch. A. Lūsis—Cilvēks bez mājas, dienas grām.	$5.60
L. Bērziņa — Līdzinieks, romāns	$8.50
P. Kundziņš — Latvju sēta	$25.00
T. Lazdiņa — Teach Yourself Latvian	$2.95
J. Babris — In Human Touch (dzej. angļu val.)	$5.95
L. Muižniece — Pēdas, apcere	$3.75
K. Strods — Nedrīkstu raudāt—nevaru smiet, st.	$8.00
L. Bārene — Dzīves straumē, rom.	$7.25
A. Plaudis — Kaina bērni, rom.	$9.50
H. Vītols — Marta pali, esejas par V. Purvīti	$17.00
M. Čuibe — Torņu un drupu bezdelīgas	$8.50
K. Ieviņš — Medulājs, rom. 3. daļās	$12.00
H. Biezais — Ne ikkatrs, kas uz mani saka...	$12.00
J. Klīdzējs — Prezidents un Latvijas paaudze	$9.60
Ž. Unāms — Es viņu pazīstu, biogr. vārdn.	$12.75
Ž. Unāms — Zem Barbarosas šķēpa	$8.25
Al. Barons — Mana sieva, mans dēls? rom.	$8.00
A. Dziļums — Gaidi mani', rom.	$8.00
Z. Liepa — Zvaigžņu gaisma — sniega gaisma, dz.	$5.00
E. Aistars — Adatas ēnā, rom.	$8.00
Z. Mauriņa — Dzintargraudi, mīlest. st. un pārd.	$7.00
E. G. Uait — Audzināšana	$7.50
A. Baumanis — Grāfa kunga sūtnis, rom. I-II-II	$18.00
„ — Saderinātie, rom. I-II	$12.00
„ — Hernhūtieši, rom. I-II-III	$18.00
I. Petersons — Mežu vilki, part. cīņas	$8.50
A. Michelsons — Aklais Valentīns, rom.	$7.00
J. Širmanis — Roze un dadzīši, stāsti	$5.50
V. Toma — Pēc uguns, dzej.	$5.00
Arn. Rasa — Gaismas stars tumsā, apceres	$6.25
Vold. Richters — Vakardiena, atmiņu tēlojumi	$7.50
Māc. K. Briedis — Dieva Valstība ir Jūsu vidū	$7.00
P. Klāns — Kadet, uguni! atmiņas	$11.00
Dž. Makfersona — Osians, skotu eps.	$7.50
Edg. Dunsdorfs — The Baltic Dilemma	$12.50
A. Solžeņicins — Gulaga II daļa	$ 14.00
I. Barušs — Koka kaijas, dzej	$ 3.00
S. Steiners — Kaķu kāzas, latv. t. dz. virkne	$ 1.50
J. Jaunsudrabiņš — Piemini Latviju	$ 2.50
Art. Landsmanis — Pastāvēt vai iznīkt, Baltijas tautu destrukcija	$5.00
A. Balka — Varvīksnēm skanot, dzej.	$5.50
J. Zariņš — Skaistais ģimnazijas laiks	$8.75
J. Babris — Draudzība uz spārna	$4.75
J. Babris — Friendship on the wing	$5.95
Sakārt. L. Valtere — Rokdarbu rokas grāmata	$20.00

DABŪJAMAS

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5,

Tālr. 921-7121

Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

Ja esat nodomājuši iegādāties

Jaunu 1976. gada automašīnu,

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6,

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM

un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ mārc. netto.

Liela mantu izvēle mūsu veikalā.

Biroja laiks pirmdien — piektd. no pl. 9.00 — 7.00, sestdienās no pl. 9.00 — 5.00, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

M6R 2N5 Tālr.: 531-3098.

DĀVANAS KATRAM GADĪJUMAM

KERAMIKA, ROTASLIETAS, ADAS UN KOKA IZSTRĀDĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA

Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5

Pieņem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.

921-7121

A. BĒRZIŅŠ Realty Ltd.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA

OBLIGĀCIJAS UN NOTĀRS

316 Harbord Street, Toronto, Ont. Tel. 534-9417

realtor

BROADVIEW DELIKATESU VEIKALS

141 DANFORTH AVE.

Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

PAVASARA **LE 1-7353**

delikatešu veikals un konditoreja

361 RONCESVALLES AVE. Īpašniekas St. CUKULA

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen).
Perupienipš (Royal Jelly) no
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto 17, Tālr. 534-0563

ĒRGĻIŅŠ

Minsteres ģimnazisti iepriecina vecos ļaudis

Mūsu vecos ļaudis Oldenburgā - Omštetē un Delmenhorstā pie Brēmenes Ģimenes dienā apciemoja grupa Minsteres latviešu ģimnazijas audzēkņu ar dziesmām, deklamācijām, mūziku un tautas dejām. Oldenburgas latviešu dievnamā Kurzemes ielā Ģimenes diena sākās ar māc. Paula Urdzes spredikļi. Dievkalpojumu kuplināja Oldenburgas Kurzemnieku trio (Kristīne Klēģere, Tabita Urdze un Sabīne Klēģere) un MLĢ jaunāko klašu skolēni ar dziesmu Māci man ticēt, Kungs.

Baznīcas Kultūras nama zālē sirmās latviešu māmuļas un tēvus uzrunāja MLĢ direktors Ed. Silkalns, sacīdams, lai viņi uzlūko minsteriešus kā bērnu atbraukšanu pie vecākiem. Viņš pateicās Oldenburgas tautiešiem par morālo un materiālo atbalstu skolai. Pieredze rāda, ka skolai visvairāk ziedo tieši vecākās paaudzes pārstāvji, lai gan viņu rocība maza.

Ģimnazijas kokļu ansamblis (Dagmāra Raudsepa, Imants Lazdiņš, Ina Brole, Ingrīda Balode, Sandra Hodacka, Kristīne Lazdiņa, Zigrīda Reine, Dzidra Neimane) atskaņoja Alsungas četru pāru deju un Čuči mana līgaviņa.

Mātes un tēva mīlestībai veltītus dzejoļus un tautasdziesmas deklamēja Nils Silkalns, Dagmāra Raudsepa, Beāte Lazda, Gunārs Raudseps, Solveiga Silkalna, Kārlis Straubergs, Klāvs Balodis un Klaids Ferris. Nilss Silkalns atskaņoja trīs tautasdziesmas uz vijoles. Pie klavierēm bija Zintis Muižnieks no Kalamazū, ASV.

Pēcpusdienā ģimnazisti brauca tālāk uz Delmenhorstas veco ļaužu mītni, kur atkārtoja Oldenburgā sniegto programmu ar piedevām. Tā kā Delmenhorstā mīt arī daudz vācu veco ļaužu, tad četri skolēni nodeklamēja dzejoļus vācu valodā un nodziedāja arī vienu vācu tautasdziesmu. Arī Delmenhorstā MLĢ direktors Ed. Silkalns pateicās mūsu sirmajām mātēm un tēviem par viņu regulāro atbalstu Minsteres latv. ģimnazijai.

„Paldies, paldies, paldies jums visiem, ka neaizmirsāt mūs atcerēties!" minsteriešiem pateicās latviešu veco ļaužu pārstāvis Robežnieks.

Uz Latvija Amerikā līdzstrādnieka jautājumu, vai ģimnazisti labprāt apciemotu mūsu vecos ļaudis arī nākamā gada Ģimenes dienā, skolnieki atbildēja ar vienprātīgu „Jā!"

Imants Balodis

Vēlos pirkt lietošanas kārtībā

rakstāmmašīnu

Lūdz zvanīt 533-7731,

Toronto

Daugavas Vanagu nams

125 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI

Daugavas Vanagu klubs

atvērts biedriem un viesiem no pl. 12 dienā — 12 naktī, pirmd. līdz ceturtdienai iesk., piektd. un sestd. no pl. 12—1 naktī, svētdienās no pl. 12 — 9 vakarā.

DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTEM KATRA IZVĒLĒ. SVĒTDIENAS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTEM

kas? kur? ko?

Town & Country R.E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis

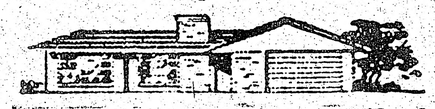

41 Heatherdale Avenue, Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pārdot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, izvanīt operatīvai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un lētākus māju pirkšanas un izdevīgiem noteikumiem.

Fotografiska darbu
lieluzņēmums ar atsīku
kvalitāti un reputāciju
pat ārpus Kanadas
Atlaidē

Benjamiņa
filmu laboratorija

247 RICHMOND ST. E
TORONTO, ONT.
M5A 1P2

Tel. (416) 863-1166

A. Eglītis — TV RENTALS
19" $12.00 mēnesī
23" $12.00 mēnesī
krāsu $20.00 mēnesī
361A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401
895 St. Clair Ave. W., Toronto, Ont., tel. 654-1154

VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBI

- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- AVĪZES
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM

- LAIKUS
- LAI
- UN PAR MĒRENĀM CENĀM

amber

PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9
(416) 466-1514

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St. Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:
1) Ietaupa darbu un laiku 2) Izolāciju un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGI
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

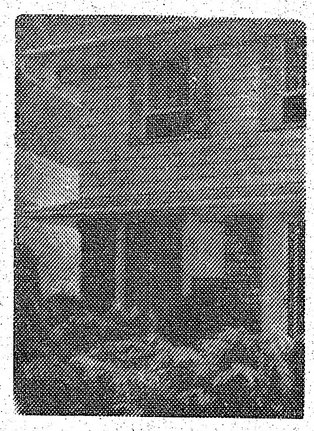

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 Īpašnieks Arturs Mīme
2226 Dundas St. W. Toronto, M6R 1X3

VALUPE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalve
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4. Ont., tālr. 533-2837

Elza Avots
Broadview Wools, Arts & Crafts
674 Broadview Ave., dienvidrietumos no Danforth Ave.
Tālr. 469-2005
Piedāvā ■ dažādas vilnas dzijas (vietējās un ārzemju) un izstrādājumus.
■ dāvanas dažādiem gadījumiem
■ latviskus rokdarbus, audumus u. c.
■ materiālus latvisku rokdarbu un tautas tērpu izstrādāšanai.

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS
147 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm ● Acu pārbaude
Zeiss ● Rodenstock ● Christ. Dior rāmji
Specialitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tissot, Bulova. Latviešiem atlaide

Laikraksts
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcā 491 College St. kā arī LA spiestuvē 125 Broadview Ave.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

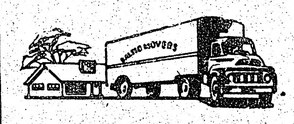

BALTIC MOVERS
TALR. 534-1403, Toronto

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem viesībām
kāj viesību galdus
Tel. 922-2931

LATVIŠKI KAPA AKMEŅI

latvieša
izpildījumā
A. A. Kopmanis
19 Millbrook Cr.
Toronto 6.
Tālr. 466-5126

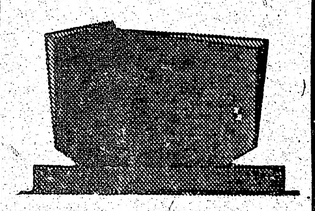

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7
Starp Eglinton un Davisville
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu metu

Šovasar braukt uz Saulaini nav vairs „riskanta lieta": ja līst, sarīkojumu zālē, pārbūvētajā šķūnī, vietas 500 svaigā gaisa cienītājiem, kur nu vēl visas pārējās telpas! Augšējā attēlā Saulaines apmeklētāji pie ēdienu bufetes šķūņa pagrabiņā. Ēdienu un dzērienu izvēle tik bagātīga, ka grūti izšķirties, ko ņemt. Foto: Norberts Sebris

Toronto pilsētas paziņojums

Ar šo tiek paziņots, ka ar likumu Nr. 586-75, izdotu 1975. g. 10. decembrī un labotu ar likumu Nr. 51-76, izdotu 1976. g. 18. februārī, Toronto pilsēta ir pieņēmusi šādu noteikumu, kas nosaka vadlīnijas, kādus dzīvokļus var apdzīvot pieaugušie ar bērniem.

Pieaugušie ar bērniem ir tiesīgi apdzīvot dzīvokļus šādos gadījumos

1. Kur šādu dzīvokli apdzīvoja 1975. gada 10. decembrī vismaz viens pieaugušais un viens vai vairāki bērni

Iepriekš minētais noteikums nav spēkā, ja uz 1975. gada 10 decembri dzīvokli apdzīvoja pieaugušais ar vienu vai vairākiem bērniem, bet ja šie bērni tanī laikā bija

a) šiem pieaugušajiem pagaidu viesi vai

b) bērni, kas dzimuši pēc īres līguma spēkā stāšanās, un kuŗiem bija atļauts palikt dzīvoklī līdz īres līguma notecēšanai, kā tas noteikts ar namsaimnieku un īrnieku likumu.

2. Kur šādi dzīvokļi atbrīvojās izīrēšanai pēc 1975. g. 18. februāŗa un šādi dzīvokļi:

(i) ir ar divām vai vairāk guļamistabām

(ii) ir vien- līdz četrstāvu celtne,

(iii) kam ir vismaz tieša uzeja uz pirmo stāvu, bez mechaniskiem palīglīdzekļiem.

Paragrafs 2 neattiecas uz dzīvokļiem:

a) kas atrodas ēkā, kas visa celta un tiek izmantota kā veco ļaužu mītne, kopmītne, mītne chroniski slimiem vai apartmentu hotelis.

b) dzīvokļa daļa (flat) paša saimnieka apdzīvotā mājā. Vārds dzīvokļa daļa (flat) nozīmē dzīvokļa daļu, kas nav atdalīta no pārējā dzīvokļa. Paša saimnieka apdzīvota māja nozīmē dzīvokli, no kuŗa daļu apdzīvo pats saimnieks kā savu pastāvīgo personisko dzīves vietu.

Šis noteikums nav spēkā pēc 1976. g. 30. septembŗa.

Ar šo tiek paziņots, ka Toronto pilsēta pieņēma 1975. g. 10. decembrī likumu Nr. 587-75 diskriminācijas novēršanai pret pieaugušiem un bērniem, īrējot dzīvokļus, kas skan šādi:

1. Neviena persona, tieši vai netieši, pati vai ar kādu citu kopā, pati vai ar kāda starpniecību nedrīkst diskriminēt citu personu sakarā ar terminiem vai noteikumiem dzīvokļu apdzīvošanai, ja šai personai būtu bērni, kas apdzīvotu šo dzīvokli, ja šis dzīvoklis tiek uzskatīts par piemērotu pieaugušiem ar bērniem sakarā ar Likumu Nr. 586-75.

2. Ikviena persona, kas pārkāpj kādu šai likumā noteiktu punktu ir vainīga pārkāpumā un var tikt sodīta ar naudas sodu līdz 1000 dol., neieskaitot tiesas izdevumus.

Šī likuma iedzīvināšana ir nodota **Development Department Community Renewal Division.**

Tuvāka informācija par šo jautājumu un kopijas par iepriekš minētiem noteikumiem pieprasāmas no Development Department, 18 Floor, West Tower, City Hall, vai telefoniski 367-7600.

Roy V. Henderson,
City Clerk.

Pieņemšana Ontario parlamentā

Anglijas karalienes pārstāve Ontario provincē ltn. gov. Paulīne Makgibona rīkoja 21. maijā Ontario parlamentā, Kvīnsparkā, pieņemšanu Pavalstniecības dienai un Kanadas informācijas biļetena Canadian Scene 25 gadu darbības atceri, kas apgādā ar bezmaksas informāciju 14 valodās iznākošos 126 etniskos laikrakstus un 46 radio raidītājus. Canadian Scene redaktrise ir Ruta Gordona, un ltn. gov. Makgibona viena no šī izdevuma dibinātājām. Pieņemšanā piedalījās arī agrākais federālās valdības vecākais sakaru ierēdnis provincē Glenfords Allens. Aicināti bija arī Baltijas valstu konsuli, etniskās preses pārstāvji un organizāciju vadītāji. Pieņemšanā latviešus pārstāvēja konsuls Dr. E. Upenieks, Latviešu nacionālās apvienības Kanadā valdes priekšsēdis T. Kronbergs, izglītības nozares vadītājs J. Mežaks, kultūras noz. vad. I. Purva, rakstniece T. Krūka ar bij. DV Kanadas valdes priekšsēdi E. Krūku u. .c No igauņiem piedalījās Igaunijas ģenerālkonsuls I. Heinso un Igauņu centrālās padomes Kanadā priekšsēdis U. Peterso.

—ls—

Miris komponists Bruno Skulte

Ņujorkas valsts universitātes klīnikā Bruklinā 19. maijā miris komponists un diriģents Bruno Skulte, kas Ņujorkā dzīvoja kopš 1949. gada. Komponists mira no plaušu karsoņa. Viņš bija dzimis 1905. gada 22. februārī Rīgā. Ņujorkā komponists bija turienes latviešu ev. lut. draudzes ērģelnieks un diriģents, vadīja arī citus koŗus. Bruno Skulte bija pirmais ALA kultūras fonda laureāts mūzikā, 2. Vispārējo dziesmu svētku virsdiriģents Ņujorkā un citos dziesmu svētkos. 1970. gadā viņš saņēma arī Goppera fonda balvu. Vācijā darbojās Oldenburgas operā, kur izrādīja viņa komponēto operu Vilkaču mantiniece. Bija beidzis prof. J. Vītola kompozicijas teorijas klasi un prof. J. Mediņa vadīto diriģentu klasi Latvijas konservātorijā, papildinoties pie Leo Blecha Rīgā un Klemensa Krausa Zalcburgā.

Legācija dziedināt

(Turpinājums no 15. lp.)

Kā darbojas tas, kas tiešām tapis par instrumentu Kristus rokās, un kā tam iepretim var klāties tādiem, kas Kristus vārdu piesauc tikai ārišķīgi, par to varam palasīties amizantajā stāstā Apustuļu darbu 19. nod., 11—20. Pāvila apakšveļu aiznes cilvēki, jo tai piemīt dziedinātājas spējas, kamēr Scevas dēlus plikus noplēš vājprātīgais, ko šiem jūdu dziedinātājiem nebija izdevies vest pie prāta. — Ne ikreiz nevarība palīdzēt beidzās tik traģikomiski, piem., nekas ļaunāks nenotika, kad mācekļi nespēja dziedināt apsēsto zēnu.

Varētu domāt, ka dziedināšana ir vienīgi kristiānisma dotība. Tā nav, jo augstākas pakāpes dziedinātāji parādās arī citās reliģijās, kaut izcili reti. Dziedināšana tomēr ir raksturīga kristiānismam, pat būtiska, ko redzam no tā, ka Kristus liek stāstīt Jāņim Kristītājam par izdziedinātiem, kad tas atsūta sūtņus, lai pārliecinātos, vai Kristus tiešām ir gaidītais Pestītājs.

Visā Vecajā derībā aprakstīti maz izcili dziedināšanas gadījumu; tie ir no vistālākās senatnes un saistīti ar teofanijām, t.i., ar Dieva parādīšanos, kas pats vainu arī uzsūtījis (2. Mozus 4:1—9; 4. Mozus 12:10—15; 1. ķēn. 13:1—6; 2. ķēn.5; 2. ķēn. 20:1—7). Vienīgi Elija dziedina atraitnes dēlēnu, kas slimojis ar elpas trūkumu, un Elijas paņēmiens atgādina mākslīgu elpināšanu (1. ķēn. 17:17—24). — Daudzkārt Vecajā derībā gan ir sacīts, ka dziedinātājs ir Dievs.

Tā nu ir, ka novēlējumu dziedināt mums nodevis Jēzus Kristus, un tie, kas dziedina, palīdzību cietējam joprojām lūdz saskaņā ar Kristus apsolījumu, viņa vārdā un spēkā.

Kristus ir sacījis, ka evaņģēlijs sludināms visām tautām, un cilvēki paši ieskata, ka Dieva vārdus vislabāk saņemt no pašu tautas piederīgā. Vai tā nebūtu arī dziedināšana? Taču, protams, te atkal pienākas goda vieta novērojumam, ka pašu ļaudis allaž neprot novērtēt savējo spējas, ko piedzīvojis arī Kristus pats (Lk. 4:16—32; Mrk. 6:1—6; Mt. 13:54—58).

Kristus dziedināšanu nav nodevis mums kā institūtu, kā iestādījumu ar īpašu rituālu un tekstu un ar garīgas nozīmes paskaidrojumu, kas gan ir darīts ar svēto vakarēdienu. Kristus dziedināja, kur sastapa slimos. Tāpat rīkojās viņa sekotāji pēckristus laikā. Nav noteikumu, ka dziedināšana būtu saistāma ar kādu amatu draudzē, kaut gan Jēkaba vēstule rāda, ka tā piekopjama draudzes vadībai. Šī dāvana parādās sporādiski. Arī Pāvils saka, ka tā nepiemīt ikvienam, taču nevienai draudzes amatpersonai šī iespēja nav neiespējama. Cits zīmīgs moments Jaunajā derībā ir, ka dziedināšana un citas mūsu laikā neparastās gara dāvanas draudzēs ir ņemtas ar prieku, jo tās rāda, ka draudze un baznīca ir cieta, kur aktīvi darbojas Gara spēks. Protams, arvien paliek jautājums par ikviena, ne tikai charismātiskā darbinieka labestības gribu. Kritēriju ir devis Kristus: „Šo darbu dēļ ticiet!" (Jāņa ev. 14:11; u.c.)

Augstāko gara spēju manifestācijas nav viltojamas, nemaz nav iespējams tās viltot. Dziedināts ir dziedināts, un dziedināšanu nevar panākt tas, ar kuŗa starpniecību neplūst pārlaicīgais, pārmateriālais spēks, pozitīvais, labais, gaišais spēks, Svētā Gara spēks.